

ระดับความสำเร็จของการดำเนินการ/โครงการเปิดโอกาสให้ประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ ปีงบประมาณ ๒๕๖๔

โครงการที่เปิดโอกาสให้ประชาชน
เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ
โครงการทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสม
กับการผลิตถั่วลิสงจังหวัดนครสวรรค์

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์
สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ จังหวัดชัยนาท
กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สารบัญ

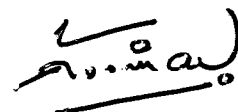
เรื่อง	หน้า
บทสรุปผู้บริหาร	๑
กรอบแนวคิด	๒
วัตถุประสงค์	๒
ประโยชน์ที่จะได้รับจากโครงการ	๓
วิธีการดำเนินโครงการ	๓
ผลการดำเนินงาน	๔
ผลการประเมินความพึงพอใจ	๑๑
การเปรียบเทียบตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการฯ	๑๒
ปัญหาอุปสรรค	๑๓
ข้อเสนอแนะ	๑๓
ภาคผนวก	๑๔

บทสรุปผู้บริหาร

ถั่วลิสงเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดนครสวรรค์ โดยเกษตรกรนิยมปลูกหลังนา จากข้อมูลกรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๑ รายงานว่าจังหวัดนครสวรรค์มีพื้นที่ปลูกถั่วลิสง ๑๘๖ ไร่ ผลผลิตที่เก็บเกี่ยวได้ ๑๓๑,๘๐๐ กิโลกรัม ผลผลิตเฉลี่ย ๗๐๘.๖๐ กิโลกรัมต่อไร่ (กรมส่งเสริมการเกษตร, ๒๕๖๑) นอกจากนี้แล้วยังมีเกษตรกรที่ไม่ได้ขึ้นทะเบียนปลูกถั่วลิสง มีพื้นที่ปลูกมากกว่า ๑,๐๐๐ ไร่ กระจายปลูกในพื้นที่อำเภอโกรกพระ ตากฟ้า ตากลี หนองบัว และพยุหะคีรี โดยเฉพาะอำเภอโกรกพระเป็นแหล่งปลูกที่มากที่สุด จะปลูกในฤดูแล้งหลังจากการทำนา จากการสังเกตและติดตามการดำเนินงานของเกษตรกรพบว่า บางรายยังไม่ประสบผลสำเร็จทั้งในแง่ของคุณภาพและปริมาณผลผลิต เนื่องมาจากเกษตรกรขาดแคลนเมล็ดพันธุ์ดีและการใช้ปุ๋ยไม่เหมาะสม

สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ ร่วมกับศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์ได้ตระหนักถึงความสำคัญจึงได้จัดทำโครงการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ โดยทำโครงการทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับถั่วลิสงมาดำเนินการทดสอบในพื้นที่ มีหน่วยงานร่วมบูรณาการได้แก่ สำนักงานเกษตรจังหวัดนครสวรรค์ สำนักงานเกษตรอำเภอโกรกพระ และกลุ่มเกษตรกร ร่วมกันวิเคราะห์ประเด็นปัญหาและแนวทางการพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตโดยนำเทคโนโลยีของกรมวิชาการเกษตรไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่

จากผลการดำเนินงานพบว่าเกษตรกรได้นำเทคโนโลยีของกรมวิชาการเกษตรได้แก่ พันธุ์ และการใช้ปุ๋ยไปปฏิบัติใช้ผลิตถั่วลิสง มีผลผลิตเพิ่มขึ้นจากวิธีแบบเดิม โดยให้ผลผลิตฝักสดและฝักแห้งเฉลี่ยเพิ่มขึ้น ๑๑.๘๑ และร้อยละ ๑๒.๙๖ ตามลำดับ สำหรับความพึงพอใจของเกษตรกรในการเข้าร่วมโครงการคิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ โดยเกษตรกรมีความพึงพอใจในภาพรวมของโครงการในระดับพอใจมากที่สุด ร้อยละ ๙๒.๑ และระดับความพึงพอใจมาก ร้อยละ ๗.๙ ซึ่งผลการปฏิบัติแสดงให้เห็นว่าสามารถแก้ไขปัญหาได้ตรงกับความต้องการของเกษตรกรผู้นำเทคโนโลยีไปปฏิบัติใช้และสามารถขยายผลไปสู่พื้นที่อื่นได้กว้างขวางยิ่งขึ้น

(นาย ก้องกษิต สุวรรณวิหค)

ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕

กรอบแนวคิด

ถั่วลิสงเป็นพืชไร่วงศ์ถั่วที่สามารถปลูกได้ตลอดปี เป็นพืชที่เหมาะสมกับการปลูกในระบบปลูกพืช หรือ ปลูกเป็นพืชไร่หลังนา โดยในปี ๒๕๖๑ จังหวัดนครสวรรค์ มีพื้นที่ปลูกถั่วลิสง ๑๘๖ ไร่ ผลผลิตที่เก็บเกี่ยวได้ ๑๓๑,๘๐๐ กิโลกรัม ผลผลิตเฉลี่ย ๗๐๘.๖๐ กิโลกรัมต่อไร่ (กรมส่งเสริมการเกษตร, ๒๕๖๑) แต่ถ้าเป็นพื้นที่ปลูก อื่นๆที่ไม่ได้ขึ้นทะเบียนกับกรมส่งเสริมการเกษตรพบว่า มีพื้นที่ปลูกมากกว่า ๑,๐๐๐ ไร่ ซึ่งสภาพพื้นที่ปลูกพบทั้ง สภาพไร่และพื้นที่ปลูกหลังการทำนา โดยพื้นที่ปลูกกระจายอยู่หลายอำเภอ เช่น ตากสิน ตากฟ้า หนองบัว พยุหะคีรี และ โกรกพระ โดยเฉพาะที่อำเภอโกรกพระ จะเป็นแหล่งผลิตถั่วลิสงแหล่งใหญ่ที่สุด เป็นการผลิตถั่วลิสงในฤดู แล้งหรือหลังจากการทำนา นิยมผลิตเป็นถั่วลิสงในรูปฝักสด จากการศึกษาปัญหาของการผลิตถั่วลิสงในอำเภอ โกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ พบว่าเกษตรกรขาดแคลนเมล็ดพันธุ์ดี การเลือกพันธุ์ปลูกไม่เหมาะสมกับพื้นที่และมี พันธุ์ปนจำนวนมาก และการใช้ปุ๋ยไม่เหมาะสมและต้นทุนการผลิตสูง ขาดการปรับปรุงบำรุงดิน ดังนั้นจึงมีความ จำเป็นที่ต้องมีการทดสอบและพัฒนาเทคโนโลยีการเพิ่มผลผลิตถั่วลิสงให้เหมาะสมเฉพาะพื้นที่ เพื่อนำเทคโนโลยี พันธุ์และการใช้ปุ๋ยกับการผลิตถั่วลิสงจากผลงานวิจัยของกรมวิชาการเกษตรเข้าไปปรับใช้ และแก้ปัญหาตาม ประเด็นปัญหา และขยายผลสู่เครือข่ายเกษตรกร ให้นำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับพื้นที่ของตนเอง เพื่อยกระดับ คุณภาพและผลผลิต

สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ จังหวัดชัยนาท ร่วมกับศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตร นครสวรรค์ ได้จัดทำโครงการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ โครงการทดสอบ พันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการผลิตถั่วลิสงจังหวัดนครสวรรค์ โดยนำเทคโนโลยีการผลิตถั่วลิสงมาดำเนินการ ทดสอบในพื้นที่ ซึ่งเป็นโครงการแบบบูรณาการที่มีหน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ จังหวัดชัยนาท ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์ เกษตรอำเภอโกรกพระ เกษตรกรและกลุ่มเกษตรกร เข้ามามีส่วนร่วมในการคิดวิเคราะห์ประเด็นปัญหา และหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาในการผลิตถั่วลิสงและได้ลง มือปฏิบัติจริงโดยการนำเทคโนโลยีของกรมวิชาการเกษตรไปปรับใช้ในการผลิตถั่วลิสงของเกษตรกร

ดังนั้นเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ ร่วมกับศูนย์วิจัยและพัฒนาการ เกษตรนครสวรรค์ จึงได้ดำเนินโครงการ การทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการผลิตถั่วลิสงจังหวัด นครสวรรค์ ซึ่งเป็นการดำเนินโครงการที่เปิดโอกาสให้เกษตรกรในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วม เสนอแนะ และตัดสินใจ ในการดำเนินการโครงการฯ โดยนำเทคโนโลยีการผลิตถั่วลิสง ได้แก่เทคโนโลยีด้านพันธุ์ และการใช้ปุ๋ยเคมีตาม ค่าวิเคราะห์ดิน วิธีดำเนินการประกอบด้วย การบรรยายให้ความรู้เรื่องพันธุ์ถั่วลิสง และการใช้ปุ๋ยเคมีตามค่า วิเคราะห์ดิน การทดลองใช้เทคโนโลยีตัวของเกษตรกรเอง การติดตามเยี่ยมแปลง แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และ การสรุปผลร่วมกัน โดยผลสำเร็จของโครงการฯ จะทำให้เกษตรกรสามารถเพิ่มปริมาณผลผลิตของถั่วลิสงได้ และ สามารถใช้เป็นอีกแนวทางหนึ่งของสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ ในการถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ กลุ่มเป้าหมายต่อไป

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเพิ่มผลผลิตของถั่วลิสงในอำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์
๒. เพื่อให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานโครงการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วน ร่วมในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตถั่วลิสงของเกษตรกร อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์

๓. เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนมีบทบาท ตัดสินใจ และมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของภาครัฐ เกษตรกรสามารถใช้ข้อมูลจากการปฏิบัติงานโครงการแบบมีส่วนร่วมให้เกิดประโยชน์ในชุมชน และเป็นรูปแบบการมีบทบาทร่วมกับภาครัฐในการปฏิบัติโครงการแบบมีส่วนร่วมโครงการอื่นๆ ต่อไป

ประโยชน์ที่จะได้รับจากโครงการ

๑. เกษตรกรสามารถนำเทคโนโลยีการผลิตถั่วลิสงไปใช้ในพื้นที่ของตนเองเพื่อเพิ่มปริมาณผลผลิต
๒. มีการขยายผลการใช้ประโยชน์ของพันธุ์ถั่วลิสงและการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินกับการผลิตถั่วลิสงไปสู่พื้นที่ข้างเคียง

วิธีการดำเนินโครงการ

ขั้นตอนที่ ๑ ประสานงานและแต่งตั้งคณะทำงาน

๑.๑ ประสานงานกับ สวพ.๕ ในการดำเนินงานจัดการตัวชี้วัดโครงการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ โครงการ การทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการผลิตถั่วลิสงจังหวัดนครสวรรค์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ เพื่อให้ได้แนวทางในการดำเนินงานโครงการฯ

- ๑.๒ จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานโครงการฯ
- ๑.๓ วิเคราะห์รายชื่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้ง ๓ กลุ่ม

ขั้นตอนที่ ๒ จัดทำแผนปฏิบัติงานโครงการแบบมีส่วนร่วม

- ๒.๑ ประชุมคณะทำงานครั้งที่ ๑ เพื่อพิจารณาและวางแผนการดำเนินงานโครงการฯ
- ๒.๒ ถ่ายทอดความรู้เรื่องเทคโนโลยีการผลิตถั่วลิสงได้แก่ ด้านพันธุ์ถั่วลิสงและการใช้ปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดินร่วมกับปุ๋ยชีวภาพโรโซเปียม
- ๒.๓ คัดเลือกเกษตรกรต้นแบบ

ขั้นตอนที่ ๓ ดำเนินการตามแผนงานโครงการฯ

- ๓.๑ ประชุมคณะทำงานครั้งที่ ๒
- ๓.๒ ถ่ายทอดความรู้เรื่องการแปรรูปและการตลาดของถั่วลิสง
- ๓.๓ ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงานจัดทำแปลงต้นแบบการใช้เทคโนโลยีการผลิตถั่วลิสง ดังนี้
 - ๓.๓.๑ ชี้แจงรายละเอียดการดำเนินงานให้กับเกษตรกรต้นแบบได้รับทราบ
 - ๓.๓.๒ ถ่ายทอดเทคโนโลยีให้กับเกษตรกรต้นแบบและสมาชิกในกลุ่ม
 - ๓.๓.๓ สนับสนุนปัจจัยการผลิต ได้แก่ ปุ๋ยชีวภาพโรโซเปียมสำหรับถั่วลิสง ปุ๋ยเคมี และยิปซัม
- ๓.๔.๑ เป็นต้น
- ๓.๔.๕ ติดตาม แปลงต้นแบบ เก็บข้อมูลผลผลิตผลิต พร้อมทั้งให้คำแนะนำในการแก้ไขปัญหา
- ๓.๔.๖ รวบรวมข้อมูลและสรุปผลการดำเนินงาน

ขั้นตอนที่ ๔ ประชุมสรุปผลการดำเนินงาน

- ๔.๑ ประชุมคณะทำงานครั้งที่ ๓
- ๔.๒ ผลการประเมินความพึงพอใจ

ผลการดำเนินงาน

ขั้นตอนที่ ๑ ประสานงานและแต่งตั้งคณะกรรมการ

๑.๑ สืบหาและวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้ง ๓ กลุ่ม

ได้มีการวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ประกอบด้วยเกษตรกรผู้ปลูกถั่วลิสง สำนักงานเกษตรอำเภอ โกรกพระ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์ และสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ จังหวัดชัยนาท ซึ่งแต่ละหน่วยงานเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ดังนี้

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรง เป็นบุคคลหรือกลุ่มที่ได้รับผลกระทบจากโครงการโดยตรง ตามที่กำหนดในวัตถุประสงค์ คือเกษตรกรผู้ปลูกถั่วลิสง หมู่ ๕ ตำบลเนินศาลา อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์จำนวน ๓๕ ราย ได้แก่ นายสามารถ คำหลาบ นางพยุ่ง วรรณชาติ นางเนาวรัตน์ สมุทรไทย นางไพรัชชญา จินชม น.ส.วันเพ็ญ สิทธิชาติ นายวิเชียร ทิพมงคล นางโชติกา เล็กรัตน์ น.ส.อำพร เชื้อเขตกรรม นายบุญยืน หมวกเหล็ก นางทัศนีย์ คำหลาบ นางวรรณมา โชติรัส นางนกร เหล่าอินทร์ นางสมบัติ บัวเทศ นางภิรมย์ โชติรัส นางฉงน สิทธิชาติ น.ส. ประเทือง เล็กรัตน์ นางณัชชา กันเสื่อ นางกรวย นิลภา นายประเพียร โชติรัส นายรันดร อบรม นางบุญชู เทพผล นางมาลัย เจ้าเจ็ด นางแตงไทย เล็กรัตน์ นายมณฑิเยร์ เชื้อเขตกรรม นายอำนาจ โชติรัส นายธีรเดช นิลภา นายวิทวัส วรรณชาติ นางดลพร ชาตวิวัฒน นายธีรพล โชติรัส นายเทียง เหล่าอินทร์ นายมังกร นิลภา นายสมหมาย คำหลาบ นางชอบ เนียรพาล นายบังอร ไวยัญกิจ และว่าที่ร้อยตรีหญิงสินีนานู คำหลาบ

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรอง เป็นบุคคล กลุ่ม หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในโครงการ อาจเกี่ยวข้องเป็นแหล่งทุน การจัดหาปัจจัยการผลิต หรืออาจเป็นบุคคลที่มีบทบาทในการเป็นผู้นำทางความคิด ได้แก่

๑. กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกถั่วลิสง หมู่ ๕ ตำบลเนินศาลา อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งเป็นกลุ่มเกษตรกรในข้อข้างต้นเป็นสมาชิก

๒. สำนักงานเกษตรอำเภอโกรกพระ สภาเกษตรกรจังหวัดนครสวรรค์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาเมล็ดพันธุ์พืช ลพบุรี และบริษัทกรีนแคล (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งเป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุน

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลัก เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีความสำคัญ หรือมีบทบาทอำนาจที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของโครงการ ได้แก่ สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ จังหวัดชัยนาท และศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์ ซึ่งเป็นหน่วยงานของกรมวิชาการเกษตรที่เป็นเจ้าของเทคโนโลยี

๑.๒ จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ

- การจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการโครงการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ โครงการทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการผลิตถั่วลิสงจังหวัดนครสวรรค์ ดังนี้

สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ ได้มีคำสั่ง สวพ.๕ ที่ ๓/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๖๔ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการโครงการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ โครงการทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการผลิตถั่วลิสงจังหวัดนครสวรรค์ โดยมีผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ จ.ชัยนาท และผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการผลิตพืชที่เหมาะสมกับพื้นที่ (ภาคกลาง) เป็นที่ปรึกษา ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์ เป็นประธานคณะกรรมการ นางสาวเครือวัลย์ บุญเงิน ผู้อำนวยการกลุ่มวิชาการ สวพ.๕ นางอรอนงค์ สอนสุข ผู้อำนวยการกลุ่มประสานและบริหารนโยบาย สวพ.๕ นายวีระพงษ์ เย็นอ่วม นักวิชาการเกษตรชำนาญการ สวพ.๕ นางสาวระพีพรรณ ชังใจ นักวิชาการเกษตรชำนาญการ

การ ศวม.ลพบุรี นายณพงษ์ วสียงกูร นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ ศวพ.นครสวรรค์ นางสิริรัตน์ พุ่มพวงเจ้าพนักงานการเกษตรปฏิบัติงาน ศวพ.นครสวรรค์ เกษตรอำเภอโกรกพระหรือผู้แทน ผู้แทนสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดนครสวรรค์ ผู้แทนบริษัท กรีนแคล (ประเทศไทย) จำกัด นายสามารถ คำหลาบ ผู้แทนเกษตรกร เป็นคณะทำงาน นายไชยา บุญเลิศ นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ ศวพ.นครสวรรค์ คณะทำงานและเลขานุการ นายยอด กัญญาประสิทธิ์ นักวิชาการเกษตร ศวพ.นครสวรรค์ คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

๑. จัดทำกรอบแนวทางและกระบวนการที่เหมาะสมในการรับฟังความคิดเห็น และการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานโครงการ การทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมในการผลิตถั่วลิสงในจังหวัดนครสวรรค์ ปีงบประมาณ ๒๕๖๔

๒. จัดทำโครงการ/แผนปฏิบัติการในการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมให้สอดคล้องกับกรอบแนวทางในข้อ ๑ และรายงานผู้บริหารศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรอุทัยธานีทราบ โดยโครงการ/แผนปฏิบัติการระบุวัตถุประสงค์ กิจกรรม ระยะเวลาดำเนินงาน กลุ่มเป้าหมาย ผู้รับผิดชอบ ตัวชี้วัด และเป้าหมาย ที่สามารถวัดและประเมินได้อย่างรูปธรรม

๓. ดำเนินการตามโครงการ/แผนปฏิบัติการให้แล้วเสร็จครบถ้วน โดยการติดตามความต้องการของการดำเนินงานตามแนวทางที่กำหนดไว้ในโครงการ/แผนปฏิบัติการในข้อ ๒ พร้อมสรุปผลความก้าวหน้าในการดำเนินการเสนอผู้บริหารและสื่อสารให้ประชาชนผู้มีส่วนเสียรับทราบ

๔. จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานตามโครงการ/แผนปฏิบัติการ และเผยแพร่แก่ประชาชนผู้เกี่ยวข้องผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทราบ

๕. จัดทำแนวทางและข้อเสนอแนะของการดำเนินงานในการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ เสนอต่อผู้บริหารสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕

๖. ปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

ขั้นตอนที่ ๒ จัดทำแผนปฏิบัติงานโครงการแบบมีส่วนร่วม

๒.๑ ประชุมคณะทำงานครั้งที่ ๑ /๒๕๖๔ วันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๔ ณ ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน หมู่ ๕ ตำบลเนินศาลา อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ สรุปผลการประชุมได้ดังนี้

๑) แจ้งคำสั่งสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ ได้มีคำสั่ง สวพ.๕ ที่ ๓/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๖๔ เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานโครงการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการโครงการทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการผลิตถั่วลิสงจังหวัดนครสวรรค์ โดยมีผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ จ.ชัยนาท และผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการผลิตพืชที่เหมาะสมกับพื้นที่ (ภาคกลาง) เป็นที่ปรึกษา ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์ เป็นประธานคณะทำงาน

๒) ชี้แจงตัวชี้วัดที่ ๑๓ ระดับความสำเร็จของการดำเนินการ/โครงการที่เปิดโอกาสให้ ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ ในการจัดทำคำรับรองการปฏิบัติราชการ ระหว่างสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ กับกรมวิชาการเกษตร ในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ ในการดำเนินงานตามตัวชี้วัดที่ ๑๓ ได้คัดเลือกโครงการโครงการทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการผลิตถั่วลิสงจังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งมีกระบวนการในการทำงาน สำหรับประเมินผลการให้คะแนนตามเกณฑ์ ซึ่งสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ และ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์ จะได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป

๓) ถ่ายทอดความรู้เรื่องการใช้ปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดิน การใช้ปุ๋ยชีวภาพโรโซเปียม และการปลูกถั่วลิสงหลังนา โดย นายไชยา บุญเลิศ นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์ มีรายละเอียดโดยสรุปดังนี้

การปลูกถั่วลิสงหลังนา ช่วงเวลาที่เหมาะสมต่อการหยอดเมล็ดพันธุ์คือ ต้นเดือนพฤศจิกายนถึงกลางเดือนธันวาคม จะทำให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพดีกว่าการปลูกล่าช้าในเดือนธันวาคมถึงเดือนมกราคม รวมทั้งช่วยลดความเสี่ยงต่อการเข้าทำลายของโรคและแมลงศัตรูพืชโดยเฉพาะการเกิดโรคยอดไหม้ ความเสี่ยงจากการขาดน้ำ ในช่วงปลายฤดูปลูกหรือช่วงก่อนการเก็บเกี่ยว และเมล็ดไม่งอกเนื่องจากกระทบหนาว หรืออุณหภูมิต่ำกว่า ๑๒ องศาเซลเซียส ส่วนการเลือกพันธุ์ถั่วลิสง การปลูกถั่วลิสงในปัจจุบันเกษตรกรควรปลูกตามความต้องการใช้ผลผลิตของตลาด คือ ใช้ผลผลิตในรูปฝักสด เช่น ถั่วลิสงต้มทั้งฝักสด และการใช้ผลผลิตในรูป ฝักแห้ง ซึ่งต้องเลือกพันธุ์ที่ใช้เพาะปลูกให้เหมาะสม คือ

๑. พันธุ์ที่ใช้ในรูปฝักสด ถ้าเป็นถั่วลิสงต้มสดทั้งฝักนิยมใช้พันธุ์ ที่มีเมล็ด ๓-๕ เมล็ดต่อฝัก เช่น สุโขทัย ๓๘ กาสสินธุ์ ๑ ซึ่ง ๒ พันธุ์นี้มี เยื่อหุ้มเมล็ดสีแดง เช่น ที่ปลูกในแถบจังหวัดลพบุรี สระบุรี นครนายก ลำปาง ฯลฯ อย่างไรก็ตามพันธุ์ถั่วลิสงต้มสดทั้งฝักที่มีเยื่อหุ้มเมล็ดสีอ่อนยังนิยม ปลูกในบางแหล่ง เช่น ที่ จ.ขอนแก่น จ.อุดรดิตถ์ เป็นต้น ซึ่งเป็นพันธุ์พื้นเมือง ส่วนพันธุ์ที่ทางราชการรับรองและสามารถทำเป็นถั่วต้มได้ เช่น พันธุ์ขอนแก่น ๖๐ - ๒ และขอนแก่น ๔ การเลือกพันธุ์ถั่วลิสงเพื่อใช้เพาะ ปลูกนั้น ควรพิจารณาเลือกปลูกพันธุ์ตามความต้องการของตลาด โดยคำนึงถึง สภาพแวดล้อมที่ปลูกด้วย เช่น ถ้าดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ควรเลือกปลูกพันธุ์ที่มีขนาดเมล็ดปานกลาง ในสภาพที่มีฝนช่วงสั้นและค่อนข้างแล้ง ควรเลือก พันธุ์ที่มีอายุสั้น เช่น ถั่วลิสงต้มสดทั้งฝัก

๒. พันธุ์ที่ใช้ในรูปฝักแห้ง นิยมใช้พันธุ์ที่มีเยื่อหุ้มเมล็ดสีชมพูอ่อน สำหรับพันธุ์ที่มีการรับรอง และโรงงานกะเทาะถั่วลิสงต้องการมาก คือ พันธุ์เทนาน ๙ ขอนแก่น ๖๐ - ๑ ขอนแก่น ๕ และขอนแก่น ๔ หรือพันธุ์พื้นเมืองที่มีลายฝักชัดเจนมี ๒ - ๓ เมล็ดต่อฝัก เช่น ที่ปลูกในจังหวัดนครสวรรค์ และลำปาง ถั่วลิสงเมล็ดโต (จัมโบ้) แม้ว่าเมล็ดจะเป็นที่ต้องการของตลาดผู้แปรรูป เป็นอย่างมาก แต่โรงงานกะเทาะที่ รับซื้อถั่วลิสงพันธุ์นี้ยังไม่มั่นใจท้องถิ่น ดังนั้น หากเกษตรกรผู้สนใจจะปลูกควร สามารถจัดการทั้งระบบได้ เช่น กะเทาะถั่วลิสง

ถั่วลิสงพันธุ์ขอนแก่น ๘๔-๘ หรือพันธุ์ KK๔๔๐๑ ได้รับการรับรองพันธุ์วันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๔ จัดอยู่ในประเภท valencia ปลูกด้วยอัตราประชากร ๓๒,๐๐๐-๔๘,๐๐๐ ต้นต่อไร่ โดยใช้ระยะระหว่างแถว ๔๐ เซนติเมตร หยอด ๒-๓ เมล็ดต่อหลุม ห่างกัน ๒๕ เซนติเมตร หรือหยอดให้มีจำนวนต้น ๘-๑๕ ต้นต่อเมตร ใช้เวลาในการงอก ๗-๑๐ วัน อายุออกดอก ๒๕-๓๐ วัน อายุเก็บเกี่ยวเป็นถั่วฝักสดสำหรับต้ม ๗๕-๙๐ วัน เก็บเกี่ยวเป็นถั่วฝักแห้ง ๙๕-๑๑๐ วัน มีทรงต้นพุ่มตรง ใบสีเขียว แตกกิ่งแบบ sequential branching มีดอกบนลำต้นหลัก และทุกข้อของกิ่งแขนง ดอกสีเหลือง เป็นพันธุ์ที่ค่อนข้างทนทานต่อโรคโคนเน่าขาว แต่อ่อนแอต่อโรคราสนิมและใบจุดดำ และโรคยอดไหม้ ติดฝักเป็นกระจุกรอบโคนต้น ๒๑-๒๕ ฝักต่อหลุม มี ๑-๔ เมล็ดต่อฝัก เยื่อหุ้มเมล็ดสีชมพู การกะเทาะ ๖๔-๖๗ เปอร์เซนต์ ให้ผลผลิตฝักสด ๖๔๓-๗๘๖ กิโลกรัมต่อไร่ ผลผลิตฝักแห้ง ๒๘๙ กิโลกรัมต่อไร่ มี ค่อนข้างทนทานต่อโรคโคนเน่าขาว (เชื้อสาเหตุ Sclerotium rolfsii) พื้นที่แนะนำ ถั่วลิสงพันธุ์ขอนแก่น ๘๔-๘ มีเสถียรภาพในการให้ผลผลิตดี สามารถปลูกได้ทั่วไปในสภาพการผลิตถั่วลิสงของประเทศไทย

การวิเคราะห์ดินเป็นหัวใจสำคัญของการใช้ปุ๋ยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพผลผลิตพืช ค่าวิเคราะห์ดินบ่งชี้ให้ทราบว่า ดินมีธาตุอาหารพืชต่างๆในรูปที่เป็นประโยชน์และมีปริมาณเพียงพอกับความต้องการของพืชมากน้อยเพียงใด เป็นเครื่องมือการใช้ปุ๋ยอย่างมีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับความต้องการของพืช รวมทั้งให้ผลตอบแทนอย่างคุ้มค่าทางเศรษฐกิจการผลิตพืช และการใช้ปุ๋ยแบบผสมผสาน หมายถึงการใช้ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์ และปุ๋ยชีวภาพ เป็นวิธีการใช้ปุ๋ยที่มีประสิทธิภาพสูงสุด โดยมีคำแนะนำปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดินกับพืชถั่ว

เศรษฐกิจร่วมกับการใช้ปุ๋ยชีวภาพโรโซเปียม ดังนี้ ปริมาณอินทรีย์วัตถุ มีปริมาณน้อยกว่าร้อยละ ๑ และมากกว่า ร้อยละ ๑ ต้องใส่ปุ๋ยเคมีที่ให้ธาตุไนโตรเจน(N) ๓ และ ๐ กิโลกรัมต่อไร่ตามลำดับ ส่วนปริมาณฟอสฟอรัส(P) มี ปริมาณ น้อยกว่า ๘ ๘ ถึง ๑๒ และมากกว่า ๑๒ มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม ต้องใส่ปุ๋ยเคมีที่ให้ปริมาณฟอสฟอรัสที่เป็น ประโยชน์ เท่ากับ ๙ ๖ และ ๓ กิโลกรัมต่อไร่ตามลำดับ และส่วนปริมาณโพแทสเซียม (K) มีปริมาณ น้อยกว่า ๔๐, ๔๐ ถึง ๘๐ และมากกว่า ๘๐ มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม ต้องใส่ปุ๋ยเคมีที่ให้ปริมาณฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ เท่ากับ ๖, ๓ และ ๐ กิโลกรัมต่อไร่ตามลำดับ อีกทั้งการใช้ปุ๋ยชีวภาพโรโซเปียมจะช่วยให้ถั่วเพิ่มผลผลิตได้สูงขึ้น โรโซเปียมเป็นจุลินทรีย์ดินชนิดหนึ่งซึ่งเมื่อเข้าไปสร้างปมรากแล้วจะมีคุณสมบัติพิเศษ คือสามารถตรึงไนโตรเจน ที่มีอยู่มากมายในอากาศ มาสร้างเป็น สารประกอบไนโตรเจน ให้พืชถั่วนำไปใช้ในการเจริญเติบโต เพิ่มผลผลิต และอาจมีบางส่วนที่เหลือเกิน จะถูกปลดปล่อยลงดิน แต่โรโซเปียมที่มีอยู่ในดินเดิม อาจจะมีมากน้อยแตกต่างกัน ไป หรือไม่มีเลยก็ได้ ขึ้นอยู่กับชนิดของดิน และชนิดของโรโซเปียม ดินที่ไม่เคยปลูกถั่ว หรือดินร่วนทราย อาจจะไม่ มีหรือมีโรโซเปียมเดิมในดินน้อยมาก และโรโซเปียมที่มีอยู่เดิมนั้นอาจไม่สามารถตรึงไนโตรเจน ปัจจุบัน เทคโนโลยีด้านปุ๋ยชีวภาพได้มีการพัฒนามาขึ้นมาก มีการคัดเลือกโรโซเปียมที่มีประสิทธิภาพสูงเหมาะกับถั่วชนิด นั้นๆ ผลิตเป็นปุ๋ยชีวภาพโรโซเปียมให้เกษตรกรนำไปใช้คลุกกับเมล็ดถั่วก่อนปลูก นอกจากช่วยเพิ่มผลผลิตและ คุณภาพของถั่วแล้ว ยังช่วยลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกร โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้ปุ๋ยชีวภาพโรโซเปียมร่วมกับการใช้ปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดิน

การใช้ปุ๋ยชีวภาพโรโซเปียมคลุกเมล็ดถั่วก่อนปลูก เป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้เกษตรกรประสบความสำเร็จได้ เพราะนอกจากจะช่วยเพิ่มผลผลิตแล้ว ยังเป็นการประหยัดเงินตราที่จะรั่วไหลออกต่างประเทศในการสั่งซื้อปุ๋ยไนโตรเจนเข้ามาใช้ได้ระดับหนึ่ง โดยประมาณว่าเกษตรกรใช้ปุ๋ยไนโตรเจนกับพืชถั่วประมาณ ๒๐-๓๐ กก.ต่อไร่ (ปริมาณต่ำสุดที่ใช้) คิดเป็นค่าปุ๋ยยูเรีย ที่เกษตรกรใช้ประมาณ ๒๔๐-๓๖๐ บาท เมื่อคิดพื้นที่ปลูกถั่ว ทั้งหมดที่มีประมาณ ๔ ล้านไร่ จะเสียเงินในการใช้ปุ๋ยไนโตรเจนเพื่อปลูกถั่วปีละประมาณ ๙๖๐-๑,๔๔๐ ล้านบาท ถ้าหากเกษตรกรหันมาใช้ปุ๋ยชีวภาพโรโซเปียมแทนปุ๋ยไนโตรเจนจะช่วยลดต้นทุนการผลิตหรือลดการใช้ปุ๋ยได้ถึงปี ละ ๙๖๐-๑,๔๔๐ ล้านบาท

การใส่ปุ๋ยชีวภาพโรโซเปียมคลุกเมล็ดครั้งที่สอง โดยใส่ปุ๋ยชีวภาพในอัตรา ๒๕ กิโลกรัมต่อไร่ โดยการหว่านกระจาย ในพื้นที่ด้านในระหว่างแถวพืชปลูกบนสันร่อง แล้วคลาดกลบลงดินทันที การใส่ปุ๋ยชีวภาพในรยะนี้ ซึ่งเป็นรยะที่ถั่ว ลิสงกำลังออกดอก มีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อใช้เป็นปุ๋ยที่ให้ธาตุอาหารรองที่เรียกว่า ธาตุแคลเซียม ซึ่งจะมีผลทำให้ ถั่วลิสงติดฝักที่มีความสมบูรณ์ มีเมล็ดเต็มฝัก และเมล็ดมีคุณภาพดี

๔) วางแผนการดำเนินงานโครงการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ โครงการทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการผลิตถั่วลิสงจังหวัดนครสวรรค์ โดยใช้ผลงานวิจัยของกรม วิชาการเกษตร ได้แก่ เทคโนโลยีด้านพันธุ์ถั่วลิสง และการใช้ปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดินร่วมกับปุ๋ยชีวภาพโร โซเปียม

๕) คัดเลือกเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑๐ ราย โดยมีเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการตามรายชื่อ ดังนี้

๑.นางสาววันเพ็ญ สิทธิชาติ	๒๐	ม.๕	ต.เนินศาลา	จ.นครสวรรค์
๒.นางพยุ่ง วรรณชาติ	๘	ม.๕	ต.เนินศาลา	จ.นครสวรรค์
๓.นางนกร เหล่าอินทร์	๑๓/๑	ม.๕	ต.เนินศาลา	จ.นครสวรรค์
๔.นางภิรมย์ โชติรัส	๑๒	ม.๕	ต.เนินศาลา	จ.นครสวรรค์
๕.นางไพฑูรย์ จินชม	๒๐/๑	ม.๕	ต.เนินศาลา	จ.นครสวรรค์

๖.นางฉงน สิทธิชาติ	๒๐ ม.๕	ต.เนินศาลา จ.นครสวรรค์
๗. นางกรวย นิลภา	๑๙ ม.๕	ต.เนินศาลา จ.นครสวรรค์
๘.นางณัชชา กันเสื่อ	๑๘/๒ ม.๕	ต.เนินศาลา จ.นครสวรรค์
๙. นางสาวประเทือง เล็กรัตน์	๒๑ ม.๕	ต.เนินศาลา จ.นครสวรรค์
๑๐.นางแสงเดือน สิทธิชาติ	๔๖ ม.๕	ต.เนินศาลา จ.นครสวรรค์

ขั้นตอนที่ ๓ ดำเนินการตามแผนงานโครงการฯ

๓.๑ ประชุมการดำเนินงานครั้งที่ ๒ / ๒๕๖๔ วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๔ ณ ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน หมู่ ๕ ต.เนินศาลา อ.โกรกพระ จ.นครสวรรค์ สรุปผลการประชุมได้ดังนี้

๑) แจ้งเปลี่ยนแปลงผู้บริหารของศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์ โดยนายปรีชา กาเพ็ชร ตำแหน่งเดิมผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์ ได้ไปดำรงตำแหน่งศูนย์วิจัยพืชไร่เชียงใหม่ และนายอนุรักษ์ สุขขารมย์ ได้ขึ้นดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์

๒) รับรองรายงานการประชุม ครั้งที่ ๑ / ๒๕๖๔ วันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๔ มติที่ประชุมรับรองรายงานการประชุม

๓) การถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยีเรื่องการแปรรูปผลผลิตถั่วลိสง และการตลาด โดยนางสาวญาณิน สุปะมา นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ สังกัด สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๓

ถั่วลိสงพันธุ์ขอนแก่น ๘๔-๘ หรือพันธุ์ KK๔๔๐๑ ได้รับการรับรองพันธุ์วันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๔ ปลูกด้วยอัตราประชากร ๓๒,๐๐๐-๔๘,๐๐๐ ต้นต่อไร่ โดยใช้ระยะระหว่างแถว ๔๐ เซนติเมตร หยอด ๒-๓ เมล็ดต่อหลุม ห่างกัน ๒๕ เซนติเมตร หรือหยอดให้มีจำนวนต้น ๘-๑๕ ต้นต่อเมตร ใช้เวลาในการงอก ๗-๑๐ วัน อายุออกดอก ๒๕-๓๐ วัน อายุเก็บเกี่ยวเป็นถั่วฝักสดสำหรับต้ม ๗๕-๙๐ วัน เก็บเกี่ยวเป็นถั่วฝักแห้ง ๙๕-๑๑๐ วัน มีทรงต้นพุ่มตรง ใบสีเขียว แตกกิ่งแบบ sequential branching มีดอกบนลำต้นหลักและทุกข้อของกิ่งแขนง ดอกสีเหลือง ใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน หรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๒-๒๔-๑๒ หรือ ๑๖-๘-๘ อัตรา ๑๕ กิโลกรัมต่อไร่ เป็นพันธุ์ที่ค่อนข้างทนทานต่อโรคโคนเน่าขาว แต่อ่อนแอต่อโรคราสนิมและใบจุดดำ และโรคยอดไหม้ ติดฝักเป็นกระจุกรอบโคนต้น ๒๑-๒๕ ฝักต่อหลุม มี ๑-๔ เมล็ดต่อฝัก เยื่อหุ้มเมล็ดสีชมพู การกะเทาะ ๖๔-๖๗ เปอร์เซ็นต์ ให้ผลผลิตฝักสด ๖๔๓-๗๘๖ กิโลกรัมต่อไร่ ผลผลิตฝักแห้ง ๒๘๙ กิโลกรัมต่อไร่ มีน้ำหนัก ๑๐๐ เมล็ดเฉลี่ย ๔๙.๙ กรัม ลักษณะเด่น มีขนาดเมล็ดโต ซึ่งโตกว่าถั่วลิสงพันธุ์ไทนาน ๙ และขอนแก่น ๒. ให้ผลผลิตฝักแห้ง ๒๘๙ กิโลกรัมต่อไร่ ซึ่งสูงใกล้เคียงกับถั่วลิสงพันธุ์ไทนาน ๙ และขอนแก่น ๕ ที่ให้ผลผลิต ๒๘๘ และ ๒๙๐ กิโลกรัมต่อไร่ ตามลำดับ ๓. ให้ผลผลิตฝักสด ๖๔๓ กิโลกรัมต่อไร่ ใกล้เคียงกับพันธุ์ขอนแก่น ๕ แต่สูงกว่าพันธุ์ไทนาน ๙ ร้อยละ ๕ และให้ผลผลิตฝักสด ๗๘๖ กิโลกรัมต่อไร่ สูงกว่ากลุ่มพันธุ์ถั่วลิสงฝักสดสำหรับต้มจึงเหมาะสำหรับทำเป็นถั่วต้ม ๔. ค่อนข้างทนทานต่อโรคโคนเน่าขาว (เชื้อสาเหตุ Sclerotium rolfsii) พื้นที่แนะนำ ถั่วลิสงพันธุ์ขอนแก่น ๘๔-๘ มีเสถียรภาพในการให้ผลผลิตดี สามารถปลูกได้ทั่วไปในสภาพการผลิตถั่วลิสงของประเทศไทย

การจัดการโรคที่สำคัญของถั่วลิสงคือ โรคโคนเน่า หรือโคนเน่าขาด เป็นโรคที่สำคัญในการผลิตถั่วลิสง มีสาเหตุ จากเชื้อรา *Aspergillus niger* และสามารถแพร่กระจายได้หลายทางรวมถึงติดมากับเมล็ดพันธุ์ โดยลักษณะอาการ ต้นเหี่ยวเหลือง ยุบตัว โคนต้นเป็นแผลสีน้ำตาล พบกลุ่มสปอร์สีดำปกคลุมบริเวณแผล เมื่อถอนขึ้นมาส่วนลำต้นจะขาดจากส่วนราก พบโรคทุกแหล่งและทุกฤดูปลูก เชื้อราสามารถติดไปกับเมล็ดและอาศัยอยู่ในดิน ระบาดรุนแรงในระยะกล้า อายุ ๗-๒๘ วัน เมื่อฝนทิ้งช่วงประมาณ ๗ วัน แล้วมีฝนตก การป้องกันกำจัด คือไม่ควรเก็บเมล็ดพันธุ์ไว้นานเกิน ๖ เดือน เพราะจะทำให้ต้นกล้าเป็นโรครุนแรง เก็บเกี่ยวถั่วลิสงตามอายุของพันธุ์

ตามที่ระบุ และคลุกเมล็ดก่อนปลูกด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช ตามคำแนะนำ คือ สารเคมี คาร์เบนดาซิม ๕๐%WP อัตรา ๕ กรัมต่อเมล็ดพันธุ์ ๑ กิโลกรัม

การแปรรูปผลผลิตและช่องทางการจำหน่าย การแปรรูปถั่วลิสงนั้นทำได้หลายหลายรูปแบบเช่นการทำขนม ถั่วตัด ถั่วเคลือบ หรือทำเป็นธัญพืชอบแห้ง

ด้านช่องทางการจำหน่าย นอกจากการจำหน่ายให้กับพ่อค้าแม่ค้าในพื้นที่แล้ว ยังสามารถจำหน่ายในช่องทางอินเทอร์เน็ตหรือทางสื่อออนไลน์ได้แก่ เฟสบุ๊ค และไลน์ โดยอาจจะตั้งเป็นเพจค้าขายถั่วลิสง และเชื่อมโยงเครือข่ายกับจังหวัดข้างเคียง แต่จะต้องมั่นใจก่อนว่าผลผลิตที่จะนำไปจำหน่ายต้องมีคุณภาพ

มติที่ประชุมรับทราบ

๔) รายงานผลการดำเนินงานโครงการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ เรื่อง การทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการผลิตถั่วลิสงจังหวัดนครสวรรค์

นายไชยา บุญเลิศ นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ ได้รายงานผลการดำเนินงานรอบ ๖ เดือน ดังนี้

คัดเลือกเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑๐ ราย โดยได้จัดทำแปลงทดสอบ และติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามแนวทางที่กำหนดไว้ในแผน โดยเข้าไปเก็บข้อมูลเกษตรกร และเก็บตัวอย่างดินในแปลงต้นแบบ จำนวน ๑๐ รายรายละเอียด ๒ ไร่ โดยการทดสอบเทคโนโลยีเป็นการเปรียบเทียบ ๒ กรรมวิธี ดังนี้

ตารางที่ ๑ รายละเอียดกรรมวิธีที่ดำเนินการทดสอบ

วิธีปฏิบัติ	กรรมวิธีทดสอบ	กรรมวิธีเกษตรกร
พันธุ์	-พันธุ์ขอนแก่น ๘๔-๘	-พันธุ์ขอนแก่น ๘๔-๘
การป้องกันโรค	-คลุกสารเคมี คาร์เบนดาซิม ๕๐%WP อัตรา ๕ กรัมต่อเมล็ดพันธุ์ ๑ กิโลกรัม ป้องกันโรคเน่าขาด	-ไม่คลุกสารเคมีป้องกันโรค
การใส่ปุ๋ย	-ใส่ปุ๋ยชีวภาพไรโซเบียมสำหรับถั่วลิสง - ใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน(อัตราตามคำแนะนำเมื่อใช้ร่วมกับปุ๋ยชีวภาพไรโซเบียม) (กรมวิชาการเกษตร, ๒๕๕๓) ดังนี้ ใส่พร้อมปลูก โดยโรยก่อนร่องหรือข้างแถวปลูกแล้วพรวนกลบ	-ไม่ใส่ปุ๋ยชีวภาพไรโซเบียม -ใส่ปุ๋ยเคมี ๑ ครั้ง ที่ ๑๕ วันหลังปลูกสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ ผสมกับ สูตร ๔๖-๐-๐ อัตรา ๒๕ กก./ไร่ หรือ ๑๖-๘-๘ อัตรา ๒๕ กก./ไร่
การแก้ปัญหาเมล็ดลีบ	-ใส่วัสดุปรับปรุงดิน (ยิปซัม) อัตรา ๕๐ กก./ไร่ โดยโรยชิดแถวปลูกในระยะแทงซั้ม	-ไม่มีการแก้ไข

ทั้งสองกรรมวิธีมีดำเนินการเตรียมดิน การปลูก การดูแลรักษา และการป้องกันกำจัดศัตรูพืชดำเนินการตามวิธีการเกษตรกร

นอกเหนือจากเกษตรกรต้นแบบยังได้มีเกษตรกรที่สนใจเทคโนโลยีของกรมวิชาการเกษตร นำไปปรับใช้ในพื้นที่ของตนเองอีก ๒๕ ราย โดยมี ๑๒ รายได้นำเทคโนโลยีด้านปุ๋ยและพันธุ์ถั่วลิสงไปใช้ ส่วนที่เหลือได้นำเทคโนโลยีด้านพันธุ์ถั่วลิสงไปใช้ ขณะนี้อยู่ระหว่างการดูแลรักษา และคาดว่าจะเก็บเกี่ยวผลผลิตในช่วงเดือนเมษายนถึงเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๔ มติที่ประชุม รับทราบ

๕) ที่ประชุมได้พิจารณา ยกร่างแบบสำรวจความพึงพอใจโครงการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมเรื่อง การทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการผลิตถั่วลิสงจังหวัดนครสวรรค์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ ๒๕๖๔ มติที่ประชุม มติที่ประชุม ให้แก้ไขให้ตรงตามแบบฟอร์มของ กปร.

ขั้นตอนที่ ๔ ประชุมสรุปผล

๔.๑ ประชุมคณะทำงาน ครั้งที่ ๓ /๒๕๖๔ วันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๔ ณ ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน หมู่ ๕ ต.เนินศาลา อ.โกรกพระ จ.นครสวรรค์ สรุปผลการประชุมได้ ดังนี้

๔.๑.๑ สรุปผลการดำเนินงานแปลงต้นแบบ มีรายละเอียดดังนี้

จากการทำแปลงทดสอบเทคโนโลยีการผลิตถั่วลิสงโดยการนำเทคโนโลยีด้านพันธุ์ถั่วลิสงและการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมของกรมวิชาการเกษตรไปใช้ในการผลิตถั่วลิสงกับเกษตรกรจำนวน ๑๐ ราย พบว่า กรรมวิธีทดสอบให้ผลผลิตฝักสดและผลผลิตฝักแห้งเฉลี่ย ๘๒๗ และ ๔๘๘ กิโลกรัมต่อไร่ ตามลำดับ ส่วนกรรมวิธีของเกษตรกรให้ผลผลิตฝักสดและผลผลิตฝักแห้งเฉลี่ย ๗๔๐ และ ๔๓๒ กิโลกรัมต่อไร่ ตามลำดับซึ่งจะเห็นว่ากรรมวิธีทดสอบนั้นให้ผลผลิตฝักสดและฝักแห้งเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๑.๘๑ และ ๑๒.๙๖ เมื่อเทียบกับกรรมวิธีของเกษตรกร (ตารางที่ ๒)

สรุปภาพรวมการใช้เทคโนโลยีของกรมวิชาการเกษตรสามารถเพิ่มปริมาณของผลผลิตได้ โดยมีผลผลิตฝักสดและฝักแห้งเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๑.๘๑ และ ๑๒.๙๖ ตามลำดับ

ตารางที่ ๒ ผลผลิตฝักสดและผลผลิตฝักแห้งถั่วลิสงของเกษตรกรต้นแบบในต.เนินศาลา อ.โกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์

เกษตรกร	ผลผลิตฝักสด (กก./ไร่)		ผลผลิตฝักแห้ง (กก./ไร่)	
	เกษตรกร	ทดสอบ	เกษตรกร	ทดสอบ
๑. น.ส.วันเพ็ญ สิทธิชาติ	๗๑๖	๗๘๐	๓๖๐	๔๔๐
๒. นางพยุ่ง วรรณชาติ	๗๘๐	๗๙๐	๓๗๐	๔๑๐
๓. นางนคร เหล่าอินทร์	๗๔๐	๙๔๐	๔๐๐	๕๓๐
๔. นางภิรมย์ โชติรัส	๘๔๐	๙๖๐	๕๔๐	๕๕๐
๕. นางไพฑูรย์ จินชม	๗๖๐	๘๒๐	๔๖๐	๔๘๐
๖. นางฉงน สิทธิชาติ	๙๑๐	๙๘๐	๕๔๐	๖๒๐
๗. นางกรวย นิลภา	๖๙๐	๘๙๐	๔๕๐	๕๕๐
๘. นางณัชชา กันเสื่อ	๖๔๒	๖๙๐	๔๑๐	๔๓๐
๙. น.ส.ประเทือง เล็กรัตน์	๖๓๘	๖๘๐	๓๙๐	๔๒๐
๑๐. นางแสงเดือน สิทธิชาติ	๖๘๐	๗๔๐	๔๐๐	๔๕๐
เฉลี่ย	๗๔๐	๘๒๗	๔๓๒	๔๘๘
T-test	**		**	
ผลต่าง	๘๗		๕๖	
ร้อยละ	๑๑.๘๑		๑๒.๙๖	

๔.๒ ผลการประเมินความพึงพอใจ

หลังจากสรุปผลการดำเนินงานร่วมกับเกษตรกรแล้วได้ออกแบบสอบถามความพึงพอใจของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ (ตารางที่ ๓)พบว่า

๔.๒.๑ ความพึงพอใจกับช่องทางการให้ข้อมูล & รับฟังความคิดเห็นของประชาชนของหน่วยงาน
พอใจมากที่สุดร้อยละ ๑๐๐

๔.๒.๒ ความพึงพอใจกับการที่หน่วยงานภาครัฐนำความคิดเห็นของท่านไปใช้ในการบริหารงาน/
การปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงาน พพอใจมากที่สุดร้อยละ ๑๐๐

๔.๒.๓ ความพึงพอใจกับการได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนด/วางแผนการทำงานกับหน่วยงาน
ภาครัฐ พพอใจมากที่สุดร้อยละ ๘๕.๕ พพอใจร้อยละ ๑๔.๕

๔.๒.๔ ความพึงพอใจกับบทบาทของหน่วยงานภาครัฐที่ท่านทำงานร่วมด้วย พพอใจมากที่สุดร้อย
ละ ๑๐๐

๔.๒.๕ ความพึงพอใจกับบทบาทของท่านเองที่มีต่อการทำงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ พพอใจ
มากที่สุดร้อยละ ๘๕.๕ พพอใจร้อยละ ๑๔.๕

๔.๒.๖ ความพึงพอใจกับผลสำเร็จที่ได้รับจากการที่ท่านเข้าไปทำงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ
พพอใจมากที่สุดร้อยละ ๙๐.๙ พพอใจร้อยละ ๙.๑

๔.๒.๗ ความพึงพอใจกับการสนับสนุนของหน่วยงานภาครัฐในการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วม
พพอใจมากที่สุดร้อยละ ๙๐.๙ พพอใจร้อยละ ๙.๑

๔.๒.๘ ความพึงพอใจกับบทบาทของท่านในการสนับสนุนความร่วมมือ/เป็นเครือข่ายกับ
หน่วยงานภาครัฐ พพอใจมากที่สุดร้อยละ ๘๕.๕ พพอใจร้อยละ ๑๔.๕

๔.๒.๙ ความพึงพอใจในภาพรวมของบทบาทที่ท่านได้รับจากการทำงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ
พพอใจมากที่สุดร้อยละ ๙๐.๙ พพอใจร้อยละ ๙.๑

สรุปในภาพรวมของโครงการฯ เกษตรกรมีความพึงพอใจมากต่อการเข้าร่วมโครงการฯ คิดเป็น
ร้อยละ ๑๐๐ โดยเกษตรกรมีความพึงพอใจในภาพรวมของโครงการในระดับพพอใจมากที่สุดร้อยละ ๙๒.๑ และ
ระดับพพอใจร้อยละ ๗.๙ ซึ่งผลการปฏิบัติแสดงให้เห็นว่าสามารถแก้ไขปัญหาได้ตรงกับความต้องการของ
เกษตรกรที่เป็นผู้ใช้เทคโนโลยี

ตารางที่ ๓ แสดงระดับความพึงพอใจของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมโครงการทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการผลิตถั่วลิสงจังหวัดนครสวรรค์ ประจำปี ๒๕๖๔

รายละเอียดการให้บริการ	ระดับความพึงพอใจ				
	พอใจมากที่สุด (๕)	พอใจมาก (๔)	ค่อนข้างพอใจ (๓)	ไม่ค่อยพอใจ (๒)	ไม่พอใจ (๑)
๑. ท่านพึงพอใจกับช่องทางการให้ข้อมูล & รับฟังความคิดเห็นของประชาชนของหน่วยงาน	๑๐๐ %				
๒. ท่านพึงพอใจกับการที่หน่วยงานภาครัฐนำความคิดเห็นของท่านไปใช้ในการบริหารงาน/การปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงาน	๑๐๐ %				
๓. ท่านพึงพอใจกับการได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนด/วางแผนการทำงานกับหน่วยงานภาครัฐ	๘๕.๕ %	๑๔.๕ %			
๔. ท่านพึงพอใจกับบทบาทของหน่วยงานภาครัฐที่ท่านทำงานร่วมด้วย	๑๐๐ %				
๕. ท่านพึงพอใจกับบทบาทของท่านเองที่มีต่อการทำงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ	๘๕.๕ %	๑๔.๕ %			
๖. ท่านพึงพอใจกับผลสำเร็จที่ได้รับจากการที่ท่านเข้าไปทำงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ	๙๐.๙ %	๙.๑ %			
๗. ท่านพึงพอใจกับการสนับสนุนของหน่วยงานภาครัฐในการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วม	๙๐.๙ %	๙.๑ %			
๘. ท่านพึงพอใจกับบทบาทของท่านในการสนับสนุนความร่วมมือ/เป็นเครือข่ายกับหน่วยงานภาครัฐ	๘๕.๕ %	๑๔.๕ %			
๙. ความพึงพอใจในภาพรวมของบทบาทที่ท่านได้รับจากการทำงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ	๙๐.๙ %	๙.๑ %			
เฉลี่ย	๙๒.๑ %	๗.๙ %			

การเปรียบเทียบตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการฯ

๑. ร้อยละของระดับความพึงพอใจของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ที่สามารถดำเนินการตามแผนการปฏิบัติการฯ

เกณฑ์การให้คะแนน : กำหนดเป็นร้อยละ (%) แบ่งเกณฑ์การให้คะแนนเป็น ๕ ระดับ ระดับคะแนนที่ ๑ - ๕ คือ ความพอใจของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ร้อยละ ๖๕-๘๕ (interval ๕)

ผลการดำเนินงาน : ได้คะแนน ๕ เนื่องจาก เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ มีความพึงพอใจร้อยละ ๑๐๐

๒. ร้อยละของผลผลิตที่เพิ่มขึ้นที่เกิดจากการนำเทคโนโลยีด้านพันธุ์ถั่วลิสงและการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมของกรมวิชาการเกษตรไปใช้ในการผลิตถั่วลิสง

เกณฑ์การให้คะแนน : กำหนดเป็นร้อยละ (%) แบ่งเกณฑ์การให้คะแนนเป็น ๕ ระดับ ระดับคะแนนที่ ๑ - ๕ คือ ผลผลิตที่เพิ่มขึ้นที่เกิดจากการนำเทคโนโลยีด้านพันธุ์ถั่วลิสงและการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมของ กรมวิชาการเกษตรไปใช้ในการผลิตถั่วลิสง ร้อยละ ๒-๑๐ (interval ๒)

ผลการดำเนินงาน : ได้คะแนน ๕ เนื่องจาก เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ มีผลผลิตเพิ่มขึ้น โดยมีผลผลิตฝักสดและฝักแห้งเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๑.๘๑ และ ๑๒.๙๖ ตามลำดับ

ปัญหาอุปสรรค

๑. การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ หรือโรค COVID-๑๙ ทำให้ไม่สามารถดำเนินการขาดช่วงในการติดตามการดำเนินงานของเกษตรกรและการประชุมคณะทำงานโครงการฯ ตามแผนการปฏิบัติงานวางไว้ทำให้เกิดความล่าช้าในการปฏิบัติงานในพื้นที่

ข้อเสนอแนะ

การดำเนินงานโครงการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ ในปีต่อไปมีแนวทางการร่วมกับเกษตรกรจะดำเนินงานดังนี้

๑. ควรให้มีการสนับสนุนเทคโนโลยีด้านอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับการผลิตถั่วลิสง เช่น การป้องกันกำจัดโรคและแมลง เป็นต้น

๒. ควรหาช่องทางการตลาดให้มากขึ้นเพื่อรองรับกับผลผลิตและเป็นการป้องกันราคาถั่วลิสงตกต่ำ โดยอาจจะประสานงานกับพาณิชย์จังหวัดเพื่อประชาสัมพันธ์และหาตลาดอื่นเพื่อจำหน่ายผลผลิต

ภาคผนวก

๑. คำสั่ง สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ ที่ ๓/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๖๔ แต่งตั้ง คณะทำงานโครงการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการบริหารราชการ โครงการทดสอบพันธุ์และ การใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการผลิตถั่วลิสงจังหวัดนครสวรรค์
๒. รายงานการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๔
๓. แผนการปฏิบัติงานโครงการฯ
๔. โครงการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ โครงการ โครงการทดสอบพันธุ์และ การใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการผลิตถั่วลิสงจังหวัดนครสวรรค์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔
๕. รายงานความก้าวหน้ารอบ ๖ เดือน (๑ มกราคม ๒๕๖๓ – ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๓)
๖. รายงานความก้าวหน้ารอบ ๙ เดือน (๑ มกราคม ๒๕๖๓ – ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๓)
๗. รายงานความก้าวหน้ารอบ ๑๒ เดือน (๑ มกราคม ๒๕๖๓ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓)
๘. รายงานการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๓
๙. การประกาศ / ประชาสัมพันธ์โครงการ / เผยแพร่สรุปผลการดำเนินงาน
๑๐. ตัวอย่างแบบสอบถาม
๑๑. รายงานการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ (เผยแพร่สรุปผลการดำเนินงาน การสื่อสารให้ประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องทราบ)
๑๒. ภาพการดำเนินงาน

ผนวก ๑

คำสั่ง สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ ที่ ๓/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๖๔ แต่งตั้ง คณะทำงานโครงการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการบริหารราชการ โครงการทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการผลิตถั่วลิสงจังหวัดนครสวรรค์

คำสั่งสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕

ที่ ๓ /๒๕๖๔

เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานโครงการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ โครงการทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมในการผลิตถั่วลิสงจังหวัดนครสวรรค์

ด้วยในถึงประมาณ ๒๕๖๔ กรมวิชาการเกษตรได้ถ่ายทอดตัวชี้วัดโครงการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการในศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์ โดยได้กำหนดตัวชี้วัดระดับความสำเร็จของงานโครงการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการไว้แล้วนั้น

เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่หน่วยงานของรัฐและประชาชน พร้อมทั้งเป็นแนวทางในการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการของรัฐอย่างกว้างขวาง จึงแต่งตั้งคณะทำงานโครงการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการบริหารราชการโครงการทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมในการผลิตถั่วลิสงจังหวัดนครสวรรค์ ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ ประกอบด้วย

๑. ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕			ที่ปรึกษาและทำงาน
๒. ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการผลิตพืชที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ (ภาคกลาง)			ที่ปรึกษาและทำงาน
๓. ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์			ประธานคณะทำงาน
๔. ผู้อำนวยการกรมวิชาการ	สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕		คณะทำงาน
๕. ผู้อำนวยการกลุ่มประสานและบริหารนโยบาย			คณะทำงาน
สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕			
๖. นายวิระพงษ์	เอ็นอ่วม	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ	คณะทำงาน
		สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕	
๗. นางสาวระพีพรรณ	ซิ่งใจ	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ	คณะทำงาน
		ศูนย์วิจัยและพัฒนาเมล็ดพันธุ์พืชลพบุรี	
๘. นายณพงษ์	วชยางกูร	นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ	คณะทำงาน
๙. นางสาววิรัตน์	ทุมพวง	เจ้าหน้าที่งานการเกษตรปฏิบัติการ	คณะทำงาน
๑๐. เกษตรอำเภอโกรกพระหรือผู้แทน			คณะทำงาน
๑๑. ผู้แทนสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดนครสวรรค์			คณะทำงาน
๑๒. ผู้แทนบริษัท กรีนแคต (ประเทศไทย) จำกัด			คณะทำงาน
๑๓. นายสามารถ	คำหลาม	ผู้แทนเกษตรกร	คณะทำงาน
๑๔. นายไชยา	บุญเลิศ	นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ	คณะทำงาน
			และเลขานุการ
๑๕. นายยอด	กันยาประสิทธิ์	นักวิชาการเกษตร	คณะทำงาน
			และผู้ช่วยเลขานุการ
			โดย...

- ๒ -

โดยให้คณะทำงานฯ มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. จัดทำกรอบแนวทางและกระบวนการที่เหมาะสมในการรับฟังความคิดเห็น และการเข้าร่วม ส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานโครงการ การทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมในการผลิตข้าวสีงาช้าง จัดทำต้นแบบฯ ปีงบประมาณ ๒๕๖๔

๒. จัดทำโครงการ/แผนปฏิบัติการในการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนให้สอดคล้องกับกรอบแนวทางในข้อ ๑. และรายงานผู้บริหารสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ พราหม โดยโครงการ/แผนปฏิบัติการระบุวัตถุประสงค์ กิจกรรม ระยะเวลาดำเนินงาน กลุ่มเป้าหมาย ผู้รับผิดชอบ ตัวชี้วัด และเป้าหมายที่สามารถวัดและประเมินได้อย่างเป็นรูปธรรม

๓. ดำเนินงานตามโครงการ/แผนปฏิบัติการให้แล้วเสร็จครบถ้วน โดยมีการติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามแนวทางที่กำหนดไว้ในโครงการ/แผนปฏิบัติการในข้อ ๒. พร้อมสรุปผลความก้าวหน้าในการดำเนินการเสนอผู้บริหารและสื่อสารให้ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการฯ ได้รับทราบ

๔. จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานตามโครงการ/แผนปฏิบัติการ และเผยแพร่ให้แก่ประชาชนผู้เกี่ยวข้อง ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทราบ

๕. จัดทำแนวทางและข้อเสนอแนะของการดำเนินงานในการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ เสนอต่อผู้บริหารสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕

๖. ปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่นี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๓๑ มกราคม พ.ศ.๒๕๖๔

(ลายเซ็น)
(นายปัญญา ฟูกลิ่น)

ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕

ผนวก ๒
รายงานการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๔

รายงานการประชุม

โครงการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ
โครงการทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการผลิตถั่วลิสงจังหวัดนครสวรรค์
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔
วันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๔ เวลา ๐๙.๓๐ น.
ณ ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน หมู่ ๕ ตำบลเนินศาลา อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์

รายชื่อผู้มาประชุม

๑.	นายปรีชา	กาเพ็ชร	ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์
๒.	นายณพงษ์	วสียงกูร	นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์
๓.	นายไชยา	บุญเลิศ	นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์
๔.	นางสิริรัตน์	พุ่มพวง	เจ้าพนักงานการเกษตรปฏิบัติงาน ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตร นครสวรรค์
๕.	นายยอด	กันยาประสิทธิ์	นักวิชาการเกษตร ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์
๖.	นายสามารถ	คำหลาบ	ผู้แทนเกษตรกร

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

๑.	นายปิยะพรต	กาทุ่ม	นักวิชาการเกษตร ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์
๒.	นายวิริยพล	คงเทียน	นักวิชาการเกษตร ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์
๓.	นางสาววันเพ็ญ	สิทธิชาติ	เกษตรกร
๔.	นางพยุง	วรรณชาติ	เกษตรกร
๕.	นางนกร	เหล่าอินทร์	เกษตรกร
๖.	นางภิรมย์	โชติรัส	เกษตรกร
๗.	นางไพฑูรย์	จินชม	เกษตรกร
๘.	นางฉงน	สิทธิชาติ	เกษตรกร
๙.	นางกรวย	นิลภา	เกษตรกร
๑๐.	นางณัชชา	กันเสื่อ	เกษตรกร
๑๑.	นางสาวประเทือง	เล็กรัตน์	เกษตรกร
๑๒.	นางแสงเดือน	สิทธิชาติ	เกษตรกร
๑๓.	นางค่านิ่ง	ทิพมงคล	เกษตรกร
๑๔.	นายมณฑิธร	เชื้อเขตกรรม	เกษตรกร
๑๕.	นางดลพร	ชาติวรรณ	เกษตรกร
๑๖.	นางวรรณภา	โชติรัส	เกษตรกร
๑๗.	นายบังอร	ไวธัญญกิจ	เกษตรกร

๑๘.	นายสมพงษ์	บัวเทศ	เกษตรกร
๑๙.	นายมังกร	นิลภา	เกษตรกร
๒๐.	นางมาลัย	เจ้าเจ็ด	เกษตรกร
๒๑.	นางแดงไทย	เล็กรัตน์	เกษตรกร
๒๒.	นางเนาวรัตน์	สมุทไทย	เกษตรกร
๒๓.	นางสาวอำพร	เชื้อเขตกรรม	เกษตรกร
๒๔.	นางทัศนมา	คำหลาบ	เกษตรกร

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๓๐ น.

นายปรีชา กาพย์เชร ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์ เป็นประธานในที่ประชุม ได้ดำเนินการประชุม ตามระเบียบวาระการประชุมดังต่อไปนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องประธานแจ้งให้ทราบ

๑.๑ สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ ได้มีคำสั่ง สวพ.๕ ที่ ๓/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๖๔ เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานโครงการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ โครงการทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการผลิตถั่วลิสงจังหวัดนครสวรรค์ โดยมีผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ จ.ชัยนาท และผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการผลิตพืชที่เหมาะสมกับพื้นที่ (ภาคกลาง) เป็นที่ปรึกษา ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์ เป็นประธานคณะทำงาน นางสาวเครือวัลย์ บุญเงิน ผู้อำนวยการกลุ่มวิชาการ สวพ.๕ นางอรอนงค์ สอนสุข ผู้อำนวยการกลุ่มประสานและบริหารนโยบาย สวพ.๕ นายวิระพงษ์ เย็นอ่วม นักวิชาการเกษตรชำนาญการ สวพ.๕ นางสาวระพีพรรณ ชั่งใจ นักวิชาการเกษตรชำนาญการ ศวม.ลพบุรี นายณพงษ์ วสยางกูร นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ ศวพ.นครสวรรค์ นางสิริรัตน์ พุ่มพวง เจ้าพนักงานการเกษตรปฏิบัติงาน ศวพ.นครสวรรค์ เกษตรอำเภอโกรกพระหรือผู้แทน ผู้แทนสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดนครสวรรค์ ผู้แทนบริษัท กรีนแคล (ประเทศไทย) จำกัด นายสามารถ คำหลาบ ผู้แทนเกษตรกร เป็นคณะทำงาน นายไชยา บุญเลิศ นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ ศวพ.นครสวรรค์ คณะทำงาน และเลขานุการ นายยอด กันยาประสิทธิ์ นักวิชาการเกษตร ศวพ.นครสวรรค์ คณะทำงาน และผู้ช่วยเลขานุการ โดยมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

๑. จัดทำกรอบแนวทางและกระบวนการที่เหมาะสมในการรับฟังความคิดเห็น และการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานโครงการ การทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมในการผลิตถั่วลิสงในจังหวัดนครสวรรค์ ปีงบประมาณ ๒๕๖๔

๒. จัดทำโครงการ/แผนปฏิบัติการในการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมให้สอดคล้องกับกรอบแนวทางในข้อ ๑ และรายงานผู้บริหารศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรอุทัยธานีทราบ โดยโครงการ/แผนปฏิบัติการระบุวัตถุประสงค์ กิจกรรม ระยะเวลาดำเนินงาน กลุ่มเป้าหมาย ผู้รับผิดชอบ ตัวชี้วัด และเป้าหมาย ที่สามารถวัดและประเมินได้อย่างรูปธรรม

๓. ดำเนินการตามโครงการ/แผนปฏิบัติการให้แล้วเสร็จครบถ้วน โดยการติดตามความต้องการของการดำเนินงานตามแนวทางที่กำหนดไว้ในโครงการ/แผนปฏิบัติการในข้อ ๒ พร้อมสรุปผลความก้าวหน้าในการดำเนินการเสนอผู้บริหารและสื่อสารให้ประชาชนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องรับทราบ

๔. จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานตามโครงการ/แผนปฏิบัติการ และเผยแพร่แก่ประชาชนผู้เกี่ยวข้องผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทราบ

๕. จัดทำแนวทางและข้อเสนอแนะของการดำเนินงานในการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ เสนอต่อผู้บริหารสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕

๖. ปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

มติที่ประชุม รับทราบ

๑.๒ ตัวชี้วัดที่ ๑๓ ระดับความสำเร็จของการดำเนินการ/โครงการที่เปิดโอกาสให้ ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ ในการจัดทำค้ำรับรองการปฏิบัติราชการ ระหว่างสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ กับกรมวิชาการเกษตร ในปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ในการดำเนินงานตามตัวชี้วัดที่ ๑๓ ได้คัดเลือกโครงการ โครงการทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการผลิตถั่วลิสงจังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งมีกระบวนการในการทำงาน สำหรับประเมินผลการให้คะแนนตามเกณฑ์ ซึ่งสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ และ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์ จะได้ดำเนินการขั้นตอนต่อไป

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องเพื่อทราบ

๒.๑ ถ่ายทอดความรู้เรื่องการใช้ปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดิน การใช้ปุ๋ยชีวภาพโรโซเปียม และการปลูกถั่วลิสงหลังนา โดย นายไชยา บุญเลิศ นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์ มีรายละเอียดดังนี้

การปลูกถั่วลิสงหลังนา ช่วงเวลาที่เหมาะสมต่อการหยอดเมล็ดพันธุ์คือ ต้นเดือนพฤศจิกายนถึงกลางเดือนธันวาคม จะทำให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพดีกว่าการปลูกล่าช้าในเดือนธันวาคมถึงเดือนมกราคม รวมทั้งช่วยลดความเสี่ยงต่อการเข้าทำลายของโรคและแมลงศัตรูพืชโดยเฉพาะการเกิดโรคยอดไหม้ ความเสี่ยงจากการขาดน้ำ ในช่วงปลายฤดูปลูกหรือช่วงก่อนการเก็บเกี่ยว และเมล็ดไม่งอกเนื่องจากกระทบหนาว หรืออุณหภูมิต่ำกว่า ๑๒ องศาเซลเซียส ส่วนการเลือกพันธุ์ถั่วลิสง การปลูกถั่วลิสงในปัจจุบันเกษตรกรควรปลูกตามความต้องการใช้ผลผลิตของตลาด คือ ใช้ผลผลิตในรูปฝักสด เช่น ถั่วลิสงต้มทั้งฝักสด และการใช้ผลผลิตในรูป ฝักแห้ง ซึ่งต้องเลือกพันธุ์ที่ใช้เพาะปลูกให้เหมาะสม คือ

๑. พันธุ์ที่ใช้ในรูปฝักสด ถ้าเป็นถั่วลิสงต้มสดทั้งฝักนิยมใช้พันธุ์ ที่มีเมล็ด ๓-๕ เมล็ดต่อฝัก เช่น สุโขทัย ๓๘ กาฬสินธุ์ ๑ ซึ่ง ๒ พันธุ์นี้มี เยื่อหุ้มเมล็ดสีแดง เช่น ที่ปลูกในแถบจังหวัดลพบุรี สระบุรี นครนายก ลำปาง ฯลฯ อย่างไรก็ตามพันธุ์ถั่วลิสงต้มสดทั้งฝักที่มีเยื่อหุ้มเมล็ดสีอ่อนยังนิยม ปลูกในบางแหล่ง เช่น ที่ จ.ขอนแก่น จ.อุดรดิตถ์ เป็นต้น ซึ่งเป็นพันธุ์พื้นเมือง ส่วนพันธุ์ที่ทางราชการรับรองและสามารถทำเป็นถั่วต้มได้ เช่น พันธุ์ขอนแก่น ๖๐ - ๒ และขอนแก่น ๔ การเลือกพันธุ์ถั่วลิสงเพื่อใช้เพาะ ปลูกนั้น ควรพิจารณาเลือกปลูกพันธุ์ตามความต้องการของตลาด โดยคำนึงถึง สภาพแวดล้อมที่ปลูกด้วย เช่น ถ้าดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ควรเลือกปลูกพันธุ์ที่มีขนาดเมล็ดปานกลาง ในสภาพที่มีฝนช่วงสั้นและค่อนข้างแล้ง ควรเลือก พันธุ์ที่มีอายุสั้น เช่น ถั่วลิสงต้มสดทั้งฝัก

๒. พันธุ์ที่ใช้ในรูปฝักแห้ง นิยมใช้พันธุ์ที่มีเยื่อหุ้มเมล็ดสีชมพูอ่อน สำหรับพันธุ์ที่มีการรับรอง และโรงงานกะเทาะถั่วลิสงต้องการมาก คือ พันธุ์ไทนาน ๙ ขอนแก่น ๖๐ - ๑ ขอนแก่น ๕ และขอนแก่น ๔ หรือพันธุ์พื้นเมืองที่มีลายฝักชัดเจนมี ๒ - ๓ เมล็ดต่อฝัก เช่น ที่ปลูกในจังหวัดนครสวรรค์ และลำปาง ถั่วลิสงเมล็ดโต (จัมโบ้) แม้ว่าเมล็ดจะเป็นที่ต้องการของตลาดผู้แปรรูป เป็นอย่างมาก แต่โรงงานกะเทาะที่ รับซื้อถั่วลิสงพันธุ์นี้ยังไม่ค่อยมีในท้องถิ่น ดังนั้น หากเกษตรกรผู้สนใจจะปลูกควร สามารถจัดการทั้งระบบได้ เช่น กะเทาะถั่วลิสง

ถั่วลิสงพันธุ์ขอนแก่น ๘๔-๘ หรือพันธุ์ KK๔๔๐๑ ได้รับการรับรองพันธุ์วันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๔ จัดอยู่ในประเภท Valencia ปลูกด้วยอัตราประชากร ๓๒,๐๐๐-๔๘,๐๐๐ ต้นต่อไร่ โดยใช้ระยะระหว่างแถว ๔๐ เซนติเมตร หยอด ๒-๓ เมล็ดต่อหลุม ห่างกัน ๒๕ เซนติเมตร หรือหยอดให้มีจำนวนต้น ๘-๑๕ ต้นต่อเมตร ใช้เวลาในการงอก ๗-๑๐ วัน อายุออกดอก ๒๕-๓๐ วัน อายุเก็บเกี่ยวเป็นถั่วฝักสดสำหรับต้ม ๗๕-๙๐ วัน เก็บเกี่ยวเป็นถั่วฝักแห้ง ๙๕-๑๑๐ วัน มีทรงต้นพุ่มตรง ใบสีเขียว แตกกิ่งแบบ sequential branching มีดอกบนลำต้นหลัก และทุกซอกของกิ่งแขนง ดอกสีเหลือง ใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน หรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๒-๒๔-๑๒ หรือ ๑๖-๘-๘ อัตรา ๑๕ กิโลกรัมต่อไร่ เป็นพันธุ์ที่ค่อนข้างทนทานต่อโรคโคนเน่าขาว แต่อ่อนแอต่อโรคราสนิมและใบจุดดำ และโรคยอดไหม้ ติดฝักเป็นกระจุกรอบโคนต้น ๒๑-๒๕ ฝักต่อหลุม มี ๑-๔ เมล็ดต่อฝัก เยื่อหุ้มเมล็ดสีชมพู การกะเทาะ ๖๔-๖๗ เปอร์เซ็นต์ ให้ผลผลิตฝักสด ๖๔๓-๗๘๖ กิโลกรัมต่อไร่ ผลผลิตฝักแห้ง ๒๘๙ กิโลกรัมต่อไร่ มีน้ำหนักรวม ๑๐๐ เมล็ดเฉลี่ย ๔๙.๙ กรัม ลักษณะเด่น มีขนาดเมล็ดโต โดยน้ำหนัก ๑๐๐ เมล็ด เท่ากับ ๔๙.๙ กรัม ซึ่งโตกว่าถั่วลิสงพันธุ์ไต้หวัน ๙ และขอนแก่น ๕ ที่มีน้ำหนัก ๑๐๐ เมล็ด เท่ากับ ๔๓.๐ และ ๔๗.๕ กรัม ตามลำดับ ๒. ให้ผลผลิตฝักแห้ง ๒๘๙ กิโลกรัมต่อไร่ ซึ่งสูงใกล้เคียงกับถั่วลิสงพันธุ์ไต้หวัน ๙ และขอนแก่น ๕ ที่ให้ผลผลิต ๒๘๘ และ ๒๙๐ กิโลกรัมต่อไร่ ตามลำดับ ๓. ให้ผลผลิตฝักสด ๖๔๓ กิโลกรัมต่อไร่ ใกล้เคียงกับพันธุ์ขอนแก่น ๕ (๖๔๖ กิโลกรัมต่อไร่) แต่สูงกว่าพันธุ์ไต้หวัน ๙ ร้อยละ ๕ และให้ผลผลิตฝักสด ๗๘๖ กิโลกรัมต่อไร่ สูงกว่ากลุ่มพันธุ์ถั่วลิสงฝักสดสำหรับต้มจึงเหมาะสำหรับทำเป็นถั่วต้ม ๔. ค่อนข้างทนทานต่อโรคโคนเน่าขาว (เชื้อสาเหตุ Sclerotium rolfsii) พื้นที่แนะนำ ถั่วลิสงพันธุ์ขอนแก่น ๘๔-๘ มีเสถียรภาพในการให้ผลผลิตดี สามารถปลูกได้ทั่วไปในสภาพการผลิตถั่วลิสงของประเทศไทย

การปลูกและดูแลรักษาการผลิตถั่วลิสงให้ได้ผลผลิตที่สูงและมีคุณภาพควรมีวิธีการปฏิบัติตามหลักวิชาการดังนี้

การเตรียมเมล็ดพันธุ์ เมล็ดพันธุ์ถั่วลิสงที่ใช้ปลูกควรมีความงอกไม่ต่ำกว่า ๗๐ เปอร์เซ็นต์ เมล็ดพันธุ์ต้องสมบูรณ์ไม่แตกหัก เยื่อหุ้มเมล็ดไม่มีรอยฉีกขาด ไม่มีร่องรอยการทำลายของแมลง สีไม่คล้ำ เมล็ดพันธุ์ที่ได้จากการกะเทาะฝักด้วยมือจะมีคุณภาพดีกว่าเมล็ดที่ได้จากการกะเทาะด้วยเครื่อง นอกจากนี้เมล็ดถั่วลิสงที่เก็บไว้ในสภาพอุณหภูมิปกติทั่วไปเป็นเวลานานกว่า ๖-๘ เดือน จะมีความงอกต่ำไม่เหมาะสำหรับใช้เป็นเมล็ดพันธุ์

การเตรียมดินปลูกถั่วลิสง ควรไถตากดิน (ไถตะ) ก่อนปลูก ๗-๑๔ วัน เก็บเศษซากพืชที่มีอยู่ในแปลงทิ้งเพื่อทำลายเชื้อโรคและศัตรูพืชที่อยู่ในดิน ดินสำหรับปลูกถั่วลิสงที่มีความเป็นกรดรุนแรง โดยมีค่าพีเอช (pH) ต่ำกว่า ๕.๕ จึงต้องปรับสภาพดินเพื่อให้ดินสำหรับปลูกถั่วลิสงมีค่า pH ใกล้เคียงหรือเท่ากับ ๖.๕ ดังนั้นก่อนปลูกถั่วลิสงควรหว่านปุ๋ยขาว หินปูนบด และปุ๋ยไนโตรเจน ในอัตราระหว่าง ๕๐-๑๐๐ กิโลกรัมต่อไร่ ปริมาณมากน้อยขึ้นอยู่กับค่าความต้องการปุ๋ย ของดินเป็นหลัก แล้วไถกลบทิ้งไว้ประมาณ ๑๔ วัน จากนั้นไถพรวน ๑ ครั้ง การปลูกโดยอาศัยน้ำชลประทานควรยกร่องปลูกเพื่อความสะดวกในการให้น้ำ การยกร่องปลูกควรยึดหลักดินเลวปลูก ถัดดินดีปลูกห่าง คือถ้าดินดีให้ปลูกแถวห่างกว่าดินเลว การเลือกใช้ระยะระหว่างแถวที่เหมาะสมจะทำให้ผลผลิตสูงสุด และยังเป็น การควบคุมวัชพืชได้ด้วย ถ้าปลูกแถวห่างเกินไป เมื่อต้นถั่วลิสงเจริญเต็มที่แล้ว พุ่มใบยังคลุมไม่ชิดกัน นอกจากนี้จะเป็นการสูญเสียพื้นที่ว่างเปล่าระหว่างแถว และยังทำให้วัชพืชขึ้นมารบกวนด้วย ระยะแถวที่เหมาะสมสำหรับปลูกถั่วลิสงที่นิยมมี ๒ แบบ ได้แก่ ปลูกระยะระหว่างร่อง ๕๐ เซนติเมตร และระยะระหว่างร่อง ๗๕ เซนติเมตร (ปาริชาติและคณะ, ๒๕๕๓) ส่วนดินที่ปลูกในที่นาฤดูแล้ง มีการให้น้ำ ควรยกแปลงให้ดินมีการระบายน้ำดี ขนาดของแปลงกว้างประมาณ ๖๐-๙๐ เซนติเมตร ปลูก ๒-๓ แถวระยะปลูกระหว่างต้น ๒๐ เซนติเมตร ระยะระหว่างแถวประมาณ ๓๐-๕๐ เซนติเมตร ขึ้นอยู่กับพันธุ์และความอุดมสมบูรณ์ของดินถ้าหากปลูกถั่วลิสงพันธุ์ที่มีขนาดเมล็ดปานกลาง เช่น พันธุ์ไต้หวัน ๙ ขอนแก่น ๕ ขอนแก่น ๔ ฯลฯ ควรใช้ระยะระหว่าง

ต้น x ระยะระหว่างแถว ๒๐ x ๓๐ เซนติเมตร หากปลูกถั่วลิสงเมล็ดโต (จัมโบ้) และพันธุ์กาฬสินธุ์ ๒ ควรใช้ระยะระหว่างต้น x ระยะระหว่างแถว ๒๐ x ๕๐ เซนติเมตร

ลักษณะดินที่เหมาะสมกับการปลูกถั่วลิสงและการเตรียมดิน ลักษณะดินที่เหมาะสมควรเป็นดินร่วนปนทราย หน้าดินลึกมีการระบายน้ำดีไม่มีน้ำขัง ในกรณีนี้เกษตรกรปลูกถั่วลิสงเป็นพื้นที่มาก ๆ หรือเป็นกลุ่มผู้ปลูกรายใหญ่ หากมีการวิเคราะห์ดินเพื่อปรับสภาพดินก่อนปลูกเพื่อประกอบเป็นคำแนะนำสำหรับการใช้ปุ๋ยถั่วลิสงแล้วจะทำให้ใช้ปุ๋ยได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม ค่าวิเคราะห์ดินที่เหมาะสมกับการปลูกถั่วลิสงควรเป็นดังนี้

- ความเป็นกรดเป็นด่าง ประมาณ ๕.๘-๖.๕
- อินทรีย์วัตถุ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๑.๕
- ฟอสฟอรัสที่ละลายน้ำได้ มากกว่า ๑๐ ส่วนต่อล้านส่วน (ppm)
- โพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ มากกว่า ๓๐ ส่วนต่อล้านส่วน (ppm)
- แคลเซียม มากกว่า ๒๐๐ ส่วนต่อล้านส่วน (ppm) สำหรับถั่วลิสงพันธุ์ไททานิค ๙ ขอนแก่น ๕

ขอนแก่น ๖๐-๑ ฯลฯ ซึ่งมีขนาดเมล็ดปานกลาง ส่วนถั่วลิสงพันธุ์เมล็ดโต (จัมโบ้) ค่าแคลเซียมในดินที่วิเคราะห์ได้ควรมีค่ามากกว่า ๔๐๐ ส่วนต่อล้านส่วน (ppm)

สิ่งที่เกษตรกรพึงปฏิบัติในการปลูกถั่วลิสงในขั้นตอนของการเตรียมดินคือ ดินต้องร่วนซุย โดยการไถดินลึกประมาณ ๑๕-๒๐ เซนติเมตร พรุนและคราด กำจัดวัชพืช หากดินเป็นกรดควรใส่ปูน หรือหินฟอสเฟตตามค่าความต้องการปูนที่ได้จากผลการวิเคราะห์ดิน ซึ่งหน่วยงานที่ให้บริการวิเคราะห์ดินสามารถให้คำแนะนำได้ ควรปรับสภาพดินให้ค่าความเป็นกรดเป็นด่าง (pH) อยู่ระหว่าง ๕.๘-๖.๕ การปรับสภาพดินให้เหมาะสมจะช่วยทำให้ธาตุอาหารพืชสามารถละลายออกมาและเป็นประโยชน์กับรากพืชที่จะตั้งตัวไปใช้ในการเจริญเติบโตและให้ผลผลิตได้อย่างเต็มที่ ในกรณีดินต่าง-ต่างจัด เช่น ดินที่มีวัตถุต้นกำเนิดดินเกิดจากหินปูน ควรใส่ปุ๋ยคอก ปุ๋ยอินทรีย์ หรือปุ๋ยที่มีฤทธิ์ด่างเป็นกรด เช่น แอมโมเนียมซัลเฟต ใส่ตามอัตราแนะนำ

การวิเคราะห์ดินเป็นหัวใจสำคัญของการใช้ปุ๋ยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพผลผลิตพืช ค่าวิเคราะห์ดินบอกให้ทราบว่า ดินมีธาตุอาหารพืชต่างๆในรูปที่เป็นประโยชน์และมีปริมาณเพียงพอกับความต้องการของพืชมากน้อยเพียงใด เป็นเครื่องมือการใช้ปุ๋ยอย่างมีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับความต้องการของพืช รวมทั้งให้ผลตอบแทนอย่างคุ้มค่าทางเศรษฐกิจในการผลิตพืช และการใช้ปุ๋ยแบบผสมผสาน หมายถึงการใช้ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ เป็นวิธีการใช้ปุ๋ยที่มีประสิทธิภาพสูงสุด โดยมีคำแนะนำปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดินกับพืชถั่วเศรษฐกิจร่วมกับการใช้ปุ๋ยชีวภาพไรโซเบียม ดังนี้ ปริมาณอินทรีย์วัตถุ มีปริมาณน้อยกว่าร้อยละ ๑ และมากกว่าร้อยละ ๑ ต้องใส่ปุ๋ยเคมีที่ให้ธาตุไนโตรเจน(N) ๓ และ ๐ กิโลกรัมต่อไร่ตามลำดับ ส่วนปริมาณฟอสฟอรัส(P) มีปริมาณ น้อยกว่า ๘ ๘ถึง๑๒ และมากกว่า ๑๒ มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม ต้องใส่ปุ๋ยเคมีที่ให้ปริมาณฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ เท่ากับ ๙ ๖ และ ๓ กิโลกรัมต่อไร่ตามลำดับ และส่วนปริมาณโพแทสเซียม(K) มีปริมาณ น้อยกว่า ๔๐, ๔๐ ถึง ๘๐ และมากกว่า ๘๐ มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม ต้องใส่ปุ๋ยเคมีที่ให้ปริมาณฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ เท่ากับ ๖, ๓ และ ๐ กิโลกรัมต่อไร่ตามลำดับ อีกทั้งการใช้ปุ๋ยชีวภาพไรโซเบียมจะช่วยให้ถั่วเพิ่มผลผลิตได้สูงขึ้น ไรโซเบียมเป็นจุลินทรีย์ดินชนิดหนึ่งซึ่งเมื่อเข้าไปสร้างปมรากแล้วจะมีคุณสมบัติพิเศษ คือสามารถตรึงไนโตรเจนที่มีอยู่มากมายในอากาศ มาสร้างเป็น สารประกอบไนโตรเจน ให้พืชถั่วนำไปใช้ในการเจริญเติบโต เพิ่มผลผลิต และอาจมีบางส่วนที่เหลือเกิน จะถูกปลดปล่อยลงดิน แต่ไรโซเบียมที่มีอยู่ในดินเดิม อาจจะมีมากน้อยแตกต่างกันไป หรือไม่มีเลยก็ได้ ขึ้นอยู่กับชนิดของดิน และชนิดของไรโซเบียม ดินที่ไม่เคยปลูกถั่ว หรือดินร่วนทราย อาจจะไม่ค่อยมีไรโซเบียมเดิมในดินน้อยมาก และไรโซเบียมที่มีอยู่เดิมนั้นอาจไม่สามารถตรึงไนโตรเจน ปัจจุบันเทคโนโลยีด้านปุ๋ยชีวภาพได้มีการพัฒนานาขึ้นมาก มีการคัดเลือกไรโซเบียมที่มีประสิทธิภาพสูงเหมาะกับถั่วชนิดนั้นๆ ผลิตเป็นปุ๋ยชีวภาพไรโซเบียมให้เกษตรกรนำไปใช้คลุกกับเมล็ดถั่วก่อนปลูก นอกจากช่วยเพิ่มผลผลิตและคุณภาพของ

ถั่วแล้ว ยังช่วยลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกร โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้ปุ๋ยชีวภาพโรโซเปียมร่วมกับการใช้ปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดิน

การใช้ปุ๋ยชีวภาพโรโซเปียมคลุกเมล็ดถั่วก่อนปลูก เป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้เกษตรกรประสบความสำเร็จได้ เพราะนอกจากจะช่วยเพิ่มผลผลิตแล้ว ยังเป็นการประหยัดเงินตราที่จะรั่วไหลออกต่างประเทศในการสั่งซื้อปุ๋ยไนโตรเจนเข้ามาใช้ได้ระดับหนึ่ง โดยประมาณว่าเกษตรกรใช้ปุ๋ยไนโตรเจนกับพืชถั่วประมาณ ๒๐-๓๐ กก.ต่อไร่ (ปริมาณต่ำสุดที่ใช้) คิดเป็นค่าปุ๋ยยูเรีย ที่เกษตรกรใช้ประมาณ ๒๔๐-๓๖๐ บาท เมื่อคิดพื้นที่ปลูกถั่วทั้งหมดที่มีประมาณ ๔ ล้านไร่ จะเสียเงินในการใช้ปุ๋ยไนโตรเจนเพื่อปลูกถั่วปีละประมาณ ๙๖๐-๑,๔๔๐ ล้านบาท ถ้าหากเกษตรกรหันมาใช้ปุ๋ยชีวภาพโรโซเปียมแทนปุ๋ยไนโตรเจนจะช่วยลดต้นทุนการผลิตหรือลดการใช้ปุ๋ยได้ถึงปีละ ๙๖๐-๑,๔๔๐ ล้านบาท

การใส่ยิปซัมควรหลังใส่ปุ๋ยเคมีครั้งที่สอง โดยใส่ยิปซัมในอัตรา ๒๕ กิโลกรัมต่อไร่ โดยการหว่านกระจายในพื้นที่ด้านในระหว่างแถวพืชปลูกบนสันร่อง แล้วคลาดกลบลงดินตื้นๆ การใส่ยิปซัมในระยะนี้ ซึ่งเป็นระยะที่ถั่วลิสงกำลังออกดอก มีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อใช้เป็นปุ๋ยที่ให้ธาตุอาหารรองที่เรียกว่า ธาตุแคลเซียม ซึ่งจะมีผลทำให้ถั่วลิสงติดฝักที่มีความสมบูรณ์ มีเมล็ดเต็มฝัก และเมล็ดมีคุณภาพดี

การป้องกันกำจัดโรคถั่วลิสง โดยโรคโคนเน่า หรือโคนเน่าขาด เป็นโรคที่สำคัญในการผลิตถั่วลิสง มีสาเหตุจากเชื้อรา *Aspergillus niger* และสามารถแพร่กระจายได้หลายทางรวมถึงติดมากับเมล็ดพันธุ์ โดยลักษณะอาการ ต้นเหี่ยวเหลือง ยุบตัว โคนต้นเป็นแผลสีน้ำตาล พบกลุ่มสปอร์สีดำปกคลุมบริเวณแผล เมื่อถอนขึ้นมาส่วนลำต้นจะขาดจากส่วนราก พบโรคทุกแหล่งและทุกฤดูปลูก เชื้อราสามารถติดไปกับเมล็ดและอาศัยอยู่ในดิน ระบาดรุนแรงในระยะกล้า อายุ ๗-๒๘ วัน เมื่อฝนทิ้งช่วงประมาณ ๗ วัน แล้วมีฝนตก การป้องกันกำจัด คือ ไม่ควรเก็บเมล็ดพันธุ์ไว้นานเกิน ๖ เดือน เพราะจะทำให้ต้นกล้าเป็นโรครุนแรง เก็บเกี่ยวถั่วลิสงตามอายุของพันธุ์ ตามที่ระบุและคลุกเมล็ดก่อนปลูกด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช ตามคำแนะนำ คือ สารเคมี คาร์เบนดาซิม ๕๐%WP อัตรา ๕ กรัมต่อเมล็ดพันธุ์ ๑ กิโลกรัม

ในการประชุม คณะทำงาน และเกษตรกร ผู้ร่วมประชุม ได้มีข้อ ถาม – ตอบ ดังนี้

นายสามารถ คำหลาบ ผู้ใหญ่บ้าน อยากให้ทางเจ้าหน้าที่ของกรมวิชาการเกษตรได้นำเทคโนโลยีเรื่องการแปรรูปและการตลาดมาถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรเพื่อเป็นแนวทางและช่องทางที่จะสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับถั่วลิสงและสร้างรายได้เพิ่มขึ้น

ประธาน มอบหมายให้นายไชยา บุญเลิศ ไปเตรียมความพร้อมเรื่องการแปรรูปและการตลาดมาถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรในการประชุมครั้งต่อไป

มติที่ประชุม รับทราบ และเพิ่มการถ่ายทอดความรู้เรื่อง การแปรรูปและการตลาดของถั่วลิสงให้กับเกษตรกรในการประชุมครั้งต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อพิจารณา

๓.๑ (ยกร่าง) โครงการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม โครงการทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการผลิตถั่วลิสงจังหวัดนครสวรรค์

มติที่ประชุม เห็นชอบ

๓.๒ (ยกร่าง) แผนการปฏิบัติงานโครงการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมเรื่องโครงการทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการผลิตถั่วลิสงจังหวัดนครสวรรค์

มติที่ประชุม เห็นชอบ

๓.๓ คัดเลือกเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑๐ ราย โดยมีเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการตามรายชื่อต่อไปนี้

๑.นางสาววันเพ็ญ สิริชาติ	๒๐	ม.๕	ต.เนินศาลา จ.นครสวรรค์
๒.นางพยุง วรรณชาติ	๘	ม.๕	ต.เนินศาลา จ.นครสวรรค์
๓.นางนกร เหล่าอินทร์	๑๓/๑	ม.๕	ต.เนินศาลา จ.นครสวรรค์
๔.นางภิรมย์ โชติรัศ	๑๒	ม.๕	ต.เนินศาลา จ.นครสวรรค์
๕.นางไพฑูรย์ จินชม	๒๐/๑	ม.๕	ต.เนินศาลา จ.นครสวรรค์
๖.นางฉงน สิริชาติ	๒๐	ม.๕	ต.เนินศาลา จ.นครสวรรค์
๗. นางกรวย นิลภา	๑๙	ม.๕	ต.เนินศาลา จ.นครสวรรค์
๘.นางณัชชา กันเสื่อ	๑๘/๒	ม.๕	ต.เนินศาลา จ.นครสวรรค์
๙. นางสาวประเทือง เล็กรัตน์	๒๑	ม.๕	ต.เนินศาลา จ.นครสวรรค์
๑๐.นางแสงเดือน สิริชาติ	๔๖	ม.๕	ต.เนินศาลา จ.นครสวรรค์

มติที่ประชุม เห็นชอบ และหากมีเกษตรกรที่สนใจเข้าร่วมโครงการเพิ่มเติมสามารถแจ้งชื่อกับทางผู้ใหญ่บ้านได้

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่นๆ (ถ้ามี)

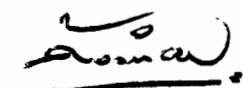
มติที่ประชุม ไม่มี

ปิดประชุมเวลา ๑๒.๐๐ น.

ไชยา บุญเลิศ/ยอด กันยาประสิทธิ์	ผู้จัดรายงานการประชุม
ไชยา บุญเลิศ/ยอด กันยาประสิทธิ์	ผู้พิมพ์รายงานการประชุม
ปรีชา กาเพ็ชร	ผู้ตรวจรายงานการประชุม

ผนวก ๓
แผนการปฏิบัติงานโครงการฯ
แผนการปฏิบัติงานโครงการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ เรื่องการทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการผลิตถั่วลิสง
จังหวัดนครสวรรค์

กิจกรรม	๒๕๖๔								
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
๑. แต่งตั้งคณะทำงานฯ ประกอบด้วยผู้แทนของหน่วยงานและผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้อง	↔								
๒. จัดประชุมคณะทำงานฯ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ กำหนดให้มีช่องทาง/กระบวนการในการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน ๓ ช่องทาง คือ ๑.การประชุมคณะทำงาน ๒.การจัดเวทีชาวบ้านระดมความคิดเห็นของประชาชนและเผยแพร่ข้อมูลผ่านทางเว็บไซต์ ๓.พิจารณาโครงการฯ / พิจารณาแผนปฏิบัติงาน	↔								
๓. จัดประชุมคณะทำงานฯ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เพื่อติดตามผลการดำเนินงานโครงการของประชาชนมีส่วนร่วม			↔						
๔. ให้ความรู้/ถ่ายทอดความรู้เรื่องเทคโนโลยีการผลิตถั่วลิสงหลังนา		↔	↔	↔					
๕. ติดตามแปลง/เก็บข้อมูล		↔	↔	↔					
๖. รับฟังความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ โดยประชาชนมีส่วนร่วม/สื่อสารให้ประชาชนและกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องรับทราบความก้าวหน้าของการดำเนินงาน โดยการเข้าพบปะแลกเปลี่ยนกับเกษตรกรในพื้นที่		↔					↔		
๗. สืบหาความพึงพอใจในการเข้ามามีบทบาทร่วมดำเนินการโครงการของประชาชนมีส่วนร่วม หรือ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย/การวัดผลตามวัตถุประสงค์ของโครงการ							↔		
๘. จัดประชุมคณะทำงานฯ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ จัดให้มีการเผยแพร่สรุปผลการดำเนินงาน ให้คณะทำงานภาคประชาชน และสื่อสารให้ประชาชนและกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องทราบ								↔	
๙. จัดทำสรุปเล่มสรุปผลการดำเนินงาน เสนอผู้บริหารรับทราบ/จัดทำรายงานโครงการฯ รอบ ๑๒ เดือน									↔

(นาย ก้องกษิต สุวรรณวิหค)

ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕

ผนวก ๔

โครงการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ โครงการ โครงการทดสอบพันธุ์และการใช้
ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการผลิตถั่วลิสงจังหวัดนครสวรรค์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔

หลักการและเหตุผล

ถั่วลิสงเป็นพืชไร่วงศ์ถั่วที่สามารถปลูกได้ตลอดปี เป็นพืชที่เหมาะสมกับการปลูกในระบบปลูกพืช หรือ
ปลูกเป็นพืชไร่หลังนา โดยในปี ๒๕๖๓ จังหวัดนครสวรรค์ มีพื้นที่ปลูกถั่วลิสง ๑๘๖ ไร่ ผลผลิตที่เก็บเกี่ยวได้
๑๓๑,๘๐๐ กิโลกรัม ผลผลิตเฉลี่ย ๗๐๘.๖๐ กิโลกรัมต่อไร่ (กรมส่งเสริมการเกษตร, ๒๕๖๓) แต่ถ้าเป็นพื้นที่
ปลูกอื่นๆที่ไม่ได้ขึ้นทะเบียนกับกรมส่งเสริมการเกษตรพบว่าพื้นที่ปลูกมากกว่า ๑,๐๐๐ ไร่ ซึ่งสภาพพื้นที่ปลูก
พบทั้งสภาพไร่และพื้นที่ปลูกหลังการทำนา โดยพื้นที่ปลูกกระจายอยู่หลายอำเภอ เช่น ตาคลี ตากฟ้า หนองบัว
พยุหะคีรี และ โกรกพระ โดยเฉพาะที่อำเภอโกรกพระ จะเป็นแหล่งผลิตถั่วลิสงแหล่งใหญ่ที่สุด เป็นการผลิตถั่ว
ลิสงในฤดูแล้งหรือหลังจากการทำนา นิยมผลิตเป็นถั่วลิสงในรูปฝักสด จากการศึกษาปัญหาของการผลิตถั่วลิสง
ในอำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ พบว่าเกษตรกรขาดแคลนเมล็ดพันธุ์ดี การเลือกพันธุ์ปลูกไม่เหมาะสมกับ
พื้นที่และมีพันธุ์ปนจำนวนมาก และการใช้ปุ๋ยไม่เหมาะสมและต้นทุนการผลิตสูง ขาดการปรับปรุงบำรุงดิน
ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่ต้องมีการทดสอบและพัฒนาเทคโนโลยีการเพิ่มผลผลิตถั่วลิสงให้เหมาะสมเฉพาะพื้นที่
เพื่อนำเทคโนโลยีพันธุ์และการใช้ปุ๋ยกับการผลิตถั่วลิสงจากผลงานวิจัยของกรมวิชาการเกษตรเข้าไปปรับใช้ และ
แก้ปัญหาตามประเด็นปัญหา และขยายผลสู่เครือข่ายเกษตรกร ให้นำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับพื้นที่ของตนเอง
เพื่อยกระดับคุณภาพและผลผลิต ได้เกษตรกรร่วมทดสอบที่มีความรู้ และเข้าใจการจัดการผลิตถั่วลิสงในพื้นที่
สร้างองค์ความรู้การผลิตถั่วลิสงเฉพาะพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม เกษตรกรสามารถพึ่งตนเองในการผลิต และรักษา
ระดับผลผลิตได้อย่างเหมาะสม

วัตถุประสงค์

๔. เพื่อเพิ่มผลผลิตของถั่วลิสงในอำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์
๕. เพื่อให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานโครงการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วน
ร่วมในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตถั่วลิสงของเกษตรกร อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์
๖. เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนมีบทบาท ตัดสินใจ และมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของ
ภาครัฐ เกษตรกรสามารถใช้ข้อมูลจากการปฏิบัติงานโครงการแบบมีส่วนร่วมให้เกิดประโยชน์
ในชุมชน และเป็นรูปแบบการมีบทบาทร่วมกับภาครัฐในการปฏิบัติโครงการแบบมีส่วนร่วม
โครงการอื่นๆ ต่อไป

สถานที่ดำเนินงาน

๑. พื้นที่เกษตรกรผู้ผลิตถั่วลิสง หมู่ ๕ ตำบลเนินศาลา อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์
๒. ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์ จ.นครสวรรค์

ระยะเวลาดำเนินงาน

ปีงบประมาณปีพ.ศ. ๒๕๖๔ (ตุลาคม ๒๕๖๓ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔)

คณะผู้ดำเนินงาน

๑. คณะทำงานโครงการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการผลิตถั่วลิสงจังหวัดนครสวรรค์

ขั้นตอนและวิธีการดำเนินการ

ดำเนินงานตามขั้นตอนการปฏิบัติงาน ๑-๕ ของระดับขั้นของความสำเร็จ (Milestone) ซึ่งกำหนดไว้ในรายละเอียดตัวชี้วัดตามกรอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการของสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓

ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ

๑. ร้อยละของระดับความพึงพอใจของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ที่สามารถดำเนินการตามขั้นตอนการทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการผลิตถั่วลิสงจังหวัดนครสวรรค์

๒. ร้อยละของจำนวนเกษตรกรภายในกลุ่มที่นำเทคโนโลยีด้านพันธุ์ถั่วลิสงและการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมของกรมวิชาการเกษตรไปใช้ในการผลิตถั่วลิสง

ตัวชี้วัดที่ ๑ ร้อยละของระดับความพึงพอใจของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ที่สามารถดำเนินการตามขั้นตอนการทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการผลิตถั่วลิสงจังหวัดนครสวรรค์

เกณฑ์การให้คะแนน กำหนดเป็นร้อยละ แบ่งเกณฑ์การให้คะแนนเป็น ๕ ระดับ พิจารณาจากความพึงพอใจของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ที่สามารถดำเนินการตามขั้นตอนการทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการผลิตถั่วลิสงจังหวัดนครสวรรค์

ระดับคะแนน	ความพึงพอใจของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ที่สามารถดำเนินการตามขั้นตอนการทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการผลิตถั่วลิสงจังหวัดนครสวรรค์ (ร้อยละ)				
	๖๕	๗๐	๗๕	๘๐	๘๕
๑	√				
๒		√			
๓			√		
๔				√	
๕					√

ตัวชี้วัดที่ ๒ ร้อยละของผลผลิตที่เพิ่มขึ้นที่เกิดจากการนำเทคโนโลยีด้านพันธุ์ถั่วลิสงและการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมของกรมวิชาการเกษตรไปใช้ในการผลิตถั่วลิสง

เกณฑ์การให้คะแนน กำหนดเป็นร้อยละ (%) แบ่งเกณฑ์การให้คะแนนเป็น ๕ ระดับ พิจารณาจากร้อยละของผลผลิตที่เพิ่มขึ้นที่เกิดจากการนำเทคโนโลยีด้านพันธุ์ถั่วลิสงและการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมของกรมวิชาการเกษตรไปใช้ในการผลิตถั่วลิสง

ระดับคะแนน	ผลผลิตที่เพิ่มขึ้นที่เกิดจากการนำเทคโนโลยีด้านพันธุ์ถั่วลิสงและการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมของกรมวิชาการเกษตรไปใช้ในการผลิตถั่วลิสง (ร้อยละ)				
	๒	๔	๖	๘	๑๐
๑	√				
๒		√			
๓			√		
๔				√	
๕					√

ผลประโยชน์ที่จะได้รับจากโครงการ

๑. มีการขยายผลการใช้ประโยชน์ของพันธุ์ถั่วลิสงและการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินกับการผลิตถั่วลิสง จังหวัดนครสวรรค์

๒. เกษตรกรได้รับเทคโนโลยีด้านพันธุ์และการใช้ปุ๋ยอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ซึ่งจะเป็นการลดต้นทุนการผลิตพืชและเพิ่มผลผลิตพืช เกษตรกรมีโอกาสร่วมตัดสินใจในการดำเนินการโครงการของภาครัฐ

งบประมาณ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์

(นาย ก้องกษิต สุวรรณวิหค)

ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕

ผนวก ๕

รายงานความก้าวหน้ารอบ ๖ เดือน (๑ มกราคม ๒๕๖๔ – ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๔)

โครงการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ

เรื่อง การทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการผลิตถั่วลิสงจังหวัดนครสวรรค์ระหว่างเดือนมกราคม- มีนาคม ๒๕๖๔

๑.สถานการณ์ทั่วไป

ถั่วลิสงเป็นพืชไร่วงศ์ถั่วที่สามารถปลูกได้ตลอดปี เป็นพืชที่เหมาะสมกับการปลูกในระบบปลูกพืช หรือปลูกเป็นพืชไร่หลังนา โดยในปี ๒๕๖๑ จังหวัดนครสวรรค์ มีพื้นที่ปลูกถั่วลิสง ๑๘๖ ไร่ ผลผลิตที่เก็บเกี่ยวได้ ๑๓๑,๘๐๐ กิโลกรัม ผลผลิตเฉลี่ย ๗๐๘.๖๐ กิโลกรัมต่อไร่ (กรมส่งเสริมการเกษตร, ๒๕๖๑) แต่ถ้าเป็นพื้นที่ปลูกอื่นๆที่ไม่ได้ขึ้นทะเบียนกับกรมส่งเสริมการเกษตรพบว่าพื้นที่ปลูกมากกว่า ๑,๐๐๐ ไร่ ซึ่งสภาพพื้นที่ปลูกพบทั้งสภาพไร่และพื้นที่ปลูกหลังการทำนา โดยพื้นที่ปลูกกระจายอยู่หลายอำเภอ เช่น ตากลี ตากฟ้า หนองบัว พยุหะคีรี และ โกรกพระ โดยเฉพาะที่อำเภอโกรกพระ จะเป็นแหล่งผลิตถั่วลิสงแหล่งใหญ่ที่สุด เป็นการผลิตถั่วลิสงในฤดูแล้งหรือหลังจากการทำนา นิยมผลิตเป็นถั่วลิสงในรูปฝักสด จากการศึกษาปัญหาของการผลิตถั่วลิสงในอำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ พบว่าเกษตรกรขาดแคลนเมล็ดพันธุ์ดี การเลือกพันธุ์ปลูกไม่เหมาะสมกับพื้นที่และมีพันธุ์ปนจำนวนมาก และการใช้ปุ๋ยไม่เหมาะสมและต้นทุนการผลิตสูง ขาดการปรับปรุงบำรุงดิน ดังนั้นจึงมีความจำเป็นต้องมีการทดสอบและพัฒนาเทคโนโลยีการเพิ่มผลผลิตถั่วลิสงให้เหมาะสมเฉพาะพื้นที่ เพื่อนำเทคโนโลยีพันธุ์และการใช้ปุ๋ยกับการผลิตถั่วลิสงจากผลงานวิจัยของกรมวิชาการเกษตรเข้าไปปรับใช้ และแก้ปัญหาตามประเด็นปัญหา และขยายผลสู่เครือข่ายเกษตรกร ให้นำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับพื้นที่ของตนเอง เพื่อยกระดับคุณภาพและผลผลิต ได้เกษตรกรร่วมทดสอบที่มีความรู้ และเข้าใจการจัดการผลิตถั่วลิสงในพื้นที่ สร้างองค์ความรู้การผลิตถั่วลิสงเฉพาะพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม เกษตรกรสามารถพึ่งตนเองในการผลิต และรักษาระดับผลผลิตได้อย่างเหมาะสม

๒.การดำเนินงาน

๒.๑ การวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของโครงการ

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์ได้มีการวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ประกอบด้วยเกษตรกรผู้ปลูกถั่วลิสง สำนักงานเกษตรอำเภอโกรกพระศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์ และสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ จังหวัดชัยนาท ซึ่งแต่ละหน่วยงานเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ดังนี้

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรง เป็นบุคคลหรือกลุ่มที่ได้รับผลกระทบจากโครงการโดยตรง ตามที่กำหนดในวัตถุประสงค์ คือเกษตรกรผู้ปลูกถั่วลิสง หมู่ ๕ ตำบลเนินศาลา อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์จำนวน ๓๕ ราย ได้แก่ นายสามารถ คำหลาบ นางพยุษ วรรณชาติ นางเนาวรัตน์ สมุทรไทย นางไพฑูริย์ จินชม น.ส. วันเพ็ญ สิทธิชาติ นายวิเชียร ทิพมงคล นางโชติกา เล็กรัตน์ น.ส.อำพร เชื้อเขตกรรม นายบุญยืน หมวกเหล็ก นางทัศนีย์ คำหลาบ นางวรรณมา โชติรัส นางนคร เหล่าอินทร์ นางสมบัติ บัวเทศ นางภริมา ชัยดิรัส นางฉฉฉ สิทธิชาติ น.ส.ประเทือง เล็กรัตน์ นางฉฉฉ กั้นเสื่อ นางกรวย นิลภา นายประเพียร โชติรัส นายรันดร อบรม นางบุญชู เทพล นางมาลัย เจ้าเจ็ด นางแดงไทย เล็กรัตน์ นายมณฑิร เชื้อเขตกรรม นายอำนาจ โชติรัส นายธีรเดช นิลภา นายวิทวัส วรรณชาติ นางดลพร ชาติวรรณ นายธีรพล โชติรัส นายเทียง เหล่าอินทร์ นายมังกร นิลภา นายสมหมาย คำหลาบ นางชอบ เนียรพาล นายบงอร ไวยัญกิจ และว่าที่ร้อยตรีหญิงสินีนาก คำหลาบ

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรอง เป็นบุคคล กลุ่ม หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในโครงการ อาจเกี่ยวข้องเป็นแหล่งทุน การจัดหาปัจจัยการผลิต หรืออาจเป็นบุคคลที่มีบทบาทในการเป็นผู้นำทางความคิด ได้แก่

๑.กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกถั่วลิสง หมู่ ๕ ตำบลเนินศาลา อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งเป็นกลุ่มเกษตรกรในข้อข้างต้นเป็นสมาชิก

๒. สำนักงานเกษตรอำเภอโกรกพระ สภาเกษตรกรจังหวัดนครสวรรค์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาเมล็ดพันธุ์พืชลพบุรี และบริษัทกรีนแคล (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งเป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุน

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลัก เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีความสำคัญ หรือมีบทบาทอำนาจที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของโครงการ ได้แก่ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์ และสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ จังหวัดชัยนาท ซึ่งเป็นหน่วยงานของกรมวิชาการเกษตรที่เป็นเจ้าของเทคโนโลยี

๒.๒ จัดทำคำสั่งสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ ได้มีคำสั่ง สวพ.๕ ที่ ๓/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๖๔ เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานโครงการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ โครงการทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการผลิตถั่วลิสงจังหวัดนครสวรรค์โดยมีผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ จ.ชัยนาท และผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการผลิตพืชที่เหมาะสมกับพื้นที่ (ภาคกลาง) เป็นที่ปรึกษา ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์ เป็นประธานคณะทำงาน นางสาวเครือวัลย์ บุญเงินผู้อำนวยการกลุ่มวิชาการ สวพ.๕ นางอรอนงค์ สอนสุขผู้อำนวยการกลุ่มประสานและบริหารนโยบาย สวพ.๕ นายวีระพงษ์ เย็นอ่วมนักวิชาการเกษตรชำนาญการ สวพ.๕ นางสาวระพีพรรณ ชังใจ นักวิชาการเกษตรชำนาญการ ศวม.ลพบุรี นายณพงษ์ วสียงกูรนักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ ศวพ.นครสวรรค์ นางสิริรัตน์ พุ่มพวงเจ้าพนักงานการเกษตรปฏิบัติงาน ศวพ.นครสวรรค์ เกษตรอำเภอโกรกพระ หรือผู้แทนผู้แทนสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดนครสวรรค์ผู้แทนบริษัท กรีนแคล (ประเทศไทย) จำกัด นายสามารถ คำหลาบ ผู้แทนเกษตรกร เป็นคณะทำงาน นายไชยา บุญเลิศ นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ ศวพ.นครสวรรค์ คณะทำงานและเลขานุการนายยอด กัญญาประสิทธิ์ นักวิชาการเกษตร ศวพ.นครสวรรค์ คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

๒.๓ ประชุมคณะทำงาน ครั้งที่ ๑ /๒๕๖๔ วันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๔ ณ ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน หมู่ ๕ ตำบลเนินศาลา อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์โดยนายปรีชา กาเพชร ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์ เป็นประธานในที่ประชุมซึ่งสรุปผลการประชุมดังนี้

๑) แจกคำสั่งสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ ได้มีคำสั่ง สวพ.๕ ที่ ๓/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๖๔ เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานโครงการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ โครงการทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการผลิตถั่วลิสงจังหวัดนครสวรรค์ โดยมีผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ จ.ชัยนาท และผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการผลิตพืชที่เหมาะสมกับพื้นที่ (ภาคกลาง) เป็นที่ปรึกษา ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์ เป็นประธานคณะทำงาน นางสาวเครือวัลย์ บุญเงินผู้อำนวยการกลุ่มวิชาการ สวพ.๕ นางอรอนงค์ สอนสุขผู้อำนวยการกลุ่มประสานและบริหารนโยบาย สวพ.๕ นายวีระพงษ์ เย็นอ่วม นักวิชาการเกษตรชำนาญการ สวพ.๕ นางสาวระพีพรรณ ชังใจ นักวิชาการเกษตรชำนาญการ ศวม.ลพบุรี นายณพงษ์ วสียงกูร นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ ศวพ.นครสวรรค์ นางสิริรัตน์ พุ่มพวง เจ้าพนักงานการเกษตรปฏิบัติงาน ศวพ.นครสวรรค์ เกษตรอำเภอโกรกพระหรือผู้แทน ผู้แทนสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดนครสวรรค์ ผู้แทนบริษัท กรีนแคล (ประเทศไทย) จำกัด นายสามารถ คำหลาบ ผู้แทนเกษตรกร เป็นคณะทำงาน นายไชยา บุญเลิศ นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ ศวพ.นครสวรรค์ คณะทำงาน และเลขานุการ นายยอด กัญญาประสิทธิ์ นักวิชาการเกษตร ศวพ.นครสวรรค์ คณะทำงาน และผู้ช่วยเลขานุการโดยให้คณะทำงานฯ มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

๑. จัดทำกรอบแนวทางและกระบวนการที่เหมาะสมในการรับฟังความคิดเห็น และการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานโครงการ การทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมในการผลิตถั่วลิสงในจังหวัดนครสวรรค์ ปีงบประมาณ ๒๕๖๔

๒. จัดทำโครงการ/แผนปฏิบัติการในการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมให้สอดคล้องกับกรอบแนวทางในข้อ ๑ และรายงานผู้บริหารศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรอุทัยธานีทราบ โดยโครงการ/แผนปฏิบัติการระบุวัตถุประสงค์ กิจกรรม ระยะเวลาดำเนินงาน กลุ่มเป้าหมาย ผู้รับผิดชอบ ตัวชี้วัด และเป้าหมาย ที่สามารถวัดและประเมินได้อย่างรูปธรรม

๓. ดำเนินการตามโครงการ/แผนปฏิบัติการให้แล้วเสร็จครบถ้วน โดยการติดตามความต้องการของการดำเนินงานตามแนวทางที่กำหนดไว้ในโครงการ/แผนปฏิบัติการในข้อ ๒ พร้อมสรุปผลความก้าวหน้าในการดำเนินการเสนอผู้บริหารและสื่อสารให้ประชาชนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องรับทราบ

๔. จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานตามโครงการ/แผนปฏิบัติการ และเผยแพร่แก่ประชาชนผู้เกี่ยวข้องผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทราบ

๕. จัดทำแนวทางและข้อเสนอแนะของการดำเนินงานในการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ เสนอต่อผู้บริหารสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕

๖. ปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

๒) ตัวชี้วัดที่ ๑๓ ระดับความสำเร็จของการดำเนินการ/โครงการที่เปิดโอกาสให้ ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ ในการจัดทำรับรองการปฏิบัติราชการ ระหว่างสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ กับกรมวิชาการเกษตร ในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ ในการดำเนินงานตามตัวชี้วัดที่ ๑๓ ได้คัดเลือกโครงการโครงการทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการผลิตถั่วลิสงจังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งมีกระบวนการในการทำงาน สำหรับประเมินผลการให้คะแนนตามเกณฑ์ ซึ่งสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ และ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์ จะได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป

๓) ถ่ายทอดความรู้เรื่องการใช้ปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดิน การใช้ปุ๋ยชีวภาพโรโซเปียม และการปลูกถั่วลิสงหลังนา โดย นายไชยา บุญเลิศ นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

การปลูกถั่วลิสงหลังนา ช่วงเวลาที่เหมาะสมต่อการหยอดเมล็ดพันธุ์คือ ต้นเดือนพฤศจิกายนถึงกลางเดือนธันวาคม จะทำให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพดีกว่าการปลูกล่าช้าในเดือนธันวาคมถึงเดือนมกราคม รวมทั้งช่วยลดความเสี่ยงต่อการเข้าทำลายของโรคและแมลงศัตรูพืชโดยเฉพาะการเกิดโรคยอดไหม้ ความเสี่ยงจากการขาดน้ำ ในช่วงปลายฤดูปลูกหรือช่วงก่อนการเก็บเกี่ยว และเมล็ดไม่งอกเนื่องจากกระทบหนาว หรืออุณหภูมิต่ำกว่า ๑๒ องศาเซลเซียส ส่วนการเลือกพันธุ์ถั่วลิสง การปลูกถั่วลิสงในปัจจุบันเกษตรกรควรปลูกตามความต้องการใช้ผลผลิตของตลาด คือ ใช้ผลผลิตในรูปฝักสด เช่น ถั่วลิสงต้มทั้งฝักสด และใช้ผลผลิตในรูป ฝักแห้ง ซึ่งต้องเลือกพันธุ์ที่ใช้เพาะปลูกให้เหมาะสม คือ

๑. พันธุ์ที่ใช้ในรูปฝักสด ถ้าเป็นถั่วลิสงต้มสดทั้งฝักนิยมใช้พันธุ์ ที่มีเมล็ด ๓-๕ เมล็ดต่อฝัก เช่น สุโขทัย ๓๘ กาสินธุ์ ๑ ซึ่ง ๒ พันธุ์นี้มี เยื่อหุ้มเมล็ดสีแดง เช่น ที่ปลูกในแถบจังหวัดลพบุรี สระบุรี นครนายก ลำปาง ฯลฯ อย่างไรก็ตามพันธุ์ถั่วลิสงต้มสดทั้งฝักที่มีเยื่อหุ้มเมล็ดสีอ่อนยังนิยม ปลูกในบางแหล่ง เช่น ที่ จ.ขอนแก่น จ.อุดรดิตถ์ เป็นต้น ซึ่งเป็นพันธุ์พื้นเมือง ส่วนพันธุ์ที่ทางราชการรับรองและสามารถทำเป็นถั่วต้มได้ เช่น พันธุ์ขอนแก่น ๖๐ - ๒ และขอนแก่น ๔ การเลือกพันธุ์ถั่วลิสงเพื่อใช้เพาะ ปลูกนั้น ควรพิจารณาเลือกปลูกพันธุ์ตามความต้องการของตลาด โดยคำนึงถึง สภาพแวดล้อมที่ปลูกด้วย เช่น ถ้าดินมีความอุดมสมบูรณ์

ต่ำ ควรเลือกปลูก พันธุ์ที่มีขนาดเมล็ดปานกลาง ในสภาพที่มีฝนช่วงสั้นและค่อนข้างแล้ง ควรเลือก พันธุ์ที่มีอายุสั้น เช่น ถั่วลันเตาสดทั้งฝัก

๒. พันธุ์ที่ใช้ในรูปฝักแห้ง นิยมใช้พันธุ์ที่มีเยื่อหุ้มเมล็ดสีชมพูอ่อน สำหรับพันธุ์ที่มีการรับรอง และโรงงานกะเทาะถั่วลันเตาต้องการมาก คือ พันธุ์ไทนาน ๙ ขอนแก่น ๖๐ - ๑ ขอนแก่น ๕ และขอนแก่น ๔ หรือ พันธุ์ พันเมืองที่มีลายฝักชัดเจนมี ๒ - ๓ เมล็ดต่อฝัก เช่น ที่ปลูกในจังหวัดนครสวรรค์ และลำปาง ถั่วลันเตาเมล็ดโต (จัมโบ้) แม้ว่าเมล็ดจะเป็นที่ต้องการของตลาดผู้แปรรูป เป็นอย่างมาก แต่โรงงานกะเทาะที่ รับซื้อถั่วลันเตา พันธุ์นี้ยังไม่มีในท้องถิ่น ดังนั้น หากเกษตรกรผู้สนใจจะปลูกควร สามารถจัดการทั้งระบบได้ เช่น กะเทาะถั่วลันเตา

ถั่วลันเตาพันธุ์ขอนแก่น ๘๔-๘ หรือพันธุ์ KK๔๔๐๑ ได้รับการรับรองพันธุ์วันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๔ จัดอยู่ในประเภท valencia ปลูกด้วยอัตราประชากร ๓๒,๐๐๐-๔๘,๐๐๐ ต้นต่อไร่ โดยใช้ระยะระหว่างแถว ๔๐ เซนติเมตร หยอด ๒-๓ เมล็ดต่อหลุม ห่างกัน ๒๕ เซนติเมตร หรือหยอดให้มีจำนวนต้น ๘-๑๕ ต้นต่อเมตร ใช้เวลาในการงอก ๗-๑๐ วัน อายุออกดอก ๒๕-๓๐ วัน อายุเก็บเกี่ยวเป็นถั่วฝักสดสำหรับต้ม ๗๕-๙๐ วัน เก็บเกี่ยวเป็นถั่วฝักแห้ง ๙๕-๑๑๐ วัน มีทรงต้นพุ่มตรง ใบสีเขียว แตกกิ่งแบบ sequential branching มีดอกบนลำต้นหลักและทุกข้อของกิ่งแขนง ดอกสีเหลือง ใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน หรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๒-๒๔-๑๒ หรือ ๑๖-๘-๘ อัตรา ๑๕ กิโลกรัมต่อไร่ เป็นพันธุ์ที่ค่อนข้างทนทานต่อโรคโคนเน่าขาว แต่อ่อนแอต่อโรคราสนิมและใบจุดดำ และโรคยอดไหม้ ติดฝักเป็นกระจุกรอบโคนต้น ๒๑-๒๕ ฝักต่อหลุม มี ๑-๔ เมล็ดต่อฝัก เยื่อหุ้มเมล็ดสีชมพู การกะเทาะ ๖๔-๖๗ เปอร์เซนต์ ให้ผลผลิตฝักสด ๖๔๓-๗๘๖ กิโลกรัมต่อไร่ ผลผลิตฝักแห้ง ๒๘๙ กิโลกรัมต่อไร่ มีน้ำหนัก ๑๐๐ เมล็ดเฉลี่ย ๔๙.๙ กรัม ลักษณะเด่น มีขนาดเมล็ดโต โดยน้ำหนัก ๑๐๐ เมล็ดเท่ากับ ๔๙.๙ กรัม ซึ่งโตกว่าถั่วลันเตาพันธุ์ไทนาน ๙ และขอนแก่น ๕ ที่มีน้ำหนัก ๑๐๐ เมล็ด เท่ากับ ๔๓.๐ และ ๔๗.๕ กรัม ตามลำดับ ๒. ให้ผลผลิตฝักแห้ง ๒๘๘ กิโลกรัมต่อไร่ ซึ่งสูงใกล้เคียงกับถั่วลันเตาพันธุ์ไทนาน ๙ และขอนแก่น ๕ ที่ให้ผลผลิต ๒๘๘ และ ๒๙๐ กิโลกรัมต่อไร่ ตามลำดับ ๓. ให้ผลผลิตฝักสด ๖๔๓ กิโลกรัมต่อไร่ ใกล้เคียงกับพันธุ์ขอนแก่น ๕ (๖๔๖ กิโลกรัมต่อไร่) แต่สูงกว่าพันธุ์ไทนาน ๙ ร้อยละ ๕ และให้ผลผลิตฝักสด ๗๘๖ กิโลกรัมต่อไร่ สูงกว่ากลุ่มพันธุ์ถั่วลันเตาฝักสดสำหรับต้มจึงเหมาะสำหรับทำเป็นถั่วต้ม ๔. ค่อนข้างทนทานต่อโรคโคนเน่าขาว (เชื้อสาเหตุ Sclerotium rolfsii) พื้นที่แนะนำ ถั่วลันเตาพันธุ์ขอนแก่น ๘๔-๘ มีเสถียรภาพในการให้ผลผลิตดี สามารถปลูกได้ทั่วไปในสภาพการผลิตถั่วลันเตาของประเทศไทย

การปลูกและดูแลรักษาการผลิตถั่วลันเตาให้ได้ผลผลิตที่สูงและมีคุณภาพควรมีวิธีการปฏิบัติตามหลักวิชาการดังนี้

การเตรียมเมล็ดพันธุ์ เมล็ดพันธุ์ถั่วลันเตาที่ใช้ปลูกควรมีความงอกไม่ต่ำกว่า ๗๐ เปอร์เซนต์ เมล็ดพันธุ์ต้องสมบูรณ์ไม่แตกหัก เยื่อหุ้มเมล็ดไม่มีรอยฉีกขาด ไม่มีร่องรอยการทำลายของแมลง สีไม่คล้ำ เมล็ดพันธุ์ที่ได้จากการกะเทาะฝักด้วยมือจะมีคุณภาพดีกว่าเมล็ดที่ได้จากการกะเทาะด้วยเครื่อง นอกจากนี้เมล็ดถั่วลันเตาที่เก็บไว้ในสภาพอุณหภูมิปกติทั่วไปเป็นเวลานานกว่า ๖-๘ เดือน จะมีความงอกต่ำไม่เหมาะสำหรับใช้เป็นเมล็ดพันธุ์

การเตรียมดินปลูกถั่วลันเตา ควรไถตากดิน (ไถตะ) ก่อนปลูก ๗-๑๔ วัน เก็บเศษซากพืชที่มีอยู่ในแปลงทิ้ง เพื่อทำลายเชื้อโรคและศัตรูพืชที่อยู่ในดิน ดินสำหรับปลูกถั่วลันเตาที่มีความเป็นกรดรุนแรง โดยมีค่าพีเอช (pH) ต่ำกว่า ๕.๕ จึงต้องปรับสภาพดินเพื่อให้ดินสำหรับปลูกถั่วลันเตามีค่า pH ใกล้เคียงหรือเท่ากับ ๖.๕ ดังนั้นก่อนปลูกถั่วลันเตาควรหว่านปูนขาว หินปูนบด และปูนโดโลไมต์ ในอัตราระหว่าง ๕๐-๑๐๐ กิโลกรัมต่อไร่ ปริมาณมากน้อยขึ้นอยู่กับค่าความต้องการปูน ของดินเป็นหลัก แล้วไถกลบทิ้งไว้ประมาณ ๑๔ วัน จากนั้นไถพรวน ๑ ครั้ง การปลูกโดยอาศัยน้ำชลประทานควรยกร่องปลูกเพื่อความสะดวกในการให้น้ำ การยกร่องปลูก

ควรรีดหลักดินเลวปลูกถั่วลิสงคือถ้าดินดีให้ปลูกแถวห่างกว่าดินเลว การเลือกใช้ระยะระหว่างแถวที่พอเหมาะจะทำให้ผลผลิตสูงสุด และยังเป็น การควบคุมวัชพืชได้ด้วย ถ้าปลูกแถวห่างเกินไป เมื่อต้นถั่วลิสงเจริญเต็มที่แล้ว พุ่มใบยังคงไม่ชิดกัน นอกจากนี้จะเป็นการสูญเสียพื้นที่ว่างเปล่าระหว่างแถว และยังทำให้วัชพืชขึ้นมารบกวนด้วย ระยะแถวที่เหมาะสมสำหรับปลูกถั่วลิสงที่นิยมมี ๒ แบบ ได้แก่ ปลูกระยะระหว่างร่อง ๕๐ เซนติเมตร และระยะระหว่างร่อง ๗๕ เซนติเมตร (ปาริชาติและคณะ, ๒๕๕๗) ส่วนดินที่ปลูกในที่นาฤดูแล้ง มีการให้น้ำ ควรยกแปลงให้ดินมีการระบายน้ำดี ขนาดของแปลงกว้างประมาณ ๖๐-๙๐ เซนติเมตร ปลูก ๒-๓ แถวระยะปลูกระหว่างต้น ๒๐ เซนติเมตร ระยะระหว่างแถวประมาณ ๓๐-๕๐ เซนติเมตร ขึ้นอยู่กับพันธุ์และความอุดมสมบูรณ์ของดินถ้าหากปลูกถั่วลิสงพันธุ์ที่มีขนาดเมล็ดปานกลาง เช่น พันธุ์ไทนาน ๙ ขอนแก่น ๕ ขอนแก่น ๔ ฯลฯ ควรใช้ระยะระหว่างต้น x ระยะระหว่างแถว ๒๐ x ๓๐ เซนติเมตร หากปลูกถั่วลิสงเมล็ดโต (จัมโบ้) และพันธุ์กาฬสินธุ์ ๒ ควรใช้ระยะระหว่างต้น x ระยะระหว่างแถว ๒๐ x ๕๐ เซนติเมตร

ลักษณะดินที่เหมาะสมกับการปลูกถั่วลิสงและการเตรียมดิน ลักษณะดินที่เหมาะสมควรเป็นดินร่วนปนทราย หน้าดินลึกมีการระบายน้ำดีไม่มีน้ำขัง ในกรณีที่เกิดครกปลูกถั่วลิสงเป็นพื้นที่มาก ๆ หรือเป็นกลุ่มผู้ปลูกรายใหญ่ หากมีการวิเคราะห์ดินเพื่อปรับสภาพดินก่อนปลูกเพื่อประกอบเป็นคำแนะนำสำหรับการใช้ปุ๋ยถั่วลิสงแล้วจะทำให้ใช้ปุ๋ยได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม ค่าวิเคราะห์ดินที่เหมาะสมกับการปลูกถั่วลิสงควรเป็นดังนี้

- ความเป็นกรดเป็นด่าง ประมาณ ๕.๘-๖.๕
- อินทรีย์วัตถุ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๑.๕
- ฟอสฟอรัสที่ละลายน้ำได้ มากกว่า ๑๐ ส่วนต่อล้านส่วน (ppm)
- โพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ มากกว่า ๓๐ ส่วนต่อล้านส่วน (ppm)
- แคลเซียม มากกว่า ๒๐๐ ส่วนต่อล้านส่วน (ppm) สำหรับถั่วลิสงพันธุ์ไทนาน ๙ ขอนแก่น ๕ ขอนแก่น ๖๐-๑ ฯลฯ ซึ่งมีขนาดเมล็ดปานกลาง ส่วนถั่วลิสงพันธุ์เมล็ดโต (จัมโบ้) ค่าแคลเซียมในดินที่วิเคราะห์ได้ควรมีค่ามากกว่า ๔๐๐ ส่วนต่อล้านส่วน (ppm)

สิ่งที่เกษตรกรพึงปฏิบัติในการปลูกถั่วลิสงในขั้นตอนของการเตรียมดินคือ ดินต้องร่วนซุย โดยการไถดินลึกประมาณ ๑๕-๒๐ เซนติเมตร พรุนและคราด กำจัดวัชพืช หากดินเป็นกรดควรใส่ปูน หรือหินฟอสเฟตตามค่าความต้องการปูนที่ได้จากผลการวิเคราะห์ดิน ซึ่งหน่วยงานที่ให้บริการวิเคราะห์ดินสามารถให้คำแนะนำได้ ควรปรับสภาพดินให้ค่าความเป็นกรดเป็นด่าง (pH) อยู่ระหว่าง ๕.๘-๖.๕ การปรับสภาพดินให้เหมาะสมจะช่วยให้ธาตุอาหารพืชสามารถละลายออกมาและเป็นประโยชน์กับรากพืชที่จะดึงดูดไปใช้ในการเจริญเติบโตและให้ผลผลิตได้อย่างเต็มที่ ในกรณีดินต่าง-ต่างจัด เช่น ดินที่มีวัตถุต้นกำเนิดดินเกิดจากหินปูนควรใส่ปุ๋ยคอก ปุ๋ยอินทรีย์ หรือปุ๋ยที่มีฤทธิ์ด่างเป็นกรด เช่น แอมโมเนียมซัลเฟต ใส่ตามอัตราแนะนำ

การวิเคราะห์ดินเป็นหัวใจสำคัญของการใช้ปุ๋ยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพผลผลิตพืช ค่าวิเคราะห์ดินบอกให้ทราบว่า ดินมีธาตุอาหารพืชต่างๆในรูปที่เป็นประโยชน์และมีปริมาณเพียงพอกับความต้องการของพืชมากน้อยเพียงใด เป็นเครื่องมือการใช้ปุ๋ยอย่างมีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับความต้องการของพืช รวมทั้งให้ผลตอบแทนอย่างคุ้มค่าทางเศรษฐกิจในการผลิตพืช และการใช้ปุ๋ยแบบผสมผสาน หมายถึงการใช้ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ เป็นวิธีการใช้ปุ๋ยที่มีประสิทธิภาพสูงสุด โดยมีคำแนะนำปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดินกับพืชแล้วเศรษฐกิจร่วมกับการใช้ปุ๋ยชีวภาพไรโซเบียม ดังนี้ ปริมาณอินทรีย์วัตถุ มีปริมาณน้อยกว่าร้อยละ ๑ และมากกว่าร้อยละ ๑ ต้องใส่ปุ๋ยเคมีที่ให้ธาตุไนโตรเจน(N) ๓ และ ๐ กิโลกรัมต่อไร่ตามลำดับ ส่วนปริมาณฟอสฟอรัส(P) มีปริมาณ น้อยกว่า ๘ ๘ถึง๑๒ และมากกว่า ๑๒ มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม ต้องใส่

ปุ๋ยเคมีที่ให้ปริมาณฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ เท่ากับ ๙, ๖ และ ๓ กิโลกรัมต่อไร่ตามลำดับ และส่วนปริมาณโพแทสเซียม(K) มีปริมาณ น้อยกว่า ๔๐, ๔๐ ถึง ๘๐ และมากกว่า ๘๐ มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม ต้องใส่ปุ๋ยเคมีที่ให้ปริมาณฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ เท่ากับ ๖, ๓ และ ๐ กิโลกรัมต่อไร่ตามลำดับ อีกทั้งการใช้ปุ๋ยชีวภาพไรโซเบียมจะช่วยให้ถั่วเพิ่มผลผลิตได้สูงขึ้น ไรโซเบียมเป็นจุลินทรีย์ดินชนิดหนึ่งซึ่งเมื่อเข้าไปสร้างปมรากถั่วแล้วจะมีคุณสมบัติพิเศษ คือสามารถตรึงไนโตรเจนที่มีอยู่มากมายในอากาศ มาสร้างเป็น สารประกอบไนโตรเจนให้พืชถั่วนำไปใช้ในการเจริญเติบโต เพิ่มผลผลิต และอาจมีบางส่วนที่เหลือเกิน จะถูกปลดปล่อยลงดิน แต่ไรโซเบียมที่มีอยู่ในดินเดิม อาจจะมีมากน้อยแตกต่างกันไป หรือไม่มีเลยก็ได้ ขึ้นอยู่กับชนิดของดิน และชนิดของไรโซเบียม ดินที่ไม่เคยปลูกถั่ว หรือดินร่วนทราย อาจจะไม่มียหรือมีไรโซเบียมเดิมในดินน้อยมาก และไรโซเบียมที่มีอยู่เดิมนั้นอาจไม่สามารถตรึงไนโตรเจน ปัจจุบันเทคโนโลยีด้านปุ๋ยชีวภาพได้มีการพัฒนามาขึ้นมาก มีการคัดเลือกไรโซเบียมที่มีประสิทธิภาพสูงเหมาะกับถั่วชนิดนั้นๆ ผลิตเป็นปุ๋ยชีวภาพไรโซเบียมให้เกษตรกรนำไปใช้คลุกกับเมล็ดถั่วก่อนปลูก นอกจากช่วยเพิ่มผลผลิตและคุณภาพของถั่วแล้ว ยังช่วยลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกร โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้ปุ๋ยชีวภาพไรโซเบียมร่วมกับการใช้ปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดิน

การใช้ปุ๋ยชีวภาพไรโซเบียมคลุกเมล็ดถั่วก่อนปลูก เป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้เกษตรกรประสบความสำเร็จได้ เพราะนอกจากจะช่วยเพิ่มผลผลิตแล้ว ยังเป็นการประหยัดเงินตราที่จะรั่วไหลออกต่างประเทศในการสั่งซื้อปุ๋ยไนโตรเจนเข้ามาใช้ได้ระดับหนึ่ง โดยประมาณว่าเกษตรกรใช้ปุ๋ยไนโตรเจนกับพืชถั่วประมาณ ๒๐-๓๐ กก.ต่อไร่ (ปริมาณต่ำสุดที่ใช้) คิดเป็นค่าปุ๋ยยูเรีย ที่เกษตรกรใช้ประมาณ ๒๔๐-๓๖๐ บาท เมื่อคิดพื้นที่ปลูกถั่วทั้งหมดที่มีประมาณ ๔ ล้านไร่ จะเสียเงินในการใช้ปุ๋ยไนโตรเจนเพื่อปลูกถั่วปีละประมาณ ๙๖๐-๑,๔๔๐ ล้านบาท ถ้าหากเกษตรกรหันมาใช้ปุ๋ยชีวภาพไรโซเบียมแทนปุ๋ยไนโตรเจนจะช่วยลดต้นทุนการผลิตหรือลดการใช้ปุ๋ยได้ถึงปีละ ๙๖๐-๑,๔๔๐ ล้านบาท

การใส่ยิปซัมควรหลังใส่ปุ๋ยเคมีครั้งที่สอง โดยใส่ยิปซัมในอัตรา ๒๕ กิโลกรัมต่อไร่ โดยการหว่านกระจายในพื้นที่ด้านในระหว่างแถวพืชปลูกบนสันร่อง แล้วคลาดกลบลงดินตื้นๆ การใส่ยิปซัมในระยะนี้ ซึ่งเป็นระยะที่ถั่วลิสงกำลังออกดอก มีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อใช้เป็นปุ๋ยที่ให้ธาตุอาหารรองที่เรียกว่า ธาตุแคลเซียม ซึ่งจะมีผลทำให้ถั่วลิสงติดฝักที่มีความสมบูรณ์ มีเมล็ดเต็มฝัก และเมล็ดมีคุณภาพดี

การป้องกันกำจัดโรคถั่วลิสง โดยโรคโคนเน่า หรือโคนเน่าขาด เป็นโรคที่สำคัญในการผลิตถั่วลิสง มีสาเหตุ จากเชื้อรา *Aspergillus niger* และสามารถแพร่กระจายได้หลายทางรวมถึงติดมากับเมล็ดพันธุ์ โดยลักษณะอาการ ต้นเหี่ยวเหลือง ยุบตัว โคนต้นเป็นแผลสีน้ำตาล พบกลุ่มสปอร์สีดำปกคลุมบริเวณแผล เมื่อถอนขึ้นมาส่วนลำต้นจะขาดจากส่วนราก พบโรคทุกแหล่งและทุกฤดูปลูก เชื้อราสามารถติดไปกับเมล็ดและอาศัยอยู่ในดิน ระบาดรุนแรงในระยะกล้า อายุ ๗-๒๘ วัน เมื่อฝนทิ้งช่วงประมาณ ๗ วัน แล้วมีฝนตก การป้องกันกำจัด คือ ไม่ควรเก็บเมล็ดพันธุ์ไว้นานเกิน ๖ เดือน เพราะจะทำให้ต้นกล้าเป็นโรครุนแรง เก็บเกี่ยวถั่วลิสงตามอายุของพันธุ์ ตามที่ระบุ และคลุกเมล็ดก่อนปลูกด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช ตามคำแนะนำ คือ สารเคมี คาร์เบนดาซิม ๕๐%WP อัตรา ๕ กรัมต่อเมล็ดพันธุ์ ๑ กิโลกรัม

ในการประชุม คณะทำงาน และเกษตรกร ผู้ร่วมประชุม ได้มีข้อ ถาม - ตอบ ดังนี้

นายสามารถ คำหลาบ ผู้ใหญ่บ้าน อยากให้ทางเจ้าหน้าที่ของกรมวิชาการเกษตรได้นำเทคโนโลยีเรื่องการแปรรูปและการตลาดมาถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรเพื่อเป็นแนวทางและช่องทางที่จะสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับถั่วลิสงและสร้างรายได้เพิ่มขึ้น

ประธาน มอบหมายให้นายไชยา บุญเลิศ ไปเตรียมความพร้อมเรื่องการการแปรรูปและการตลาดมาถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรในการประชุมครั้งต่อไป

๔) คัดเลือกเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑๐ ราย โดยมีเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการตามรายชื่อ ดังนี้

๑.นางสาววันเพ็ญ สีทธิชาติ	๒๐ ม.๕	ต.เนินศาลา จ.นครสวรรค์
๒.นางพยุ่ง วรรณชาติ	๘ ม.๕	ต.เนินศาลา จ.นครสวรรค์
๓.นางนกร เหล่าอินทร์	๑๓/๑ ม.๕	ต.เนินศาลา จ.นครสวรรค์
๔.นางภิรมย์ โชติรัศ	๑๒ ม.๕	ต.เนินศาลา จ.นครสวรรค์
๕.นางไพฑูรย์ จินชม	๒๐/๑ ม.๕	ต.เนินศาลา จ.นครสวรรค์
๖.นางฉงน สีทธิชาติ	๒๐ ม.๕	ต.เนินศาลา จ.นครสวรรค์
๗. นางกรวย นิลภา	๑๙ ม.๕	ต.เนินศาลา จ.นครสวรรค์
๘.นางฉวีชา กันเสื่อ	๑๘/๒ ม.๕	ต.เนินศาลา จ.นครสวรรค์
๙. นางสาวประเทือง เล็กรัตน์	๒๑ ม.๕	ต.เนินศาลา จ.นครสวรรค์
๑๐.นางแสงเดือน สีทธิชาติ	๔๖ ม.๕	ต.เนินศาลา จ.นครสวรรค์

๒.๔ การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการโดยได้จัดทำแปลงทดสอบ และติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามแนวทางที่กำหนดไว้ในแผน โดยเข้าไปเก็บข้อมูลเกษตรกร และเก็บตัวอย่างดินในแปลงต้นแบบ จำนวน ๑๐ รายรายละ ๒ ไร่โดยการทดสอบเทคโนโลยีเป็นการเปรียบเทียบ ๒ กรรมวิธี ดังนี้

วิธีปฏิบัติ	กรรมวิธีทดสอบ	กรรมวิธีเกษตรกร
พันธุ์	-พันธุ์ขอนแก่น ๘๔-๘	-พันธุ์ขอนแก่น ๘๔-๘
การป้องกันโรค	-คลุกสารเคมี คาร์เบนดาซิม ๕๐%WP อัตรา ๕ กรัมต่อเมล็ดพันธุ์ ๑ กิโลกรัม ป้องกันโรคเน่า	-ไม่คลุกสารเคมีป้องกันโรค
การใส่ปุ๋ย	-ใส่ปุ๋ยชีวภาพไรโซเบียมสำหรับถั่วลิสง -ใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน(อัตราตามคำแนะนำเมื่อใช้ร่วมกับปุ๋ยชีวภาพไรโซเบียม) (กรมวิชาการเกษตร, ๒๕๕๓) ใส่พร้อมปลูก โดยโรยกันร่องหรือข้างแถวปลูกแล้วพรวนกลบ	-ไม่ใส่ปุ๋ยชีวภาพไรโซเบียม -ใส่ปุ๋ยเคมี ๑ ครั้ง ที่ ๑๕ วันหลังปลูกสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ ผสมกับ สูตร ๔๖-๐-๐ อัตรา ๒๕ กก./ไร่ หรือ ๑๖-๘-๘ อัตรา ๒๕ กก./ไร่
การแก้ปัญหาเมล็ดลีบ	-ใส่วัสดุปรับปรุงดิน (ยิปซั่ม) อัตรา ๕๐ กก./ไร่ โดยโรยชิดแถวปลูกในระยะแทงเข็ม	-ไม่มีการแก้ไข

ทั้งสองกรรมวิธีมีดำเนินการเตรียมดิน การปลูก การดูแลรักษา และการป้องกันกำจัดศัตรูพืช ดำเนินการตามวิธีการเกษตรกร

นอกเหนือจากเกษตรกรต้นแบบยังได้มีเกษตรกรที่สนใจเทคโนโลยีของกรมวิชาการเกษตร นำไปปรับใช้ในพื้นที่ของตนเองอีก ๒๕ ราย โดยมี ๑๒ รายได้นำเทคโนโลยีด้านปุ๋ยและพันธุ์ถั่วลิสงไปใช้ ส่วนที่เหลือได้นำเทคโนโลยีด้านพันธุ์ถั่วลิสงไปใช้

ขณะนี้อยู่ระหว่างการดูแลรักษาแปลง คาดว่าจะเก็บเกี่ยวช่วงปลายเดือนมีนาคมถึงเดือนเมษายน ๒๕๖๔

ผนวก ๖

รายงานความก้าวหน้ารอบ ๙ เดือน (๑ มกราคม ๒๕๖๔ – ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๔)

โครงการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ

เรื่อง การทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการผลิตถั่วลิสงจังหวัดนครสวรรค์ระหว่างเดือนมกราคม- มิถุนายน ๒๕๖๔

๑.สถานการณ์ทั่วไป

ถั่วลิสงเป็นพืชไร่วงศ์ถั่วที่สามารถปลูกได้ตลอดปี เป็นพืชที่เหมาะสมกับการปลูกในระบบปลูกพืช หรือ ปลูกเป็นพืชไร่หลังนา โดยในปี ๒๕๖๑ จังหวัดนครสวรรค์ มีพื้นที่ปลูกถั่วลิสง ๑๘๖ ไร่ ผลผลิตที่เก็บเกี่ยวได้ ๑๓๑,๘๐๐ กิโลกรัม ผลผลิตเฉลี่ย ๗๐๘.๖๐ กิโลกรัมต่อไร่ (กรมส่งเสริมการเกษตร, ๒๕๖๑) แต่ถ้าเป็นพื้นที่ ปลูกอื่นๆที่ไม่ได้ขึ้นทะเบียนกับกรมส่งเสริมการเกษตรพบว่าพื้นที่ปลูกมากกว่า ๑,๐๐๐ ไร่ ซึ่งสภาพพื้นที่ ปลูกพบทั้งสภาพไร่และพื้นที่ปลูกหลังการทำนา โดยพื้นที่ปลูกกระจายอยู่หลายอำเภอ เช่น ตาคลี ตากฟ้า หนองบัว พุหะคีรี และ โกรกพระ โดยเฉพาะที่อำเภอโกรกพระ จะเป็นแหล่งผลิตถั่วลิสงแหล่งใหญ่ที่สุด เป็น การผลิตถั่วลิสงในฤดูแล้งหรือหลังจากการทำนา นิยมผลิตเป็นถั่วลิสงในรูปฝักสด จากการศึกษาปัญหาของการ ผลิตถั่วลิสงในอำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ พบว่าเกษตรกรขาดแคลนเมล็ดพันธุ์ดี การเลือกพันธุ์ปลูกไม่ เหมาะสมกับพื้นที่และมีพันธุ์ปนจำนวนมาก และการใช้ปุ๋ยไม่เหมาะสมและต้นทุนการผลิตสูง ขาดการปรับปรุง บำรุงดิน ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่ต้องมีการทดสอบและพัฒนาเทคโนโลยีการเพิ่มผลผลิตถั่วลิสงให้เหมาะสม เฉพาะพื้นที่ เพื่อนำเทคโนโลยีพันธุ์และการใช้ปุ๋ยกับการผลิตถั่วลิสงจากผลงานวิจัยของกรมวิชาการเกษตรเข้า ไปปรับใช้ และแก้ปัญหาตามประเด็นปัญหา และขยายผลสู่เครือข่ายเกษตรกร ให้นำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับ พื้นที่ของตนเอง เพื่อยกระดับคุณภาพและผลผลิต ได้เกษตรกรร่วมทดสอบที่มีความรู้ และเข้าใจการจัดการ ผลิตถั่วลิสงในพื้นที่ สร้างองค์ความรู้การผลิตถั่วลิสงเฉพาะพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม เกษตรกรสามารถพึ่งตนเอง ในการผลิต และรักษาระดับผลผลิตได้อย่างเหมาะสม

๒.การดำเนินงาน

๒.๑ การวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของโครงการ

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์ได้มีการวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ประกอบด้วยเกษตรกร ปลูกถั่วลิสง สำนักงานเกษตรอำเภอโกรกพระศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์ และสำนักวิจัยและ พัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ จังหวัดชัยนาท ซึ่งแต่ละหน่วยงานเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ดังนี้

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรง เป็นบุคคลหรือกลุ่มที่ได้รับผลกระทบจากโครงการโดยตรง ตามที่กำหนด ในวัตถุประสงค์ คือเกษตรกรผู้ปลูกถั่วลิสง หมู่ ๕ ตำบลเนินศาลา อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์จำนวน ๓๕ ราย ได้แก่ นายสามารถ คำหลาบ นางพยุง วรรณชาติ นางเนาวรัตน์ สมุทรไทย นางไพฑูริย์ จินชม น.ส. วันเพ็ญ สิทธิชาติ นายวิเชียร ทิพมงคล นางโชติกา เล็กรัตน์ น.ส.อำพร เชื้อเขตกรรม นายบุญยืน หมวกเหล็ก นางทัศนีย์ คำหลาบ นางวรรณ โชติรัส นางนคร เหล่าอินทร์ นางสมบัติ บัวเทศ นางภิรมย์ โชติรัส นางฉงน สิทธิชาติ น.ส.ประเทือง เล็กรัตน์ นางณัชชา กันเสื่อ นางกรวย นิลภา นายประเพียร โชติรัส นายรัตน อบรม นางบุญชู เทพล นางมาลัย เจ้าเจ็ด นางแดงไทย เล็กรัตน์ นายมณฑิร เชื้อเขตกรรม นายอำนาจ โชติรัส นายธีรเดช นิลภา นายวิทวัส วรรณชาติ นางดลพร ชาติวรรณ นายธีรพล โชติรัส นายเทียง เหล่าอินทร์ นาย มังกร นิลภา นายสมหมาย คำหลาบ นางชอบ เนียรพาล นายบงอร ไวยธัญกิจ และว่าที่ร้อยตรีหญิงสินีนาง คำหลาบ

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรอง เป็นบุคคล กลุ่ม หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในโครงการ อาจเกี่ยวข้องเป็นแหล่งทุน การจัดหาปัจจัยการผลิต หรืออาจเป็นบุคคลที่มีบทบาทในการเป็นผู้นำทางความคิด ได้แก่

๑. กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกถั่วลิสง หมู่ ๕ ตำบลเนินศาลา อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งเป็นกลุ่มเกษตรกรในข้อข้างต้นเป็นสมาชิก

๒. สำนักงานเกษตรอำเภอโกรกพระ สภาเกษตรกรจังหวัดนครสวรรค์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาเมล็ดพันธุ์พืชลพบุรี และบริษัทกรีนแคล (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งเป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุน

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลัก เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีความสำคัญ หรือมีบทบาทอำนาจที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของโครงการ ได้แก่ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์ และสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ จังหวัดชัยนาท ซึ่งเป็นหน่วยงานของกรมวิชาการเกษตรที่เป็นเจ้าของเทคโนโลยี

๒.๒ จัดทำคำสั่งสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ ได้มีคำสั่ง สวพ.๕ ที่ ๓/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๖๔ เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานโครงการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ โครงการทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการผลิตถั่วลิสงจังหวัดนครสวรรค์โดยมีผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ จ.ชัยนาท และผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการผลิตพืชที่เหมาะสมกับพื้นที่ (ภาคกลาง) เป็นที่ปรึกษา ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์ เป็นประธานคณะทำงาน นางสาวเครือวัลย์ บุญเงินผู้อำนวยการกลุ่มวิชาการ สวพ.๕ นางอรอนงค์ สอนสุขผู้อำนวยการกลุ่มประสานและบริหารนโยบาย สวพ.๕ นายวีระพงษ์ เย็นอ่วมนักวิชาการเกษตรชำนาญการ สวพ.๕ นางสาวระพีพรรณ ชั่งใจ นักวิชาการเกษตรชำนาญการ ศวม.ลพบุรี นายณพงษ์ วสียงกูรนักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ ศวพ.นครสวรรค์ นางสิริรัตน์ พุ่มพวงเจ้าพนักงานการเกษตรปฏิบัติงาน ศวพ.นครสวรรค์ เกษตรอำเภอโกรกพระ หรือผู้แทนผู้แทนสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดนครสวรรค์ผู้แทนบริษัท กรีนแคล (ประเทศไทย) จำกัด นายสามารถ คำหลาบ ผู้แทนเกษตรกร เป็นคณะทำงาน นายไชยา บุญเลิศ นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ ศวพ.นครสวรรค์ คณะทำงานและเลขานุการนายยอด กัญญาประสิทธิ์ นักวิชาการเกษตร ศวพ.นครสวรรค์ คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

๒.๓ ประชุมคณะทำงาน ครั้งที่ ๑ /๒๕๖๔ วันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๔ ณ ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน หมู่ ๕ ตำบลเนินศาลา อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์โดยนายปรีชา กาเพ็ชร ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์ เป็นประธานในที่ประชุมซึ่งสรุปผลการประชุมดังนี้

๑) แจกคำสั่งสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ ได้มีคำสั่ง สวพ.๕ ที่ ๓/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๖๔ เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานโครงการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ โครงการทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการผลิตถั่วลิสงจังหวัดนครสวรรค์ โดยมีผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ จ.ชัยนาท และผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการผลิตพืชที่เหมาะสมกับพื้นที่ (ภาคกลาง) เป็นที่ปรึกษา ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์ เป็นประธานคณะทำงาน นางสาวเครือวัลย์ บุญเงินผู้อำนวยการกลุ่มวิชาการ สวพ.๕ นางอรอนงค์ สอนสุขผู้อำนวยการกลุ่มประสานและบริหารนโยบาย สวพ.๕ นายวีระพงษ์ เย็นอ่วม นักวิชาการเกษตรชำนาญการ สวพ.๕ นางสาวระพีพรรณ ชั่งใจ นักวิชาการเกษตรชำนาญการ ศวม.ลพบุรี นายณพงษ์ วสียงกูร นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ ศวพ.นครสวรรค์ นางสิริรัตน์ พุ่มพวง เจ้าพนักงานการเกษตรปฏิบัติงาน ศวพ.นครสวรรค์ เกษตรอำเภอโกรกพระหรือผู้แทน ผู้แทนสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดนครสวรรค์ ผู้แทนบริษัท กรีนแคล (ประเทศไทย) จำกัด นายสามารถ คำหลาบ ผู้แทนเกษตรกร เป็นคณะทำงาน นายไชยา บุญเลิศ นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ ศวพ.นครสวรรค์ คณะทำงาน และเลขานุการ นายยอด กัญญาประสิทธิ์ นักวิชาการเกษตร ศวพ.นครสวรรค์ คณะทำงาน และผู้ช่วยเลขานุการโดยให้คณะทำงานฯ มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

๑. จัดทำกรอบแนวทางและกระบวนการที่เหมาะสมในการรับฟังความคิดเห็น และการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานโครงการ การทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมในการผลิตถั่วลิสงในจังหวัดนครสวรรค์ ปีงบประมาณ ๒๕๖๔

๒. จัดทำโครงการ/แผนปฏิบัติการในการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมให้สอดคล้องกับกรอบแนวทางในข้อ ๑ และรายงานผู้บริหารศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรอุทัยธานีทราบ โดยโครงการ/แผนปฏิบัติการระบุวัตถุประสงค์ กิจกรรม ระยะเวลาดำเนินงาน กลุ่มเป้าหมาย ผู้รับผิดชอบ ตัวชี้วัด และเป้าหมาย ที่สามารถวัดและประเมินได้อย่างรูปธรรม

๓. ดำเนินการตามโครงการ/แผนปฏิบัติการให้แล้วเสร็จครบถ้วน โดยการติดตามความต้องการของการดำเนินงานตามแนวทางที่กำหนดไว้ในโครงการ/แผนปฏิบัติการในข้อ ๒ พร้อมสรุปผลความก้าวหน้าในการดำเนินการเสนอผู้บริหารและสื่อสารให้ประชาชนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องรับทราบ

๔. จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานตามโครงการ/แผนปฏิบัติการ และเผยแพร่แก่ประชาชนผู้เกี่ยวข้องผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทราบ

๕. จัดทำแนวทางและข้อเสนอแนะของการดำเนินงานในการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ เสนอต่อผู้บริหารสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕

๖. ปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

๒) ตัวชี้วัดที่ ๑๓ ระดับความสำเร็จของการดำเนินการ/โครงการที่เปิดโอกาสให้ ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ ในการจัดทำคํารับรองการปฏิบัติราชการ ระหว่างสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ กับกรมวิชาการเกษตร ในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ ในการดำเนินงานตามตัวชี้วัดที่ ๑๓ ได้คัดเลือกโครงการโครงการทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการผลิตถั่วลิสงจังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งมีกระบวนการในการทำงาน สำหรับประเมินผลการให้คะแนนตามเกณฑ์ ซึ่งสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ และ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์ จะได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป

๓) ถ่ายทอดความรู้เรื่องการใช้ปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดิน การใช้ปุ๋ยชีวภาพไรโซเบียม และการปลูกถั่วลิสงหลังนา โดย นายไชยา บุญเลิศ นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

การปลูกถั่วลิสงหลังนา ช่วงเวลาที่เหมาะสมต่อการหยอดเมล็ดพันธุ์คือ ต้นเดือนพฤศจิกายนถึงกลางเดือนธันวาคม จะทำให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพดีกว่าการปลูกล่าช้าในเดือนธันวาคมถึงเดือนมกราคม รวมทั้งช่วยลดความเสี่ยงต่อการเข้าทำลายของโรคและแมลงศัตรูพืชโดยเฉพาะการเกิดโรคยอดไหม้ ความเสี่ยงจากการขาดน้ำ ในช่วงปลายฤดูปลูกหรือช่วงก่อนการเก็บเกี่ยว และเมล็ดไม่งอกเนื่องจากกระเทยหนาว หรืออุณหภูมิต่ำกว่า ๑๒ องศาเซลเซียส ส่วนการเลือกพันธุ์ถั่วลิสง การปลูกถั่วลิสงในปัจจุบันเกษตรกรควรปลูกตามความต้องการใช้ผลผลิตของตลาด คือ ใช้ผลผลิตในรูปฝักสด เช่น ถั่วลิสงต้มทั้งฝักสด และการใช้ผลผลิตในรูป ฝักแห้ง ซึ่งต้องเลือกพันธุ์ที่ใช้เพาะปลูกให้เหมาะสม คือ

๑. พันธุ์ที่ใช้ในรูปฝักสด ถ้าเป็นถั่วลิสงต้มสดทั้งฝักนิยมใช้พันธุ์ ที่มีเมล็ด ๓-๕ เมล็ดต่อฝัก เช่น สุโขทัย ๓๘ กาสินธุ์ ๑ ซึ่ง ๒ พันธุ์นี้มี เยื่อหุ้มเมล็ดสีแดง เช่น ที่ปลูกในแถบจังหวัดลพบุรี สระบุรี นครนายก ลำปาง ฯลฯ อย่างไรก็ตามพันธุ์ถั่วลิสงต้มสดทั้งฝักที่มีเยื่อหุ้มเมล็ดสีอ่อนยังนิยม ปลูกในบางแหล่ง เช่น ที่ จ.ขอนแก่น จ.อุดรดิตถ์ เป็นต้น ซึ่งเป็นพันธุ์พื้นเมือง ส่วนพันธุ์ที่ทางราชการรับรองและสามารถทำเป็นถั่วต้มได้ เช่น พันธุ์ขอนแก่น ๖๐ - ๒ และขอนแก่น ๔ การเลือกพันธุ์ถั่วลิสงเพื่อใช้เพาะ ปลูกนั้น ควรพิจารณาเลือกปลูกพันธุ์ตามความต้องการของตลาด โดยคำนึงถึง สภาพแวดล้อมที่ปลูกด้วย เช่น ถ้าดินมีความอุดมสมบูรณ์

ต่ำ ควรเลือกปลูก พันธุ์ที่มีขนาดเมล็ดปานกลาง ในสภาพที่มีฝนช่วงสั้นและค่อนข้างแล้ง ควรเลือก พันธุ์ที่มีอายุสั้น เช่น ถั่วลันเตาสดทั้งฝัก

๒. พันธุ์ที่ใช้ในรูปฝักแห้ง นิยมใช้พันธุ์ที่มีเยื่อหุ้มเมล็ดสีชมพูอ่อน สำหรับพันธุ์ที่มีการรับรอง และโรงงานกะเทาะถั่วลันเตาสองต้องการมาก คือ พันธุ์ไทนาน ๙ ขอนแก่น ๖๐ - ๑ ขอนแก่น ๕ และขอนแก่น ๔ หรือ พันธุ์ พื้นเมืองที่มีลายฝักชัดเจนมี ๒ - ๓ เมล็ดต่อฝัก เช่น ที่ปลูกในจังหวัดนครสวรรค์ และลำปาง ถั่วลันเตาเมล็ดโต (จัมโบ้) แม้ว่าเมล็ดจะเป็นที่ต้องการของตลาดผู้แปรรูป เป็นอย่างมาก แต่โรงงานกะเทาะที่ รับซื้อถั่วลันเตาพันธุ์นี้ยังไม่มีในท้องถิ่น ดังนั้น หากเกษตรกรผู้สนใจจะปลูกควร สามารถจัดการทั้งระบบได้ เช่น กะเทาะถั่วลันเตา

ถั่วลันเตาพันธุ์ขอนแก่น ๘๔-๘ หรือพันธุ์ KK๔๔๐๑ ได้รับการรับรองพันธุ์วันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๔ จัดอยู่ในประเภท valencia ปลูกด้วยอัตราประชากร ๓๒,๐๐๐-๔๘,๐๐๐ ต้นต่อไร่ โดยใช้ระยะระหว่างแถว ๔๐ เซนติเมตร หยอด ๒-๓ เมล็ดต่อหลุม ห่างกัน ๒๕ เซนติเมตร หรือหยอดให้มีจำนวนต้น ๘-๑๕ ต้นต่อเมตร ใช้เวลาในการงอก ๗-๑๐ วัน อายุออกดอก ๒๕-๓๐ วัน อายุเก็บเกี่ยวเป็นถั่วฝักสดสำหรับต้ม ๗๕-๙๐ วัน เก็บเกี่ยวเป็นถั่วฝักแห้ง ๙๕-๑๑๐ วัน มีทรงต้นพุ่มตรง ใบสีเขียว แตกกิ่งแบบ sequential branching มีดอกบนลำต้นหลักและทุกข้อของกิ่งแขนง ดอกสีเหลือง ใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน หรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๒-๒๔-๑๒ หรือ ๑๖-๘-๘ อัตรา ๑๕ กิโลกรัมต่อไร่ เป็นพันธุ์ที่ค่อนข้างทนทานต่อโรคโคนเน่าขาว แต่อ่อนแอต่อโรคราสนิมและใบจุดดำ และโรคยอดไหม้ ติดฝักเป็นกระจุกรอบโคนต้น ๒๑-๒๕ ฝักต่อหลุม มี ๑-๔ เมล็ดต่อฝัก เยื่อหุ้มเมล็ดสีชมพู การกะเทาะ ๖๔-๖๗ เปอร์เซนต์ ให้ผลผลิตฝักสด ๖๔๓-๗๘๖ กิโลกรัมต่อไร่ ผลผลิตฝักแห้ง ๒๘๙ กิโลกรัมต่อไร่ มีน้ำหนัก ๑๐๐ เมล็ดเฉลี่ย ๔๙.๙ กรัม ลักษณะเด่น มีขนาดเมล็ดโต โดยน้ำหนัก ๑๐๐ เมล็ดเท่ากับ ๔๙.๙ กรัม ซึ่งโตกว่าถั่วลันเตาพันธุ์ไทนาน ๙ และขอนแก่น ๕ ที่มีน้ำหนัก ๑๐๐ เมล็ด เท่ากับ ๔๓.๐ และ ๔๗.๕ กรัม ตามลำดับ ๒. ให้ผลผลิตฝักแห้ง ๒๘๙ กิโลกรัมต่อไร่ ซึ่งสูงใกล้เคียงกับถั่วลันเตาพันธุ์ไทนาน ๙ และขอนแก่น ๕ ที่ให้ผลผลิต ๒๘๘ และ ๒๙๐ กิโลกรัมต่อไร่ ตามลำดับ ๓. ให้ผลผลิตฝักสด ๖๔๓ กิโลกรัมต่อไร่ ใกล้เคียงกับพันธุ์ขอนแก่น ๕ (๖๔๖ กิโลกรัมต่อไร่) แต่สูงกว่าพันธุ์ไทนาน ๙ ร้อยละ ๕ และให้ผลผลิตฝักสด ๗๘๖ กิโลกรัมต่อไร่ สูงกว่ากลุ่มพันธุ์ถั่วลันเตาฝักสดสำหรับต้มจึงเหมาะสำหรับทำเป็นถั่วต้ม ๔. ค่อนข้างทนทานต่อโรคโคนเน่าขาว (เชื้อสาเหตุ Sclerotium rolfsii) พื้นที่แนะนำ ถั่วลันเตาพันธุ์ขอนแก่น ๘๔-๘ มีเสถียรภาพในการให้ผลผลิตดี สามารถปลูกได้ทั่วไปในสภาพการผลิตถั่วลันเตาของประเทศไทย

การปลูกและดูแลรักษาการผลิตถั่วลันเตาให้ได้ผลผลิตที่สูงและมีคุณภาพควรมีวิธีการปฏิบัติตามหลักวิชาการดังนี้

การเตรียมเมล็ดพันธุ์ เมล็ดพันธุ์ถั่วลันเตาที่ใช้ปลูกควรมีความงอกไม่ต่ำกว่า ๗๐ เปอร์เซนต์ เมล็ดพันธุ์ต้องสมบูรณ์ไม่แตกหัก เยื่อหุ้มเมล็ดไม่มีรอยฉีกขาด ไม่มีร่องรอยการทำลายของแมลง สีไม่คล้ำ เมล็ดพันธุ์ที่ได้จากการกะเทาะฝักด้วยมือจะมีคุณภาพดีกว่าเมล็ดที่ได้จากการกะเทาะด้วยเครื่อง นอกจากนี้เมล็ดถั่วลันเตาที่เก็บไว้ในสภาพอุณหภูมิปกติทั่วไปเป็นเวลานานกว่า ๖-๘ เดือน จะมีความงอกต่ำไม่เหมาะสำหรับใช้เป็นเมล็ดพันธุ์

การเตรียมดินปลูกถั่วลันเตา ควรไถตากดิน (ไถตะ) ก่อนปลูก ๗-๑๔ วัน เก็บเศษซากพืชที่มีอยู่ในแปลงทิ้ง เพื่อทำลายเชื้อโรคและศัตรูพืชที่อยู่ในดิน ดินสำหรับปลูกถั่วลันเตาที่มีความเป็นกรดรุนแรง โดยมีค่าพีเอช (pH) ต่ำกว่า ๕.๕ จึงต้องปรับสภาพดินเพื่อให้ดินสำหรับปลูกถั่วลันเตามีค่า pH ใกล้เคียงหรือเท่ากับ ๖.๕ ดังนั้น ก่อนปลูกถั่วลันเตาควรหว่านปูนขาว หินปูนบด และปูนโดโลไมต์ ในอัตราระหว่าง ๕๐-๑๐๐ กิโลกรัมต่อไร่ ปริมาณมากน้อยขึ้นอยู่กับค่าความต้องการปูน ของดินเป็นหลัก แล้วไถกลบทิ้งไว้ประมาณ ๑๔ วัน จากนั้นไถพรวน ๑ ครั้ง การปลูกโดยอาศัยน้ำชลประทานควรยกร่องปลูกเพื่อความสะดวกในการให้น้ำ การยกร่องปลูก

ควรรีดหลักดินเลวปลูกถั่วลิสงคือถ้าดินดีให้ปลูกแถวห่างกว่าดินเลว การเลือกใช้ระยะระหว่างแถวที่พอเหมาะจะทำให้ผลผลิตสูงสุด และยังเป็น การควบคุมวัชพืชได้ด้วย ถ้าปลูกแถวห่างเกินไป เมื่อต้นถั่วลิสงเจริญเต็มที่แล้ว พุ่มใบยังคงไม่ชิดกัน นอกจากนี้จะเป็นการสูญเสียพื้นที่ว่างเปล่าระหว่างแถว และยังทำให้วัชพืชขึ้นมารบกวนด้วย ระยะแถวที่เหมาะสมสำหรับปลูกถั่วลิสงที่นิยมมี ๒ แบบ ได้แก่ ปลูกระยะระหว่างร่อง ๕๐ เซนติเมตร และระยะระหว่างร่อง ๗๕ เซนติเมตร (ปาริชาติและคณะ, ๒๕๕๗) ส่วนดินที่ปลูกในที่นาฤดูแล้ง มีการให้น้ำ ควรรยกแปลงให้ดินมีการระบายน้ำดี ขนาดของแปลงกว้างประมาณ ๖๐-๙๐ เซนติเมตร ปลูก ๒-๓ แถวระยะปลูกระหว่างต้น ๒๐ เซนติเมตร ระยะระหว่างแถวประมาณ ๓๐-๕๐ เซนติเมตร ขึ้นอยู่กับพันธุ์และความอุดมสมบูรณ์ของดินถ้าหากปลูกถั่วลิสงพันธุ์ที่มีขนาดเมล็ดปานกลาง เช่น พันธุ์ไทนาน ๙ ขอนแก่น ๕ ขอนแก่น ๔ ฯลฯ ควรใช้ระยะระหว่างต้น x ระยะระหว่างแถว ๒๐ x ๓๐ เซนติเมตร หากปลูกถั่วลิสงเมล็ดโต (จัมโบ้) และพันธุ์กาฬสินธุ์ ๒ ควรใช้ระยะระหว่างต้น x ระยะระหว่างแถว ๒๐ x ๕๐ เซนติเมตร

ลักษณะดินที่เหมาะสมกับการปลูกถั่วลิสงและการเตรียมดิน ลักษณะดินที่เหมาะสมควรเป็นดินร่วนปนทราย หน้าดินลึกมีการระบายน้ำดีไม่มีน้ำขัง ในกรณีที่เกิดครกปลูกถั่วลิสงเป็นพื้นที่มาก ๆ หรือเป็นกลุ่มผู้ปลูกรายใหญ่ หากมีการวิเคราะห์ดินเพื่อปรับสภาพดินก่อนปลูกเพื่อประกอบเป็นคำแนะนำสำหรับการใช้ปุ๋ยถั่วลิสงแล้วจะทำให้ใช้ปุ๋ยได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม ค่าวิเคราะห์ดินที่เหมาะสมกับการปลูกถั่วลิสงควรเป็นดังนี้

- ความเป็นกรดเป็นด่าง ประมาณ ๕.๘-๖.๕
- อินทรีย์วัตถุ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๑.๕
- ฟอสฟอรัสที่ละลายน้ำได้ มากกว่า ๑๐ ส่วนต่อล้านส่วน (ppm)
- โพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ มากกว่า ๓๐ ส่วนต่อล้านส่วน (ppm)
- แคลเซียม มากกว่า ๒๐๐ ส่วนต่อล้านส่วน (ppm) สำหรับถั่วลิสงพันธุ์ไทนาน ๙ ขอนแก่น ๕ ขอนแก่น ๖๐-๑ ฯลฯ ซึ่งมีขนาดเมล็ดปานกลาง ส่วนถั่วลิสงพันธุ์เมล็ดโต (จัมโบ้) ค่าแคลเซียมในดินที่วิเคราะห์ได้ควรมีค่ามากกว่า ๔๐๐ ส่วนต่อล้านส่วน (ppm)

สิ่งที่เกษตรกรพึงปฏิบัติในการปลูกถั่วลิสงในขั้นตอนของการเตรียมดินคือ ดินต้องร่วนซุย โดยการไถดินลึกประมาณ ๑๕-๒๐ เซนติเมตร พรุนและคราด กำจัดวัชพืช หากดินเป็นกรดควรใส่ปูน หรือหินฟอสเฟตตามค่าความต้องการปูนที่ได้จากผลการวิเคราะห์ดิน ซึ่งหน่วยงานที่ให้บริการวิเคราะห์ดินสามารถให้คำแนะนำได้ ควรปรับสภาพดินให้ค่าความเป็นกรดเป็นด่าง (pH) อยู่ระหว่าง ๕.๘-๖.๕ การปรับสภาพดินให้เหมาะสมจะช่วยให้ธาตุอาหารพืชสามารถละลายออกมาและเป็นประโยชน์กับรากพืชที่จะดึงดูดไปใช้ในการเจริญเติบโตและให้ผลผลิตได้อย่างเต็มที่ ในกรณีดินต่าง-ต่างจัด เช่น ดินที่มีวัตถุต้นกำเนิดดินเกิดจากหินปูนควรใส่ปุ๋ยคอก ปุ๋ยอินทรีย์ หรือปุ๋ยที่มีฤทธิ์ด่างเป็นกรด เช่น แอมโมเนียมซัลเฟต ใส่ตามอัตราแนะนำ

การวิเคราะห์ดินเป็นหัวใจสำคัญของการใช้ปุ๋ยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพผลผลิตพืช ค่าวิเคราะห์ดินบอกให้ทราบว่า ดินมีธาตุอาหารพืชต่างๆในรูปที่เป็นประโยชน์และมีปริมาณเพียงพอกับความต้องการของพืชมากน้อยเพียงใด เป็นเครื่องมือการใช้ปุ๋ยอย่างมีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับความต้องการของพืช รวมทั้งให้ผลตอบแทนอย่างคุ้มค่าทางเศรษฐกิจในการผลิตพืช และการใช้ปุ๋ยแบบผสมผสาน หมายถึงการใช้ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ เป็นวิธีการใช้ปุ๋ยที่มีประสิทธิภาพสูงสุด โดยมีคำแนะนำปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดินกับพืชแล้วเศรษฐกิจร่วมกับการใช้ปุ๋ยชีวภาพไรโซเบียม ดังนี้ ปริมาณอินทรีย์วัตถุ มีปริมาณน้อยกว่าร้อยละ ๑ และมากกว่าร้อยละ ๑ ต้องใส่ปุ๋ยเคมีที่ให้ธาตุไนโตรเจน(N) ๓ และ ๐ กิโลกรัมต่อไร่ตามลำดับ ส่วนปริมาณฟอสฟอรัส(P) มีปริมาณ น้อยกว่า ๘ ๘ถึง๑๒ และมากกว่า ๑๒ มิลลิกรัมต่อไร่ต่อไร่ ต้องใส่

ปุ๋ยเคมีที่ให้ปริมาณฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ เท่ากับ ๙ ๖ และ ๓ กิโลกรัมต่อไร่ตามลำดับ และส่วนปริมาณโพแทสเซียม(K) มีปริมาณ น้อยกว่า ๔๐, ๔๐ ถึง ๘๐ และมากกว่า ๘๐ มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม ต้องใส่ปุ๋ยเคมีที่ให้ปริมาณฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ เท่ากับ ๖, ๓ และ ๐ กิโลกรัมต่อไร่ตามลำดับ อีกทั้งการใช้ปุ๋ยชีวภาพไรโซเบียมจะช่วยให้ถั่วเพิ่มผลผลิตได้สูงขึ้น ไรโซเบียมเป็นจุลินทรีย์ดินชนิดหนึ่งซึ่งเมื่อเข้าไปสร้างปมรากถั่วแล้วจะมีคุณสมบัติพิเศษ คือสามารถตรึงไนโตรเจนที่มีอยู่มากมายในอากาศ มาสร้างเป็น สารประกอบไนโตรเจนให้พืชถั่วนำไปใช้ในการเจริญเติบโต เพิ่มผลผลิต และอาจมีบางส่วนที่เหลือเกิน จะถูกปลดปล่อยลงดิน แต่ไรโซเบียมที่มีอยู่ในดินเดิม อาจจะมีอย่างน้อยแตกต่างกันไป หรือไม่มีเลยก็ได้ ขึ้นอยู่กับชนิดของดิน และชนิดของไรโซเบียม ดินที่ไม่เคยปลูกถั่ว หรือดินร่วนทราย อาจจะไม่มีหรือมีไรโซเบียมเดิมในดินน้อยมาก และไรโซเบียมที่มีอยู่เดิมนั้นอาจไม่สามารถตรึงไนโตรเจน ปัจจุบันเทคโนโลยีด้านปุ๋ยชีวภาพได้มีการพัฒนามาขึ้นมาก มีการคัดเลือกไรโซเบียมที่มีประสิทธิภาพสูงเหมาะกับถั่วชนิดนั้นๆ ผลิตเป็นปุ๋ยชีวภาพไรโซเบียมให้เกษตรกรนำไปใช้คลุกกับเมล็ดถั่วก่อนปลูก นอกจากช่วยเพิ่มผลผลิตและคุณภาพของถั่วแล้ว ยังช่วยลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกร โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้ปุ๋ยชีวภาพไรโซเบียมรวมกับการใช้ปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดิน

การใช้ปุ๋ยชีวภาพไรโซเบียมคลุกเมล็ดถั่วก่อนปลูก เป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้เกษตรกรประสบความสำเร็จได้ เพราะนอกจากจะช่วยเพิ่มผลผลิตแล้ว ยังเป็นการประหยัดเงินตราที่จะรั่วไหลออกต่างประเทศในการสั่งซื้อปุ๋ยไนโตรเจนเข้ามาใช้ได้ระดับหนึ่ง โดยประมาณว่าเกษตรกรใช้ปุ๋ยไนโตรเจนกับพืชถั่วประมาณ ๒๐-๓๐ กก.ต่อไร่ (ปริมาณต่ำสุดที่ใช้) คิดเป็นค่าปุ๋ยยูเรีย ที่เกษตรกรใช้ประมาณ ๒๔๐-๓๖๐ บาท เมื่อคิดพื้นที่ปลูกถั่วทั้งหมดที่มีประมาณ ๔ ล้านไร่ จะเสียเงินในการใช้ปุ๋ยไนโตรเจนเพื่อปลูกถั่วปีละประมาณ ๙๖๐-๑,๔๔๐ ล้านบาท ถ้าหากเกษตรกรหันมาใช้ปุ๋ยชีวภาพไรโซเบียมแทนปุ๋ยไนโตรเจนจะช่วยลดต้นทุนการผลิตหรือลดการใช้ปุ๋ยได้ถึงปีละ ๙๖๐-๑,๔๔๐ ล้านบาท

การใส่ยิปซัมควรหลังใส่ปุ๋ยเคมีครั้งที่สอง โดยใส่ยิปซัมในอัตรา ๒๕ กิโลกรัมต่อไร่ โดยการหว่านกระจายในพื้นที่ด้านในระหว่างแถวพืชปลูกบนสันร่อง แล้วคลาตกลบลงดินตื้นๆ การใส่ยิปซัมในระยะนี้ ซึ่งเป็นระยะที่ถั่วลิสงกำลังออกดอก มีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อใช้เป็นปุ๋ยที่ให้ธาตุอาหารรองที่เรียกว่า ธาตุแคลเซียม ซึ่งจะมีผลทำให้ถั่วลิสงติดฝักที่มีความสมบูรณ์ มีเมล็ดเต็มฝัก และเมล็ดมีคุณภาพดี

การป้องกันกำจัดโรคถั่วลิสง โดยโรคโคนเน่า หรือโคนเน่าขาด เป็นโรคที่สำคัญในการผลิตถั่วลิสง มีสาเหตุ จากเชื้อรา *Aspergillus niger* และสามารถแพร่กระจายได้หลายทางรวมถึงติดมากับเมล็ดพันธุ์ โดยลักษณะอาการ ต้นเหี่ยวเหลือง ยุบตัว โคนต้นเป็นแผลสีน้ำตาล พบกลุ่มสปอร์สีดำปกคลุมบริเวณแผล เมื่อถอนขึ้นมาส่วนลำต้นจะขาดจากส่วนราก พบโรคทุกแหล่งและทุกฤดูปลูก เชื้อราสามารถติดไปกับเมล็ดและอาศัยอยู่ในดิน ระบาดรุนแรงในระยะกล้า อายุ ๗-๒๘ วัน เมื่อฝนทิ้งช่วงประมาณ ๗ วัน แล้วมีฝนตก การป้องกันกำจัด คือ ไม่ควรเก็บเมล็ดพันธุ์ไว้นานเกิน ๖ เดือน เพราะจะทำให้ต้นกล้าเป็นโรครุนแรง เก็บเกี่ยวถั่วลิสงตามอายุของพันธุ์ ตามที่ระบุ และคลุกเมล็ดก่อนปลูกด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช ตามคำแนะนำ คือ สารเคมี คาร์เบนดาซิม ๕๐%WP อัตรา ๕ กรัมต่อเมล็ดพันธุ์ ๑ กิโลกรัม

ในการประชุม คณะทำงาน และเกษตรกร ผู้ร่วมประชุม ได้มีข้อ ถาม - ตอบ ดังนี้

นายสามารถ คำหลาบ ผู้ใหญ่บ้าน อยากให้ทางเจ้าหน้าที่ของกรมวิชาการเกษตรได้นำเทคโนโลยีเรื่องการแปรรูปและการตลาดมาถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรเพื่อเป็นแนวทางและช่องทางที่จะสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับถั่วลิสงและสร้างรายได้เพิ่มขึ้น

ประธาน มอบหมายให้นายไชยา บุญเลิศ ไปเตรียมความพร้อมเรื่องการการแปรรูปและการตลาดมาถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรในการประชุมครั้งต่อไป

๔) คัดเลือกเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑๐ ราย โดยมีเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการตามรายชื่อ ดังนี้

๑.นางสาววันเพ็ญ สีทธิชาติ	๒๐ ม.๕	ต.เนินศาลา จ.นครสวรรค์
๒.นางพยุง วรรณชาติ	๘ ม.๕	ต.เนินศาลา จ.นครสวรรค์
๓.นางนกร เหล่าอินทร์	๑๓/๑ ม.๕	ต.เนินศาลา จ.นครสวรรค์
๔.นางภิรมย์ โชติรัศ	๑๒ ม.๕	ต.เนินศาลา จ.นครสวรรค์
๕.นางไพฑูรย์ จินชม	๒๐/๑ ม.๕	ต.เนินศาลา จ.นครสวรรค์
๖.นางฉงน สีทธิชาติ	๒๐ ม.๕	ต.เนินศาลา จ.นครสวรรค์
๗. นางกรวย นิลภา	๑๙ ม.๕	ต.เนินศาลา จ.นครสวรรค์
๘.นางฉวีชา กันเสื่อ	๑๘/๒ ม.๕	ต.เนินศาลา จ.นครสวรรค์
๙. นางสาวประเทือง เล็กรัตน์	๒๑ ม.๕	ต.เนินศาลา จ.นครสวรรค์
๑๐.นางแสงเดือน สีทธิชาติ	๔๖ ม.๕	ต.เนินศาลา จ.นครสวรรค์

๒.๔ ประชุมคณะทำงาน ครั้งที่ ๒ /๒๕๖๔ วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๔ ณ ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน หมู่ ๕ ต.เนินศาลา อ.โกรกพระ จ.นครสวรรค์ โดยนายก้องกษิต สุวรรณวิหค ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ เป็นประธานในที่ประชุมซึ่งสรุปผลการประชุมดังนี้
ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องประธานแจ้งให้ทราบ

นายก้องกษิต สุวรรณวิหค ผอ.สวพ.๕ ประธานในที่ประชุมได้แจ้งว่าได้มีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารของศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์ โดยนายปรีชา กาเพชร ตำแหน่งเดิมผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์ ได้ไปดำรงตำแหน่งศูนย์วิจัยพืชไร่เชียงใหม่ และนายอนุรักษ์ สุขขารมย์ ได้ขึ้นดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์แทน

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุมโครงการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ เรื่อง การทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการผลิตถั่วลิสงจังหวัดนครสวรรค์ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ วันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๔

นายไชยา บุญเลิศ นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ ได้จัดทำรายงานการประชุมโครงการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ เรื่อง การทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการผลิตถั่วลิสงจังหวัดนครสวรรค์ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ วันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๔ เสร็จเรียบร้อยแล้ว

จึงเสนอที่ประชุมเพื่อรับรองรายงานการประชุมดังกล่าว

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุม

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อทราบ

๓.๑ ถ่ายทอดความรู้เรื่องการปลูกถั่วลิสง การแปรรูปและการการตลาด โดย นางสาวญาณิณ สุปะมานักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๓ จังหวัดขอนแก่น

ถั่วลิสงพันธุ์ขอนแก่น ๘๔-๘ หรือพันธุ์ KK๔๔๐๑ ได้รับการรับรองพันธุ์วันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๔ ปลูกด้วยอัตราประชากร ๓๒,๐๐๐-๔๘,๐๐๐ ต้นต่อไร่ โดยใช้ระยะระหว่างแถว ๔๐ เซนติเมตร หยอด ๒-๓ เมล็ดต่อหลุม ห่างกัน ๒๕ เซนติเมตร หรือหยอดให้มีจำนวนต้น ๘-๑๕ ต้นต่อเมตร ใช้เวลาในการออก ๗-๑๐ วัน อายุออกดอก ๒๕-๓๐ วัน อายุเก็บเกี่ยวเป็นถั่วฝักสดสำหรับต้ม ๗๕-๙๐ วัน เก็บเกี่ยวเป็นถั่วฝักแห้ง ๙๕-๑๑๐ วัน มีทรงต้นพุ่มตรง ไปสีเขียว แตกกิ่งแบบ sequential branching มีดอกบนลำต้นหลักและทุกข้อของ

กิ่งแขนง ดอกสีเหลือง ใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน หรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๒-๒๔-๑๒ หรือ ๑๖-๘-๘ อัตรา ๑๕ กิโลกรัมต่อไร่ เป็นพันธุ์ที่ค่อนข้างทนทานต่อโรคราโคนเนาขาว แต่อ่อนแอต่อโรคราสนิมและใบจุดดำ และโรคยอดไหม้ ติดฝักเป็นกระจุกรอบโคนต้น ๒๑-๒๕ ฝักต่อหลุม มี ๑-๔ เมล็ดต่อฝัก เยื่อหุ้มเมล็ดสีชมพู การกะเทาะ ๖๔-๖๗ เปอร์เซ็นต์ ให้ผลผลิตฝักสด ๖๔๓-๗๘๖ กิโลกรัมต่อไร่ ผลผลิตฝักแห้ง ๒๘๙ กิโลกรัมต่อไร่ มีน้ำหนัก ๑๐๐ เมล็ดเฉลี่ย ๔๙.๙ กรัม ลักษณะเด่น มีขนาดเมล็ดโต ซึ่งโตกว่าถั่วลิสงพันธุ์ไทนาน ๙ และขอนแก่น ๒. ให้ผลผลิตฝักแห้ง ๒๘๙ กิโลกรัมต่อไร่ ซึ่งสูงใกล้เคียงกับถั่วลิสงพันธุ์ไทนาน ๙ และขอนแก่น ๕ ที่ให้ผลผลิต ๒๘๘ และ ๒๙๐ กิโลกรัมต่อไร่ ตามลำดับ ๓. ให้ผลผลิตฝักสด ๖๔๓ กิโลกรัมต่อไร่ ใกล้เคียงกับพันธุ์ขอนแก่น ๕ แต่สูงกว่าพันธุ์ไทนาน ๙ ร้อยละ ๕ และให้ผลผลิตฝักสด ๗๘๖ กิโลกรัมต่อไร่ สูงกว่ากลุ่มพันธุ์ถั่วลิสงฝักสดสำหรับต้มจึงเหมาะสำหรับทำเป็นถั่วต้ม ๔. ค่อนข้างทนทานต่อโรคราโคนเนาขาว (เชื้อสาเหตุ Sclerotium rolfsii) พื้นที่แนะนำ ถั่วลิสงพันธุ์ขอนแก่น ๘๔-๘ มีเสถียรภาพในการให้ผลผลิตดี สามารถปลูกได้ทั่วไปในสภาพการผลิตถั่วลิสงของประเทศไทย

การจัดการโรคที่สำคัญของถั่วลิสงคือ โรคราโคนเนา หรือโคนเนาขาว เป็นโรคที่สำคัญในการผลิตถั่วลิสง มีสาเหตุ จากเชื้อรา *Aspergillus niger* และสามารถแพร่กระจายได้หลายทางรวมถึงติดมากับเมล็ดพันธุ์ โดยลักษณะอาการ ต้นเหี่ยวเหลือง ยุบตัว โคนต้นเป็นแผลสีน้ำตาล พบกลุ่มสปอร์สีดำปกคลุมบริเวณแผล เมื่อถอนขึ้นมาส่วนลำต้นจะขาดจากส่วนราก พบโรคทุกแหล่งและทุกฤดูปลูก เชื้อราสามารถติดไปกับเมล็ดและอาศัยอยู่ในดิน ระบาดรุนแรงในระยะกล้า อายุ ๗-๒๘ วัน เมื่อฝนทิ้งช่วงประมาณ ๗ วัน แล้วมีฝนตก การป้องกันกำจัด คือ ไม่ควรเก็บเมล็ดพันธุ์ไว้นานเกิน ๖ เดือน เพราะจะทำให้ต้นกล้าเป็นโรครุนแรง เก็บเกี่ยวถั่วลิสงตามอายุของพันธุ์ ตามที่ระบุ และคลุกเมล็ดก่อนปลูกด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช ตามคำแนะนำ คือ สารเคมี คาร์เบนดาซิม ๕๐%WP อัตรา ๕ กรัมต่อเมล็ดพันธุ์ ๑ กิโลกรัม

การแปรรูปผลผลิตและช่องทางการจำหน่าย การแปรรูปถั่วลิสงนั้นมีได้หลายหลายรูปแบบเช่นการทำขนม ถั่วตัด ถั่วเคลือบ หรือทำเป็นธัญพืชอบแห้ง

ด้านช่องทางการจำหน่าย นอกจากการจำหน่ายให้กับพ่อค้าแม่ค้าในพื้นที่แล้ว ยังสามารถจำหน่ายในช่องทางอินเทอร์เน็ตหรือทางสื่อออนไลน์ได้แก่ เฟสบุ๊ค และไลน์ โดยอาจจะตั้งเป็นเพจค้าขายถั่วลิสง และเชื่อมโยงเครือข่ายกับจังหวัดข้างเคียง แต่จะต้องมั่นใจก่อนว่าผลผลิตที่จะนำไปจำหน่ายต้องมีคุณภาพ

๓.๒ รายงานผลการดำเนินงานโครงการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ เรื่อง การทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการผลิตถั่วลิสงจังหวัดนครสวรรค์

นายไชยา บุญเลิศ นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ ได้รายงานผลการดำเนินงานรอบ ๖ เดือน ดังนี้

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์ได้มีการวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ประกอบด้วยเกษตรกรผู้ปลูกถั่วลิสง สำนักงานเกษตรอำเภอโกรกพระศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์ และสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ จังหวัดชัยนาท ซึ่งแต่ละหน่วยงานเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ดังนี้

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรง เป็นบุคคลหรือกลุ่มที่ได้รับผลกระทบจากโครงการโดยตรง ตามที่กำหนดในวัตถุประสงค์ คือเกษตรกรผู้ปลูกถั่วลิสง หมู่ ๕ ตำบลเนินศาลา อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน ๓๕ ราย ได้แก่ นายสามารถ คำหลาบ นางพยุ่ง วรรณชาติ นางเนาวรัตน์ สมุทรไทย นางไพฑูรย์ จีนชม น.ส.วันเพ็ญ สิทธิชาติ นายวิเชียร ทิพมงคล นางโชติกา เล็กรัตน์ น.ส.อำพร เชื้อเขตรกรรม นายบุญยืน หมวกเหล็ก นางทัตมา คำหลาบ นางวรรณภา โชติรัส นางนคร เหล่าอินทร์ นางสมบัติ บัวเทศ นางภิรมย์ โชติรัส นางฉงน สิทธิชาติ น.ส.ประเทือง เล็กรัตน์ นางณัชชา กันเสื่อ นางกรวย นิลภา นายประเพียร โชติรัส นายรันดร อบรม นางบุญชู เทพล นางมาลัย เจ้าเจ็ด นางแดงไทย เล็กรัตน์ นายมณฑิร เชื้อเขตรกรรม นาย

อำนาจ โชติรัศ นายธีรเดช นิลภา นายวิวัฒน์ วรรณชาติ นางดลพร ชาติวรรณ นายธีรพล โชติรัศ นายเทียง เหล่าอินทร์ นายมังกร นิลภา นายสมหมาย คำหลาบ นางชอบ เนียรพาล นายบ้งอ ไวยธัญกิจ และว่าที่ร้อยตรีหญิงสินีนานู คำหลาบ

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรอง เป็นบุคคล กลุ่ม หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในโครงการ อาจเกี่ยวข้องเป็นแหล่งทุน การจัดหาปัจจัยการผลิต หรืออาจเป็นบุคคลที่มีบทบาทในการเป็นผู้นำทางความคิด ได้แก่

๑. กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกถั่วลิสง หมู่ ๕ ตำบลเนินศาลา อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งเป็นกลุ่มเกษตรกรในข้อข้างต้นเป็นสมาชิก

๒. สำนักงานเกษตรอำเภอโกรกพระ สภาเกษตรกรจังหวัดนครสวรรค์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาเมล็ดพันธุ์พืชลพบุรี และบริษัทกรีนแคล (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งเป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุน

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลัก เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีความสำคัญ หรือมีบทบาทอำนาจที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของโครงการ ได้แก่ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์ และสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ จังหวัดชัยนาท ซึ่งเป็นหน่วยงานของกรมวิชาการเกษตรที่เป็นเจ้าของเทคโนโลยี

ได้จัดทำคำสั่งสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ ได้มีคำสั่ง สวพ.๕ ที่ ๓/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๖๔ เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานโครงการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ โครงการทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการผลิตถั่วลิสงจังหวัดนครสวรรค์โดยมีผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ จ.ชัยนาท และผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการผลิตพืชที่เหมาะสมกับพื้นที่ (ภาคกลาง) เป็นที่ปรึกษา ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์ เป็นประธานคณะทำงาน นางสาวเครือวัลย์ บุญเงินผู้อำนวยการกลุ่มวิชาการสวพ.๕ นางอรอนงค์ สอนสุข ผู้อำนวยการกลุ่มประสานและบริหารนโยบายสวพ.๕ นายวีระพงษ์ เย็นอ่วมนักวิชาการเกษตรชำนาญการสวพ.๕ นางสาวระพีพรรณ ชั่งใจ นักวิชาการเกษตรชำนาญการสว.ลพบุรี นายณพงษ์ วสยางกูรนักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ สวพ.นครสวรรค์ นางสิริรัตน์ พุ่มพวงเจ้าพนักงานการเกษตรปฏิบัติงาน สวพ.นครสวรรค์ เกษตรอำเภอโกรกพระหรือผู้แทนผู้แทนสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดนครสวรรค์ผู้แทนบริษัทกรีนแคล (ประเทศไทย) จำกัดนายสามารถ คำหลาบ ผู้แทนเกษตรกร เป็นคณะทำงาน นายไชยา บุญเลิศ นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ สวพ.นครสวรรค์ คณะทำงานและเลขานุการนายยอด กันยาประสิทธิ์ นักวิชาการเกษตร สวพ.นครสวรรค์ คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

ประชุมคณะทำงาน ครั้งที่ ๑ /๒๕๖๔ วันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๔ ณ ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน หมู่ ๕ ตำบลเนินศาลา อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์โดยนายปรีชา กาเพ็ชร ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์ เป็นประธานในที่ประชุม

ได้คัดเลือกเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑๐ ราย โดยมีเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการตามรายชื่อ ดังนี้

๑.นางสาววันเพ็ญ สิทธิชาติ	๒๐	ม.๕	ต.เนินศาลา จ.นครสวรรค์
๒.นางพยุ่ง วรรณชาติ	๘	ม.๕	ต.เนินศาลา จ.นครสวรรค์
๓.นางนกร เหล่าอินทร์	๑๓/๑	ม.๕	ต.เนินศาลา จ.นครสวรรค์
๔.นางภิรมย์ โชติรัศ	๑๒	ม.๕	ต.เนินศาลา จ.นครสวรรค์
๕.นางไพฑูรย์ จินชม	๒๐/๑	ม.๕	ต.เนินศาลา จ.นครสวรรค์
๖.นางฉงน สิทธิชาติ	๒๐	ม.๕	ต.เนินศาลา จ.นครสวรรค์
๗. นางกรวย นิลภา	๑๙	ม.๕	ต.เนินศาลา จ.นครสวรรค์

๘.นางฉันทษา กันเสื่อ	๑๘/๒ ม.๕	ต.เนินศาลา จ.นครสวรรค์
๙. นางสาวประเทือง เล็กรัตน์	๒๑ ม.๕	ต.เนินศาลา จ.นครสวรรค์
๑๐.นางแสงเดือน สิทธิชาติ	๔๖ ม.๕	ต.เนินศาลา จ.นครสวรรค์

โดยได้จัดทำแปลงทดสอบ และติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามแนวทางที่กำหนดไว้ในแผน โดยเข้าไปเก็บข้อมูลเกษตรกร และเก็บตัวอย่างดินในแปลงต้นแบบ จำนวน ๑๐ รายรายละเอียด ๒ ไร่โดยการทดสอบเทคโนโลยีเป็นการเปรียบเทียบ ๒ กรรมวิธี ดังนี้

วิธีปฏิบัติ	กรรมวิธีทดสอบ	กรรมวิธีเกษตรกร
พันธุ์	-พันธุ์ขอนแก่น ๘๔-๘	-พันธุ์ขอนแก่น ๘๔-๘
การป้องกันโรค	-คลุกสารเคมี คาร์เบนดาซิม ๕๐%WP อัตรา ๕ กรัมต่อเมล็ดพันธุ์ ๑ กิโลกรัม ป้องกันโรคเน่าขาด	-ไม่คลุกสารเคมีป้องกันโรค
การใส่ปุ๋ย	-ใส่ปุ๋ยชีวภาพไรโซเบียมสำหรับถั่วลิสง -ใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน(อัตราตามคำแนะนำเมื่อใช้ร่วมกับปุ๋ยชีวภาพไรโซเบียม) (กรมวิชาการเกษตร, ๒๕๕๓) ดังนี้ ใส่พร้อมปลูก โดยโรยกันร่องหรือข้างแถวปลูกแล้วพรวนกลบ	-ไม่ใส่ปุ๋ยชีวภาพไรโซเบียม -ใส่ปุ๋ยเคมี ๑ ครั้ง ที่ ๑๕ วันหลังปลูกสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ ผสมกับ สูตร ๔๖-๐-๐ อัตรา ๒๕ กก./ไร่ หรือ ๑๖-๘-๘ อัตรา ๒๕ กก./ไร่
การแก้ปัญหาเมล็ดลีบ	-ใส่วัสดุปรับปรุงดิน (ยิปซั่ม) อัตรา ๕๐ กก./ไร่ โดยโรยชิดแถวปลูกในระยะแทงเข็ม	-ไม่มีการแก้ไข

ทั้งสองกรรมวิธีมีดำเนินการเตรียมดิน การปลูก การดูแลรักษา และการป้องกันกำจัดศัตรูพืช ดำเนินการตามวิธีการเกษตรกร

นอกเหนือจากเกษตรกรต้นแบบยังได้มีเกษตรกรที่สนใจเทคโนโลยีของกรมวิชาการเกษตร นำไปปรับใช้ในพื้นที่ของตนเองอีก ๒๕ ราย โดยมี ๑๒ รายได้นำเทคโนโลยีด้านปุ๋ยและพันธุ์ถั่วลิสงไปใช้ ส่วนที่เหลือได้นำเทคโนโลยีด้านพันธุ์ถั่วลิสงไปใช้

ขณะนี้อยู่ระหว่างการดูแลรักษาแปลง คาดว่าจะเก็บเกี่ยวช่วงปลายเดือนมีนาคมถึงเดือนเมษายน ๒๕๖๔

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

๔.๑ (ยกร่าง) แบบสำรวจความพึงพอใจโครงการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมเรื่อง การทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการผลิตถั่วลิสงจังหวัดนครสวรรค์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ ๒๕๖๔ (เอกสารแนบ ๓)

มติที่ประชุม เห็นชอบ และให้แก้ไขตามที่คณะทำงานเสนอ

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่นๆ (ถ้ามี)

๒.๕ การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการโดยได้จัดทำแปลงทดสอบ และติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามแนวทางที่กำหนดไว้ในแผน โดยเข้าไปเก็บข้อมูลเกษตรกร และเก็บตัวอย่างดินในแปลงต้นแบบ จำนวน ๑๐ รายรายละ ๒ ไร่โดยการทดสอบเทคโนโลยีเป็นการเปรียบเทียบ ๒ กรรมวิธี ดังนี้

วิธีปฏิบัติ	กรรมวิธีทดสอบ	กรรมวิธีเกษตรกร
พันธุ์	-พันธุ์ขอนแก่น ๘๔-๘	-พันธุ์ขอนแก่น ๘๔-๘
การป้องกันโรค	-คลุกสารเคมี คาร์เบนดาซิม ๕๐%WP อัตรา ๕ กรัมต่อเมล็ดพันธุ์ ๑ กิโลกรัม ป้องกันโรคน้ำเน่า	-ไม่คลุกสารเคมีป้องกันโรค
การใส่ปุ๋ย	-ใส่ปุ๋ยชีวภาพไรโซเบียมสำหรับถั่วลิสง -ใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน(อัตราตามคำแนะนำเมื่อใช้ร่วมกับปุ๋ยชีวภาพไรโซเบียม) (กรมวิชาการเกษตร, ๒๕๕๓) ใส่พร้อมปลูก โดยโรยกันร่องหรือข้างแถวปลูกแล้วพรวนกลบ	-ไม่ใส่ปุ๋ยชีวภาพไรโซเบียม -ใส่ปุ๋ยเคมี ๑ ครั้ง ที่ ๑๕ วันหลังปลูกสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ ผสมกับ สูตร ๔๖-๐-๐ อัตรา ๒๕ กก./ไร่ หรือ ๑๖-๘-๘ อัตรา ๒๕ กก./ไร่
การแก้ปัญหาเมล็ดลีบ	-ใส่วัสดุปรับปรุงดิน (ยิปซั่ม) อัตรา ๕๐ กก./ไร่ โดยโรยชิดแถวปลูกในระยะแทงซั่ม	-ไม่มีการแก้ไข

ทั้งสองกรรมวิธีมีดำเนินการเตรียมดิน การปลูก การดูแลรักษา และการป้องกันกำจัดศัตรูพืช ดำเนินการตามวิธีการเกษตรกร

นอกเหนือจากเกษตรกรต้นแบบยังได้มีเกษตรกรที่สนใจเทคโนโลยีของกรมวิชาการเกษตร นำไปปรับใช้ในพื้นที่ของตนเองอีก ๒๕ ราย โดยมี ๑๒ รายได้นำเทคโนโลยีด้านปุ๋ยและพันธุ์ถั่วลิสงไปใช้ ส่วนที่เหลือได้นำเทคโนโลยีด้านพันธุ์ถั่วลิสงไปใช้

ขณะนี้ได้เก็บข้อมูลผลผลิตในแปลงทดสอบเสร็จสิ้นแล้ว อยู่ระหว่างการรวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลผลผลิต และข้อมูลทางด้านเศรษฐศาสตร์

ผนวก ๗

รายงานความก้าวหน้ารอบ ๑๒ เดือน (๑ มกราคม ๒๕๖๔ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔)
 โครงการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ
 เรื่อง การทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการผลิตถั่วลิสงจังหวัดนครสวรรค์ระหว่างเดือนมกราคม-
 กันยายน ๒๕๖๔

๑.สถานการณ์ทั่วไป

ถั่วลิสงเป็นพืชไร่วงศ์ถั่วที่สามารถปลูกได้ตลอดปี เป็นพืชที่เหมาะสมกับการปลูกในระบบปลูกพืช หรือ ปลูกเป็นพืชไร่หลังนา โดยในปี ๒๕๖๑ จังหวัดนครสวรรค์ มีพื้นที่ปลูกถั่วลิสง ๑๘๖ ไร่ ผลผลิตที่เก็บเกี่ยวได้ ๑๓๑,๘๐๐ กิโลกรัม ผลผลิตเฉลี่ย ๗๐๘.๖๐ กิโลกรัมต่อไร่ (กรมส่งเสริมการเกษตร, ๒๕๖๑) แต่ถ้าเป็นพื้นที่ ปลูกอื่นๆที่ไม่ได้ขึ้นทะเบียนกับกรมส่งเสริมการเกษตรพบว่าพื้นที่ปลูกมากกว่า ๑,๐๐๐ ไร่ ซึ่งสภาพพื้นที่ ปลูกพบทั้งสภาพไร่และพื้นที่ปลูกหลังการทำนา โดยพื้นที่ปลูกกระจายอยู่หลายอำเภอ เช่น ตาคลี ตากฟ้า หนองบัว พยุหะคีรี และ โกรกพระ โดยเฉพาะที่อำเภอโกรกพระ จะเป็นแหล่งผลิตถั่วลิสงแหล่งใหญ่ที่สุด เป็น การผลิตถั่วลิสงในฤดูแล้งหรือหลังจากการทำนา นิยมผลิตเป็นถั่วลิสงในรูปฝักสด จากการศึกษาปัญหาของการ ผลิตถั่วลิสงในอำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ พบว่าเกษตรกรขาดแคลนเมล็ดพันธุ์ดี การเลือกพันธุ์ปลูกไม่ เหมาะสมกับพื้นที่และมีพันธุ์ปนจำนวนมาก และการใช้ปุ๋ยไม่เหมาะสมและต้นทุนการผลิตสูง ขาดการปรับปรุง บำรุงดิน ดังนั้นจึงมีความจำเป็นต้องมีการทดสอบและพัฒนาเทคโนโลยีการเพิ่มผลผลิตถั่วลิสงให้เหมาะสม เฉพาะพื้นที่ เพื่อนำเทคโนโลยีพันธุ์และการใช้ปุ๋ยกับการผลิตถั่วลิสงจากผลงานวิจัยของกรมวิชาการเกษตรเข้า ไปปรับใช้ และแก้ปัญหาตามประเด็นปัญหา และขยายผลสู่เครือข่ายเกษตรกร ให้นำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับ พื้นที่ของตนเอง เพื่อยกระดับคุณภาพและผลผลิต ได้เกษตรกรร่วมทดสอบที่มีความรู้ และเข้าใจการจัดการ ผลิตถั่วลิสงในพื้นที่ สร้างองค์ความรู้การผลิตถั่วลิสงเฉพาะพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม เกษตรกรสามารถพึ่งตนเอง ในการผลิต และรักษาระดับผลผลิตได้อย่างเหมาะสม

๒.การดำเนินงาน

๒.๑ การวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของโครงการ

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์ได้มีการวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ประกอบด้วยเกษตรกร ปลูกถั่วลิสง สำนักงานเกษตรอำเภอโกรกพระศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์ และสำนักวิจัยและ พัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ จังหวัดชัยนาท ซึ่งแต่ละหน่วยงานเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ดังนี้

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรง เป็นบุคคลหรือกลุ่มที่ได้รับผลกระทบจากโครงการโดยตรง ตามที่กำหนด ในวัตถุประสงค์ คือเกษตรกรผู้ปลูกถั่วลิสง หมู่ ๕ ตำบลเนินศาลา อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์จำนวน ๓๕ ราย ได้แก่ นายสามารถ คำหลาบ นางพยุ่ง วรรณชาติ นางเนาวรัตน์ สมุทรไทย นางไพฑูริย์ จินชม น.ส. วันเพ็ญ สิทธิชาติ นายวิเชียร ทิพมงคล นางโชติกา เล็กรัตน์ น.ส.อำพร เชื้อเขตกรรม นายบุญยืน หมวกเหล็ก นางทัศนีย์ คำหลาบ นางวรรณมา โชติรัตน์ นางนคร เหล่าอินทร์ นางสมบัติ บัวเทศ นางภิรมย์ โชติรัตน์ นางฉฉฉ สิทธิชาติ น.ส.ประเทือง เล็กรัตน์ นางฉฉฉ กั้นเสื่อ นางกรวย นิลภา นายประเพียร โชติรัตน์ นายรันดร อบรม นางบุญชู เทเพล นางมาลัย เจ้าเจ็ด นางแดงไทย เล็กรัตน์ นายมณฑิร เชื้อเขตกรรม นายอำนาจ โชติรัตน์ นายธีรเดช นิลภา นายวิฑูรย์ วรรณชาติ นางดลพร ชาติวรรณ นายธีรพล โชติรัตน์ นายเทียง เหล่าอินทร์ นาย มังกร นิลภา นายสมหมาย คำหลาบ นางชอบ เนียรพาล นายบังอร ไวยัญกิจ และว่าที่ร้อยตรีหญิงสินีนากู คำหลาบ

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรอง เป็นบุคคล กลุ่ม หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในโครงการ อาจเกี่ยวข้องเป็นแหล่งทุน การจัดหาปัจจัยการผลิต หรืออาจเป็นบุคคลที่มีบทบาทในการเป็นผู้นำทางความคิด ได้แก่

๑. กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกถั่วลิสง หมู่ ๕ ตำบลเนินศาลา อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งเป็นกลุ่มเกษตรกรในข้อข้างต้นเป็นสมาชิก

๒. สำนักงานเกษตรอำเภอโกรกพระ สภาเกษตรกรจังหวัดนครสวรรค์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาเมล็ดพันธุ์พืชลพบุรี และบริษัทกรีนแคล (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งเป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุน

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลัก เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีความสำคัญ หรือมีบทบาทอำนาจที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของโครงการ ได้แก่ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์ และสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ จังหวัดชัยนาท ซึ่งเป็นหน่วยงานของกรมวิชาการเกษตรที่เป็นเจ้าของเทคโนโลยี

๒.๒ จัดทำคำสั่งสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ ได้มีคำสั่ง สวพ.๕ ที่ ๓/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๖๔ เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานโครงการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ โครงการทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการผลิตถั่วลิสงจังหวัดนครสวรรค์ โดยมีผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ จ.ชัยนาท และผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการผลิตพืชที่เหมาะสมกับพื้นที่ (ภาคกลาง) เป็นที่ปรึกษา ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์ เป็นประธานคณะทำงาน นางสาวเครือวัลย์ บุญเงินผู้อำนวยการกลุ่มวิชาการ สวพ.๕ นางอรอนงค์ สอนสุขผู้อำนวยการกลุ่มประสานและบริหารนโยบาย สวพ.๕ นายวีระพงษ์ เย็นอ่วมนักวิชาการเกษตรชำนาญการ สวพ.๕ นางสาวระพีพรรณ ชังใจ นักวิชาการเกษตรชำนาญการ ศวม.ลพบุรี นายณพงษ์ วสียงกูรนักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ ศวพ.นครสวรรค์ นางสิริรัตน์ พุ่มพวงเจ้าพนักงานการเกษตรปฏิบัติงาน ศวพ.นครสวรรค์ เกษตรอำเภอโกรกพระ หรือผู้แทนผู้แทนสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดนครสวรรค์ผู้แทนบริษัท กรีนแคล (ประเทศไทย) จำกัด นายสามารถ คำหลาบ ผู้แทนเกษตรกร เป็นคณะทำงาน นายไชยา บุญเลิศ นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ ศวพ.นครสวรรค์ คณะทำงานและเลขานุการ นายยอด กัญญาประสิทธิ์ นักวิชาการเกษตร ศวพ.นครสวรรค์ คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

๒.๓ ประชุมคณะทำงาน ครั้งที่ ๑ /๒๕๖๔ วันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๔ ณ ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน หมู่ ๕ ตำบลเนินศาลา อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์โดยนายปรีชา กาเพ็ชร ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์ เป็นประธานในที่ประชุมซึ่งสรุปผลการประชุมดังนี้

๑) แจกคำสั่งสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ ได้มีคำสั่ง สวพ.๕ ที่ ๓/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๖๔ เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานโครงการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ โครงการทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการผลิตถั่วลิสงจังหวัดนครสวรรค์ โดยมีผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ จ.ชัยนาท และผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการผลิตพืชที่เหมาะสมกับพื้นที่ (ภาคกลาง) เป็นที่ปรึกษา ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์ เป็นประธานคณะทำงาน นางสาวเครือวัลย์ บุญเงินผู้อำนวยการกลุ่มวิชาการ สวพ.๕ นางอรอนงค์ สอนสุขผู้อำนวยการกลุ่มประสานและบริหารนโยบาย สวพ.๕ นายวีระพงษ์ เย็นอ่วม นักวิชาการเกษตรชำนาญการ สวพ.๕ นางสาวระพีพรรณ ชังใจ นักวิชาการเกษตรชำนาญการ ศวม.ลพบุรี นายณพงษ์ วสียงกูร นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ ศวพ.นครสวรรค์ นางสิริรัตน์ พุ่มพวง เจ้าพนักงานการเกษตรปฏิบัติงาน ศวพ.นครสวรรค์ เกษตรอำเภอโกรกพระหรือผู้แทน ผู้แทนสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดนครสวรรค์ ผู้แทนบริษัท กรีนแคล (ประเทศไทย) จำกัด นายสามารถ คำหลาบ ผู้แทนเกษตรกร เป็นคณะทำงาน นายไชยา บุญเลิศ นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ ศวพ.นครสวรรค์ คณะทำงาน และเลขานุการ นายยอด กัญญาประสิทธิ์ นักวิชาการเกษตร ศวพ.นครสวรรค์ คณะทำงาน และผู้ช่วยเลขานุการโดยให้คณะทำงานฯ มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

๑. จัดทำกรอบแนวทางและกระบวนการที่เหมาะสมในการรับฟังความคิดเห็น และการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานโครงการ การทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมในการผลิตถั่วลิสงในจังหวัดนครสวรรค์ ปีงบประมาณ ๒๕๖๔

๒. จัดทำโครงการ/แผนปฏิบัติการในการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมให้สอดคล้องกับกรอบแนวทางในข้อ ๑ และรายงานผู้บริหารศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรอุทัยธานีทราบ โดยโครงการ/แผนปฏิบัติการระบุวัตถุประสงค์ กิจกรรม ระยะเวลาดำเนินงาน กลุ่มเป้าหมาย ผู้รับผิดชอบ ตัวชี้วัด และเป้าหมาย ที่สามารถวัดและประเมินได้อย่างรูปธรรม

๓. ดำเนินการตามโครงการ/แผนปฏิบัติการให้แล้วเสร็จครบถ้วน โดยการติดตามความต้องการของการดำเนินงานตามแนวทางที่กำหนดไว้ในโครงการ/แผนปฏิบัติการในข้อ ๒ พร้อมสรุปผลความก้าวหน้าในการดำเนินการเสนอผู้บริหารและสื่อสารให้ประชาชนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องรับทราบ

๔. จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานตามโครงการ/แผนปฏิบัติการ และเผยแพร่แก่ประชาชนผู้เกี่ยวข้องผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทราบ

๕. จัดทำแนวทางและข้อเสนอแนะของการดำเนินงานในการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ เสนอต่อผู้บริหารสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕

๖. ปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

๒) ตัวชี้วัดที่ ๑๓ ระดับความสำเร็จของการดำเนินการ/โครงการที่เปิดโอกาสให้ ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ ในการจัดทำรับรองการปฏิบัติราชการ ระหว่างสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ กับกรมวิชาการเกษตร ในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ ในการดำเนินงานตามตัวชี้วัดที่ ๑๓ ได้คัดเลือกโครงการโครงการทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการผลิตถั่วลิสงจังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งมีกระบวนการในการทำงาน สำหรับประเมินผลการให้คะแนนตามเกณฑ์ ซึ่งสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ และ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์ จะได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป

๓) ถ่ายทอดความรู้เรื่องการใช้ปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดิน การใช้ปุ๋ยชีวภาพไรโซเบียม และการปลูกถั่วลิสงหลังนา โดย นายไชยา บุญเลิศ นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

การปลูกถั่วลิสงหลังนา ช่วงเวลาที่เหมาะสมต่อการหยอดเมล็ดพันธุ์คือ ต้นเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนธันวาคม จะทำให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพดีกว่าการปลูกล่าช้าในเดือนธันวาคมถึงเดือนมกราคม รวมทั้งช่วยลดความเสี่ยงต่อการเข้าทำลายของโรคและแมลงศัตรูพืชโดยเฉพาะการเกิดโรคยอดไหม้ ความเสี่ยงจากการขาดน้ำ ในช่วงปลายฤดูปลูกหรือช่วงก่อนการเก็บเกี่ยว และเมล็ดไม่งอกเนื่องจากกระทบหนาว หรืออุณหภูมิต่ำกว่า ๑๒ องศาเซลเซียส ส่วนการเลือกพันธุ์ถั่วลิสง การปลูกถั่วลิสงในปัจจุบันเกษตรกรควรปลูกตามความต้องการใช้ผลผลิตของตลาด คือ ใช้ผลผลิตในรูปฝักสด เช่น ถั่วลิสงต้มทั้งฝักสด และการใช้ผลผลิตในรูป ฝักแห้ง ซึ่งต้องเลือกพันธุ์ที่ใช้เพาะปลูกให้เหมาะสม คือ

๑. พันธุ์ที่ใช้ในรูปฝักสด ถ้าเป็นถั่วลิสงต้มสดทั้งฝักนิยมใช้พันธุ์ ที่มีเมล็ด ๓-๕ เมล็ดต่อฝัก เช่น สุโขทัย ๓๘ กาสินธุ์ ๑ ซึ่ง ๒ พันธุ์นี้มี เยื่อหุ้มเมล็ดสีแดง เช่น ที่ปลูกในแถบจังหวัดลพบุรี สระบุรี นครนายก ลำปาง ฯลฯ อย่างไรก็ตามพันธุ์ถั่วลิสงต้มสดทั้งฝักที่มีเยื่อหุ้มเมล็ดสีอ่อนยังนิยม ปลูกในบางแหล่ง เช่น ที่ จ.ขอนแก่น จ.อุดรดิตถ์ เป็นต้น ซึ่งเป็นพันธุ์พื้นเมือง ส่วนพันธุ์ที่ทางราชการรับรองและสามารถทำเป็นถั่วต้มได้ เช่น พันธุ์ขอนแก่น ๖๐ - ๒ และขอนแก่น ๔ การเลือกพันธุ์ถั่วลิสงเพื่อใช้เพาะ ปลูกนั้น ควรพิจารณาเลือกปลูกพันธุ์ตามความต้องการของตลาด โดยคำนึงถึง สภาพแวดล้อมที่ปลูกด้วย เช่น ถ้าดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ควรเลือกปลูก พันธุ์ที่มีขนาดเมล็ดปานกลาง ในสภาพที่มีฝนช่วงสั้นและค่อนข้างแล้ง ควรเลือก พันธุ์ที่มีอายุสั้น เช่น ถั่วลันเตาสดทั้งฝัก

๒. พันธุ์ที่ใช้ในรูปฝักแห้ง นิยมใช้พันธุ์ที่มีเยื่อหุ้มเมล็ดสีชมพูอ่อน สำหรับพันธุ์ที่มีการรับรอง และโรงงานกะเทาะถั่วลันเตาสองต้องการมาก คือ พันธุ์ไทนาน ๙ ขอนแค้น ๖๐ - ๑ ขอนแค้น ๕ และขอนแก่น ๔ หรือ พันธุ์ พื้นเมืองที่มีลายฝักชัดเจนมี ๒ - ๓ เมล็ดต่อฝัก เช่น ที่ปลูกในจังหวัดนครสวรรค์ และลำปาง ถั่วลันเตาเมล็ดโต (จัมโบ้) แม้ว่าเมล็ดจะเป็นที่ต้องการของตลาดผู้แปรรูป เป็นอย่างมาก แต่โรงงานกะเทาะที่ รับซื้อถั่วลันเตาพันธุ์นี้ยังไม่มีในท้องถิ่น ดังนั้น หากเกษตรกรผู้สนใจจะปลูกควร สามารถจัดการทั้งระบบได้ เช่น กะเทาะถั่วลันเตา

ถั่วลันเตาพันธุ์ขอนแก่น ๘๔-๘ หรือพันธุ์ KK๔๔๐๑ ได้รับการรับรองพันธุ์วันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๔ จัดอยู่ในประเภท valencia ปลูกด้วยอัตราประชากร ๓๒,๐๐๐-๔๘,๐๐๐ ต้นต่อไร่ โดยใช้ระยะระหว่างแถว ๔๐ เซนติเมตร หยอด ๒-๓ เมล็ดต่อหลุม ห่างกัน ๒๕ เซนติเมตร หรือหยอดให้มีจำนวนต้น ๘-๑๕ ต้นต่อเมตร ใช้เวลาในการงอก ๗-๑๐ วัน อายุออกดอก ๒๕-๓๐ วัน อายุเก็บเกี่ยวเป็นถั่วฝักสดสำหรับต้ม ๗๕-๙๐ วัน เก็บเกี่ยวเป็นถั่วฝักแห้ง ๙๕-๑๑๐ วัน มีทรงต้นพุ่มตรง ใบสีเขียว แตกกิ่งแบบ sequential branching มีดอกบนลำต้นหลักและทุกข้อของกิ่งแขนง ดอกสีเหลือง ใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน หรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๒-๒๔-๑๒ หรือ ๑๖-๘-๘ อัตรา ๑๕ กิโลกรัมต่อไร่ เป็นพันธุ์ที่ค่อนข้างทนทานต่อโรคโคนเน่าขาว แต่อ่อนแอต่อโรคราสนิมและใบจุดดำ และโรคยอดไหม้ ติดฝักเป็นกระจุกรอบโคนต้น ๒๑-๒๕ ฝักต่อหลุม มี ๑-๔ เมล็ดต่อฝัก เยื่อหุ้มเมล็ดสีชมพู การกะเทาะ ๖๔-๖๗ เปอร์เซนต์ ให้ผลผลิตฝักสด ๖๔๓-๗๘๖ กิโลกรัมต่อไร่ ผลผลิตฝักแห้ง ๒๘๙ กิโลกรัมต่อไร่ มีน้ำหนัก ๑๐๐ เมล็ดเฉลี่ย ๔๙.๙ กรัม ลักษณะเด่น มีขนาดเมล็ดโต โดยน้ำหนัก ๑๐๐ เมล็ดเท่ากับ ๔๙.๙ กรัม ซึ่งโตกว่าถั่วลันเตาพันธุ์ไทนาน ๙ และขอนแก่น ๕ ที่มีน้ำหนัก ๑๐๐ เมล็ด เท่ากับ ๔๓.๐ และ ๔๗.๕ กรัม ตามลำดับ ๒. ให้ผลผลิตฝักแห้ง ๒๘๘ กิโลกรัมต่อไร่ ซึ่งสูงใกล้เคียงกับถั่วลันเตาพันธุ์ไทนาน ๙ และขอนแก่น ๕ ที่ให้ผลผลิต ๒๘๘ และ ๒๙๐ กิโลกรัมต่อไร่ ตามลำดับ ๓. ให้ผลผลิตฝักสด ๖๔๓ กิโลกรัมต่อไร่ ใกล้เคียงกับพันธุ์ขอนแก่น ๕ (๖๔๖ กิโลกรัมต่อไร่) แต่สูงกว่าพันธุ์ไทนาน ๙ ร้อยละ ๕ และให้ผลผลิตฝักสด ๗๘๖ กิโลกรัมต่อไร่ สูงกว่ากลุ่มพันธุ์ถั่วลันเตาฝักสดสำหรับต้มจึงเหมาะสำหรับทำเป็นถั่วต้ม ๔. ค่อนข้างทนทานต่อโรคโคนเน่าขาว (เชื้อสาเหตุ Sclerotium rolfsii) พื้นที่แนะนำ ถั่วลันเตาพันธุ์ขอนแก่น ๘๔-๘ มีเสถียรภาพในการให้ผลผลิตดี สามารถปลูกได้ทั่วไปในสภาพการผลิตถั่วลันเตาของประเทศไทย

การปลูกและดูแลรักษาการผลิตถั่วลันเตาให้ได้ผลผลิตที่สูงและมีคุณภาพควรมีวิธีการปฏิบัติตามหลักวิชาการดังนี้

การเตรียมเมล็ดพันธุ์ เมล็ดพันธุ์ถั่วลันเตาที่ใช้ปลูกควรมีความงอกไม่ต่ำกว่า ๗๐ เปอร์เซนต์ เมล็ดพันธุ์ต้องสมบูรณ์ไม่แตกหัก เยื่อหุ้มเมล็ดไม่มีรอยฉีกขาด ไม่มีร่องรอยการทำลายของแมลง สีไม่คล้ำ เมล็ดพันธุ์ที่ได้จากการกะเทาะฝักด้วยมือจะมีคุณภาพดีกว่าเมล็ดที่ได้จากการกะเทาะด้วยเครื่อง นอกจากนี้เมล็ดถั่วลันเตาที่เก็บไว้ในสภาพอุณหภูมิปกติทั่วไปเป็นเวลานานกว่า ๖-๘ เดือน จะมีความงอกต่ำไม่เหมาะสำหรับใช้เป็นเมล็ดพันธุ์

การเตรียมดินปลูกถั่วลันเตา ควรไถตากดิน (ไถตะ) ก่อนปลูก ๗-๑๔ วัน เก็บเศษซากพืชที่มีอยู่ในแปลงทิ้ง เพื่อทำลายเชื้อโรคและศัตรูพืชที่อยู่ในดิน ดินสำหรับปลูกถั่วลันเตาที่มีความเป็นกรดรุนแรง โดยมีค่าพีเอช (pH) ต่ำกว่า ๕.๕ จึงต้องปรับสภาพดินเพื่อให้ดินสำหรับปลูกถั่วลันเตามีค่า pH ใกล้เคียงหรือเท่ากับ ๖.๕ ดังนั้นก่อนปลูกถั่วลันเตาควรหว่านปูนขาว หินปูนบด และปูนโดโลไมต์ ในอัตราระหว่าง ๕๐-๑๐๐ กิโลกรัมต่อไร่ ปริมาณมากน้อยขึ้นอยู่กับค่าความต้องการปูน ของดินเป็นหลัก แล้วไถกลบทิ้งไว้ประมาณ ๑๔ วัน จากนั้นไถพรวน ๑ ครั้ง การปลูกโดยอาศัยน้ำชลประทานควรยกร่องปลูกเพื่อความสะดวกในการให้น้ำ การยกร่องปลูก

ควรรีดหลักดินเลวปลูกถั่วลิสงคือถ้าดินดีให้ปลูกแถวห่างกว่าดินเลว การเลือกใช้ระยะระหว่างแถวที่พอเหมาะจะทำให้ผลผลิตสูงสุด และยังเป็น การควบคุมวัชพืชได้ด้วย ถ้าปลูกแถวห่างเกินไป เมื่อต้นถั่วลิสงเจริญเต็มที่แล้ว พุ่มใบยังคงไม่ชิดกัน นอกจากนี้จะเป็นการสูญเสียพื้นที่ว่างเปล่าระหว่างแถว และยังทำให้วัชพืชขึ้นมารบกวนด้วย ระยะแถวที่เหมาะสมสำหรับปลูกถั่วลิสงที่นิยมมี ๒ แบบ ได้แก่ ปลูกระยะระหว่างร่อง ๕๐ เซนติเมตร และระยะระหว่างร่อง ๗๕ เซนติเมตร (ปาริชาติและคณะ, ๒๕๕๗) ส่วนดินที่ปลูกในที่นาฤดูแล้ง มีการให้น้ำ ควรรยกแปลงให้ดินมีการระบายน้ำดี ขนาดของแปลงกว้างประมาณ ๖๐-๙๐ เซนติเมตร ปลูก ๒-๓ แถวระยะปลูกระหว่างต้น ๒๐ เซนติเมตร ระยะระหว่างแถวประมาณ ๓๐-๕๐ เซนติเมตร ขึ้นอยู่กับพันธุ์และความอุดมสมบูรณ์ของดินถ้าหากปลูกถั่วลิสงพันธุ์ที่มีขนาดเมล็ดปานกลาง เช่น พันธุ์ไทนาน ๙ ขอนแก่น ๕ ขอนแก่น ๔ ฯลฯ ควรใช้ระยะระหว่างต้น x ระยะระหว่างแถว ๒๐ x ๓๐ เซนติเมตร หากปลูกถั่วลิสงเมล็ดโต (จัมโบ้) และพันธุ์กาฬสินธุ์ ๒ ควรใช้ระยะระหว่างต้น x ระยะระหว่างแถว ๒๐ x ๕๐ เซนติเมตร

ลักษณะดินที่เหมาะสมกับการปลูกถั่วลิสงและการเตรียมดิน ลักษณะดินที่เหมาะสมควรเป็นดินร่วนปนทราย หน้าดินลึกมีการระบายน้ำดีไม่มีน้ำขัง ในกรณีที่เกิดครกปลูกถั่วลิสงเป็นพื้นที่มาก ๆ หรือเป็นกลุ่มผู้ปลูกรายใหญ่ หากมีการวิเคราะห์ดินเพื่อปรับสภาพดินก่อนปลูกเพื่อประกอบเป็นคำแนะนำสำหรับการใช้ปุ๋ยถั่วลิสงแล้วจะทำให้ใช้ปุ๋ยได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม ค่าวิเคราะห์ดินที่เหมาะสมกับการปลูกถั่วลิสงควรเป็นดังนี้

- ความเป็นกรดเป็นด่าง ประมาณ ๕.๘-๖.๕
- อินทรีย์วัตถุ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๑.๕
- ฟอสฟอรัสที่ละลายน้ำได้ มากกว่า ๑๐ ส่วนต่อล้านส่วน (ppm)
- โพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ มากกว่า ๓๐ ส่วนต่อล้านส่วน (ppm)
- แคลเซียม มากกว่า ๒๐๐ ส่วนต่อล้านส่วน (ppm) สำหรับถั่วลิสงพันธุ์ไทนาน ๙ ขอนแก่น ๕ ขอนแก่น ๖๐-๑ ฯลฯ ซึ่งมีขนาดเมล็ดปานกลาง ส่วนถั่วลิสงพันธุ์เมล็ดโต (จัมโบ้) ค่าแคลเซียมในดินที่วิเคราะห์ได้ควรมีค่ามากกว่า ๔๐๐ ส่วนต่อล้านส่วน (ppm)

สิ่งที่เกษตรกรพึงปฏิบัติในการปลูกถั่วลิสงในขั้นตอนของการเตรียมดินคือ ดินต้องร่วนซุย โดยการไถดินลึกประมาณ ๑๕-๒๐ เซนติเมตร พรุนและคราด กำจัดวัชพืช หากดินเป็นกรดควรใส่ปูน หรือหินฟอสเฟตตามค่าความต้องการปูนที่ได้จากผลการวิเคราะห์ดิน ซึ่งหน่วยงานที่ให้บริการวิเคราะห์ดินสามารถให้คำแนะนำได้ ควรปรับสภาพดินให้ค่าความเป็นกรดเป็นด่าง (pH) อยู่ระหว่าง ๕.๘-๖.๕ การปรับสภาพดินให้เหมาะสมจะช่วยให้ธาตุอาหารพืชสามารถละลายออกมาและเป็นประโยชน์กับรากพืชที่จะดึงดูดไปใช้ในการเจริญเติบโตและให้ผลผลิตได้อย่างเต็มที่ ในกรณีดินต่าง-ต่างจัด เช่น ดินที่มีวัตถุต้นกำเนิดดินเกิดจากหินปูนควรใส่ปุ๋ยคอก ปุ๋ยอินทรีย์ หรือปุ๋ยที่มีฤทธิ์ด่างเป็นกรด เช่น แอมโมเนียมซัลเฟต ใส่ตามอัตราแนะนำ

การวิเคราะห์ดินเป็นหัวใจสำคัญของการใช้ปุ๋ยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพผลผลิตพืช ค่าวิเคราะห์ดินบอกให้ทราบว่า ดินมีธาตุอาหารพืชต่างๆในรูปที่เป็นประโยชน์และมีปริมาณเพียงพอกับความต้องการของพืชมากน้อยเพียงใด เป็นเครื่องมือการใช้ปุ๋ยอย่างมีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับความต้องการของพืช รวมทั้งให้ผลตอบแทนอย่างคุ้มค่าทางเศรษฐกิจในการผลิตพืช และการใช้ปุ๋ยแบบผสมผสาน หมายถึงการใช้ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ เป็นวิธีการใช้ปุ๋ยที่มีประสิทธิภาพสูงสุด โดยมีคำแนะนำปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดินกับพืชแล้วเศรษฐกิจร่วมกับการใช้ปุ๋ยชีวภาพไรโซเบียม ดังนี้ ปริมาณอินทรีย์วัตถุ มีปริมาณน้อยกว่าร้อยละ ๑ และมากกว่าร้อยละ ๑ ต้องใส่ปุ๋ยเคมีที่ให้ธาตุไนโตรเจน(N) ๓ และ ๐ กิโลกรัมต่อไร่ตามลำดับ ส่วนปริมาณฟอสฟอรัส(P) มีปริมาณ น้อยกว่า ๘ ๘ถึง๑๒ และมากกว่า ๑๒ มิลลิกรัมต่อไร่กรัม ต้องใส่

ปุ๋ยเคมีที่ให้ปริมาณฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ เท่ากับ ๙, ๖ และ ๓ กิโลกรัมต่อไร่ตามลำดับ และส่วนปริมาณโพแทสเซียม(K) มีปริมาณ น้อยกว่า ๔๐, ๔๐ ถึง ๘๐ และมากกว่า ๘๐ มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม ต้องใส่ปุ๋ยเคมีที่ให้ปริมาณฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ เท่ากับ ๖, ๓ และ ๐ กิโลกรัมต่อไร่ตามลำดับ อีกทั้งการใช้ปุ๋ยชีวภาพไรโซเบียมจะช่วยให้ถั่วเพิ่มผลผลิตได้สูงขึ้น ไรโซเบียมเป็นจุลินทรีย์ดินชนิดหนึ่งซึ่งเมื่อเข้าไปสร้างปมรากถั่วแล้วจะมีคุณสมบัติพิเศษ คือสามารถตรึงไนโตรเจนที่มีอยู่มากมายในอากาศ มาสร้างเป็น สารประกอบไนโตรเจนให้พืชถั่วนำไปใช้ในการเจริญเติบโต เพิ่มผลผลิต และอาจมีบางส่วนที่เหลือเกิน จะถูกปลดปล่อยลงดิน แต่ไรโซเบียมที่มีอยู่ในดินเดิม อาจจะมีอย่างน้อยแตกต่างกันไป หรือไม่มีเลยก็ได้ ขึ้นอยู่กับชนิดของดิน และชนิดของไรโซเบียม ดินที่ไม่เคยปลูกถั่ว หรือดินร่วนทราย อาจจะไม่มียหรือมีไรโซเบียมเดิมในดินน้อยมาก และไรโซเบียมที่มีอยู่เดิมนั้นอาจไม่สามารถตรึงไนโตรเจน ปัจจุบันเทคโนโลยีด้านปุ๋ยชีวภาพได้มีการพัฒนานาขึ้นมาก มีการคัดเลือกไรโซเบียมที่มีประสิทธิภาพสูงเหมาะกับถั่วชนิดนั้นๆ ผลิตเป็นปุ๋ยชีวภาพไรโซเบียมให้เกษตรกรนำไปใช้คลุกกับเมล็ดถั่วก่อนปลูก นอกจากช่วยเพิ่มผลผลิตและคุณภาพของถั่วแล้ว ยังช่วยลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกร โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้ปุ๋ยชีวภาพไรโซเบียมร่วมกับการใช้ปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดิน

การใช้ปุ๋ยชีวภาพไรโซเบียมคลุกเมล็ดถั่วก่อนปลูก เป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้เกษตรกรประสบความสำเร็จได้ เพราะนอกจากจะช่วยเพิ่มผลผลิตแล้ว ยังเป็นการประหยัดเงินตราที่จะรั่วไหลออกต่างประเทศในการสั่งซื้อปุ๋ยไนโตรเจนเข้ามาใช้ในระดับหนึ่ง โดยประมาณว่าเกษตรกรใช้ปุ๋ยไนโตรเจนกับพืชถั่วประมาณ ๒๐-๓๐ กก.ต่อไร่ (ปริมาณต่ำสุดที่ใช้) คิดเป็นค่าปุ๋ยยูเรีย ที่เกษตรกรใช้ประมาณ ๒๔๐-๓๖๐ บาท เมื่อคิดพื้นที่ปลูกถั่วทั้งหมดที่มีประมาณ ๔ ล้านไร่ จะเสียเงินในการใช้ปุ๋ยไนโตรเจนเพื่อปลูกถั่วปีละประมาณ ๙๖๐-๑,๔๔๐ ล้านบาท ถ้าหากเกษตรกรหันมาใช้ปุ๋ยชีวภาพไรโซเบียมแทนปุ๋ยไนโตรเจนจะช่วยลดต้นทุนการผลิตหรือลดการใช้ปุ๋ยได้ถึงปีละ ๙๖๐-๑,๔๔๐ ล้านบาท

การใส่ยิปซัมควรหลังใส่ปุ๋ยเคมีครั้งที่สอง โดยใส่ยิปซัมในอัตรา ๒๕ กิโลกรัมต่อไร่ โดยการหว่านกระจายในพื้นที่ด้านในระหว่างแถวพืชปลูกบนสันร่อง แล้วคลาตกลบลงดินตื้นๆ การใส่ยิปซัมในระยะนี้ ซึ่งเป็นระยะที่ถั่วลิสงกำลังออกดอก มีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อใช้เป็นปุ๋ยที่ให้ธาตุอาหารรองที่เรียกว่า ธาตุแคลเซียม ซึ่งจะมีผลทำให้ถั่วลิสงติดฝักที่มีความสมบูรณ์ มีเมล็ดเต็มฝัก และเมล็ดมีคุณภาพดี

การป้องกันกำจัดโรคถั่วลิสง โดยโรคโคนเน่า หรือโคนเน่าขาด เป็นโรคที่สำคัญในการผลิตถั่วลิสง มีสาเหตุ จากเชื้อรา *Aspergillus niger* และสามารถแพร่กระจายได้หลายทางรวมถึงติดมากับเมล็ดพันธุ์ โดยลักษณะอาการ ต้นเหี่ยวเหลือง ยุบตัว โคนต้นเป็นแผลสีน้ำตาล พบกลุ่มสปอร์สีดำปกคลุมบริเวณแผล เมื่อถอนขึ้นมาส่วนลำต้นจะขาดจากส่วนราก พบโรคทุกแหล่งและทุกฤดูปลูก เชื้อราสามารถติดไปกับเมล็ดและอาศัยอยู่ในดิน ระบาดรุนแรงในระยะกล้า อายุ ๗-๒๘ วัน เมื่อฝนทิ้งช่วงประมาณ ๗ วัน แล้วมีฝนตก การป้องกันกำจัด คือ ไม่ควรเก็บเมล็ดพันธุ์ไว้นานเกิน ๖ เดือน เพราะจะทำให้ต้นกล้าเป็นโรครุนแรง เก็บเกี่ยวถั่วลิสงตามอายุของพันธุ์ ตามที่ระบุ และคลุกเมล็ดก่อนปลูกด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช ตามคำแนะนำ คือ สารเคมี คาร์เบนดาซิม ๕๐%WP อัตรา ๕ กรัมต่อเมล็ดพันธุ์ ๑ กิโลกรัม

ในการประชุม คณะทำงาน และเกษตรกร ผู้ร่วมประชุม ได้มีข้อ ถาม - ตอบ ดังนี้

นายสามารถ คำหลาบ ผู้ใหญ่บ้าน อยากให้ทางเจ้าหน้าที่ของกรมวิชาการเกษตรได้นำเทคโนโลยีเรื่องการแปรรูปและการตลาดมาถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรเพื่อเป็นแนวทางและช่องทางที่จะสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับถั่วลิสงและสร้างรายได้เพิ่มขึ้น

ประธาน มอบหมายให้นายไชยา บุญเลิศ ไปเตรียมความพร้อมเรื่องการการแปรรูปและการตลาดมาถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรในการประชุมครั้งต่อไป

๔) คัดเลือกเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑๐ ราย โดยมีเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการตามรายชื่อ ดังนี้

๑.นางสาววันเพ็ญ สีทธิชาติ	๒๐	ม.๕	ต.เนินศาลา จ.นครสวรรค์
๒.นางพยุง วรรณชาติ	๘	ม.๕	ต.เนินศาลา จ.นครสวรรค์
๓.นางนกร เหล่าอินทร์	๑๓/๑	ม.๕	ต.เนินศาลา จ.นครสวรรค์
๔.นางภิรมย์ โชติรัศ	๑๒	ม.๕	ต.เนินศาลา จ.นครสวรรค์
๕.นางไพฑูรย์ จินชม	๒๐/๑	ม.๕	ต.เนินศาลา จ.นครสวรรค์
๖.นางฉงน สีทธิชาติ	๒๐	ม.๕	ต.เนินศาลา จ.นครสวรรค์
๗. นางกรวย นิลภา	๑๙	ม.๕	ต.เนินศาลา จ.นครสวรรค์
๘.นางฉวีชา กันเสื่อ	๑๘/๒	ม.๕	ต.เนินศาลา จ.นครสวรรค์
๙. นางสาวประเทือง เล็กรัตน์	๒๑	ม.๕	ต.เนินศาลา จ.นครสวรรค์
๑๐.นางแสงเดือน สีทธิชาติ	๔๖	ม.๕	ต.เนินศาลา จ.นครสวรรค์

๒.๔ ประชุมคณะทำงาน ครั้งที่ ๒ /๒๕๖๔ วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๔ ณ ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน หมู่ ๕ ต.เนินศาลา อ.โกรกพระ จ.นครสวรรค์ โดยนายก้องกษิต สุวรรณวิหค ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ เป็นประธานในที่ประชุมซึ่งสรุปผลการประชุมดังนี้
ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องประธานแจ้งให้ทราบ

นายก้องกษิต สุวรรณวิหค ผอ.สวพ.๕ ประธานในที่ประชุมได้แจ้งว่าได้มีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารของศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์ โดยนายปรีชา กาเพ็ชร ตำแหน่งเดิมผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์ ได้ไปดำรงตำแหน่งศูนย์วิจัยพืชไร่เชียงใหม่ และนายอนุรักษ์ สุขขารมย์ ได้ขึ้นดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์แทน

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุมโครงการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ เรื่อง การทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการผลิตถั่วลิสงจังหวัดนครสวรรค์ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ วันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๔

นายไชยา บุญเลิศ นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ ได้จัดทำรายงานการประชุมโครงการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ เรื่อง การทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการผลิตถั่วลิสงจังหวัดนครสวรรค์ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ วันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๔ เสร็จเรียบร้อยแล้ว

จึงเสนอที่ประชุมเพื่อรับรองรายงานการประชุมดังกล่าว

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุม

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อทราบ

๓.๑ ถ่ายทอดความรู้เรื่องการปลูกถั่วลิสง การแปรรูปและการการตลาด โดย นางสาวญาณิณ สุปะมานักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๓ จังหวัดขอนแก่น

ถั่วลิสงพันธุ์ขอนแก่น ๘๔-๘ หรือพันธุ์ KK๔๔๐๑ ได้รับการรับรองพันธุ์วันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๔ ปลูกด้วยอัตราประชากร ๓๒,๐๐๐-๔๘,๐๐๐ ต้นต่อไร่ โดยใช้ระยะระหว่างแถว ๔๐ เซนติเมตร หยอด ๒-๓ เมล็ดต่อหลุม ห่างกัน ๒๕ เซนติเมตร หรือหยอดให้มีจำนวนต้น ๘-๑๕ ต้นต่อเมตร ใช้เวลาในการงอก ๗-๑๐ วัน อายุออกดอก ๒๕-๓๐ วัน อายุเก็บเกี่ยวเป็นถั่วฝักสดสำหรับต้ม ๗๕-๙๐ วัน เก็บเกี่ยวเป็นถั่วฝักแห้ง ๙๕-๑๑๐ วัน มีทรงต้นพุ่มตรง ไปสีเขียว แตกกิ่งแบบ sequential branching มีดอกบนลำต้นหลักและทุกข้อของ

กิ่งแขนง ดอกสีเหลือง ใสปุ่มตามค่าวิเคราะห์ดิน หรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๒-๒๔-๑๒ หรือ ๑๖-๘-๘ อัตรา ๑๕ กิโลกรัมต่อไร่ เป็นพันธุ์ที่ค่อนข้างทนทานต่อโรคโคนเน่าขาว แต่อ่อนแอต่อโรคราสนิมและใบจุดดำ และโรคยอดไหม้ ติดฝักเป็นกระจุกรอบโคนต้น ๒๑-๒๕ ฝักต่อหลุม มี ๑-๔ เมล็ดต่อฝัก เยื่อหุ้มเมล็ดสีชมพู การกะเทาะ ๖๔-๖๗ เปอร์เซ็นต์ ให้ผลผลิตฝักสด ๖๔๓-๗๘๖ กิโลกรัมต่อไร่ ผลผลิตฝักแห้ง ๒๘๙ กิโลกรัมต่อไร่ มีน้ำหนัก ๑๐๐ เมล็ดเฉลี่ย ๔๙.๙ กรัม ลักษณะเด่น มีขนาดเมล็ดโต ซึ่งโตกว่าถั่วลิสงพันธุ์ไทนาน ๙ และขอนแก่น ๒. ให้ผลผลิตฝักแห้ง ๒๘๙ กิโลกรัมต่อไร่ ซึ่งสูงใกล้เคียงกับถั่วลิสงพันธุ์ไทนาน ๙ และขอนแก่น ๕ ที่ให้ผลผลิต ๒๘๘ และ ๒๙๐ กิโลกรัมต่อไร่ ตามลำดับ ๓. ให้ผลผลิตฝักสด ๖๔๓ กิโลกรัมต่อไร่ ใกล้เคียงกับพันธุ์ขอนแก่น ๕ แต่สูงกว่าพันธุ์ไทนาน ๙ ร้อยละ ๕ และให้ผลผลิตฝักสด ๗๘๖ กิโลกรัมต่อไร่ สูงกว่ากลุ่มพันธุ์ถั่วลิสงฝักสดสำหรับต้มจึงเหมาะสำหรับทำเป็นถั่วต้ม ๔. ค่อนข้างทนทานต่อโรคโคนเน่าขาว (เชื้อสาเหตุ Sclerotium rolfsii) พื้นที่แนะนำ ถั่วลิสงพันธุ์ขอนแก่น ๘๔-๘ มีเสถียรภาพในการให้ผลผลิตดี สามารถปลูกได้ทั่วไปในสภาพการผลิตถั่วลิสงของประเทศไทย

การจัดการโรคที่สำคัญของถั่วลิสงคือ โรคโคนเน่า หรือโคนเน่าขาว เป็นโรคที่สำคัญในการผลิตถั่วลิสง มีสาเหตุ จากเชื้อรา *Aspergillus niger* และสามารถแพร่กระจายได้หลายทางรวมถึงติดมากับเมล็ดพันธุ์ โดยลักษณะอาการ ต้นเหี่ยวเหลือง ยุบตัว โคนต้นเป็นแผลสีน้ำตาล พบกลุ่มสปอร์สีดำปกคลุมบริเวณแผล เมื่อถอนขึ้นมาส่วนลำต้นจะขาดจากส่วนราก พบโรคทุกแหล่งและทุกฤดูปลูก เชื้อราสามารถติดไปกับเมล็ดและอาศัยอยู่ในดิน ระบาดรุนแรงในระยะกล้า อายุ ๗-๒๘ วัน เมื่อฝนทิ้งช่วงประมาณ ๗ วัน แล้วมีฝนตก การป้องกันกำจัด คือ ไม่ควรเก็บเมล็ดพันธุ์ไว้นานเกิน ๖ เดือน เพราะจะทำให้ต้นกล้าเป็นโรครุนแรง เก็บเกี่ยวถั่วลิสงตามอายุของพันธุ์ ตามที่ระบุ และคลุกเมล็ดก่อนปลูกด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช ตามคำแนะนำ คือ สารเคมี คาร์เบนดาซิม ๕๐%WP อัตรา ๕ กรัมต่อเมล็ดพันธุ์ ๑ กิโลกรัม

การแปรรูปผลผลิตและช่องทางการจำหน่าย การแปรรูปถั่วลิสงนั้นมีได้หลายหลายรูปแบบเช่นการทำขนม ถั่วตัด ถั่วเคลือบ หรือทำเป็นธัญพืชอบแห้ง

ด้านช่องทางการจำหน่าย นอกจากการจำหน่ายให้กับพ่อค้าแม่ค้าในพื้นที่แล้ว ยังสามารถจำหน่ายในช่องทางอินเทอร์เน็ตหรือทางสื่อออนไลน์ได้แก่ เฟสบุ๊ค และไลน์ โดยอาจจะตั้งเป็นเพจค้าขายถั่วลิสง และเชื่อมโยงเครือข่ายกับจังหวัดข้างเคียง แต่จะต้องมั่นใจก่อนว่าผลผลิตที่จะนำไปจำหน่ายต้องมีคุณภาพ

๓.๒ รายงานผลการดำเนินงานโครงการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ เรื่อง การทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการผลิตถั่วลิสงจังหวัดนครสวรรค์

นายไชยา บุญเลิศ นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ ได้รายงานผลการดำเนินงานรอบ ๖ เดือน ดังนี้

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์ได้มีการวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ประกอบด้วยเกษตรกรผู้ปลูกถั่วลิสง สำนักงานเกษตรอำเภอโกรกพระศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์ และสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ จังหวัดชัยนาท ซึ่งแต่ละหน่วยงานเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ดังนี้

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรง เป็นบุคคลหรือกลุ่มที่ได้รับผลกระทบจากโครงการโดยตรง ตามที่กำหนดในวัตถุประสงค์ คือเกษตรกรผู้ปลูกถั่วลิสง หมู่ ๕ ตำบลเนินศาลา อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน ๓๕ ราย ได้แก่ นายสามารถ คำหลาบ นางพยุ่ง วรรณชาติ นางเนาวรัตน์ สมุทรไทย นางไพฑูรย์ จินชม น.ส.วันเพ็ญ สิทธิชาติ นายวิเชียร ทิพมงคล นางโชติกา เล็กรัตน์ น.ส.อำพร เชื้อเขตรกรรม นายบุญยืน หมวกเหล็ก นางทัตมา คำหลาบ นางวรรณภา โชติรัส นางนคร เหล่าอินทร์ นางสมบัติ บัวเทศ นางภิรมย์ โชติรัส นางฉงน สิทธิชาติ น.ส.ประเทือง เล็กรัตน์ นางณัชชา กันเสื่อ นางกรวย นิลภา นายประเพียร โชติรัส นายรันดร อบรม นางบุญชู เทพล นางมาลัย เจ้าเจ็ด นางแดงไทย เล็กรัตน์ นายมณเฑียร เชื้อเขตรกรรม นาย

อำนาจ โชติรัศ นายธีรเดช นิลภา นายวิวัฒน์ วรรณชาติ นางดลพร ชาติวรรณ นายธีรพล โชติรัศ นายเทียง เหล่าอินทร์ นายมังกร นิลภา นายสมหมาย คำหลาบ นางชอบ เนียรพาล นายบงอร ไวยธัญกิจ และว่าที่ร้อยตรีหญิงสินีนานู คำหลาบ

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรอง เป็นบุคคล กลุ่ม หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในโครงการ อาจเกี่ยวข้องเป็นแหล่งทุน การจัดหาปัจจัยการผลิต หรืออาจเป็นบุคคลที่มีบทบาทในการเป็นผู้นำทางความคิด ได้แก่

๑. กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกถั่วลิสง หมู่ ๕ ตำบลเนินศาลา อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งเป็นกลุ่มเกษตรกรในท้องถิ่นเป็นสมาชิก

๒. สำนักงานเกษตรอำเภอโกรกพระ สภาเกษตรกรจังหวัดนครสวรรค์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาเมล็ดพันธุ์พืชลพบุรี และบริษัทกรีนแคล (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งเป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุน

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลัก เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีความสำคัญ หรือมีบทบาทอำนาจที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของโครงการ ได้แก่ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์ และสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ จังหวัดชัยนาท ซึ่งเป็นหน่วยงานของกรมวิชาการเกษตรที่เป็นเจ้าของเทคโนโลยี

ได้จัดทำคำสั่งสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ ได้มีคำสั่ง สวพ.๕ ที่ ๓/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๖๔ เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานโครงการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ โครงการทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการผลิตถั่วลิสงจังหวัดนครสวรรค์โดยมีผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ จ.ชัยนาท และผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการผลิตพืชที่เหมาะสมกับพื้นที่ (ภาคกลาง) เป็นที่ปรึกษา ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์ เป็นประธานคณะทำงาน นางสาวเครือวัลย์ บุญเงินผู้อำนวยการกลุ่มวิชาการสวพ.๕ นางอรอนงค์ สอนสุข ผู้อำนวยการกลุ่มประสานและบริหารนโยบายสวพ.๕ นายวีระพงษ์ เย็นอ่วมนักวิชาการเกษตรชำนาญการสวพ.๕ นางสาวระพีพรรณ ชั่งใจ นักวิชาการเกษตรชำนาญการสวพ.๕ นายณพงษ์ วสยางกูรนักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ สวพ.นครสวรรค์ นางสิริรัตน์ พุ่มพวงเจ้าพนักงานการเกษตรปฏิบัติงาน สวพ.นครสวรรค์ เกษตรอำเภอโกรกพระหรือผู้แทนผู้แทนสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดนครสวรรค์ผู้แทนบริษัทกรีนแคล (ประเทศไทย) จำกัดนายสามารถ คำหลาบ ผู้แทนเกษตรกร เป็นคณะทำงาน นายไชยา บุญเลิศ นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ สวพ.นครสวรรค์ คณะทำงานและเลขานุการนายยอด กัญญาประสิทธิ์ นักวิชาการเกษตร สวพ.นครสวรรค์ คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

ประชุมคณะทำงาน ครั้งที่ ๑ /๒๕๖๔ วันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๔ ณ ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน หมู่ ๕ ตำบลเนินศาลา อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์โดยนายปรีชา กาเพ็ชร ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์ เป็นประธานในที่ประชุม

ได้คัดเลือกเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑๐ ราย โดยมีเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการตามรายชื่อ ดังนี้

๑.นางสาววันเพ็ญ สิทธิชาติ	๒๐	ม.๕	ต.เนินศาลา จ.นครสวรรค์
๒.นางพยุ่ง วรรณชาติ	๘	ม.๕	ต.เนินศาลา จ.นครสวรรค์
๓.นางนกร เหล่าอินทร์	๑๓/๑	ม.๕	ต.เนินศาลา จ.นครสวรรค์
๔.นางภิรมย์ โชติรัศ	๑๒	ม.๕	ต.เนินศาลา จ.นครสวรรค์
๕.นางไพฑูรย์ จินชม	๒๐/๑	ม.๕	ต.เนินศาลา จ.นครสวรรค์
๖.นางฉงน สิทธิชาติ	๒๐	ม.๕	ต.เนินศาลา จ.นครสวรรค์
๗. นางกรวย นิลภา	๑๙	ม.๕	ต.เนินศาลา จ.นครสวรรค์

๘.นางณัชชา กันเสื่อ	๑๘/๒ ม.๕	ต.เนินศาลา จ.นครสวรรค์
๙. นางสาวประเทือง เล็กรัตน์	๒๑ ม.๕	ต.เนินศาลา จ.นครสวรรค์
๑๐.นางแสงเดือน สิทธิชาติ	๔๖ ม.๕	ต.เนินศาลา จ.นครสวรรค์

โดยได้จัดทำแปลงทดสอบ และติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามแนวทางที่กำหนดไว้ในแผน โดยเข้าไปเก็บข้อมูลเกษตรกร และเก็บตัวอย่างดินในแปลงต้นแบบ จำนวน ๑๐ รายรายละเอียด ๒ ไร่โดยการทดสอบเทคโนโลยีเป็นการเปรียบเทียบ ๒ กรรมวิธี ดังนี้

วิธีปฏิบัติ	กรรมวิธีทดสอบ	กรรมวิธีเกษตรกร
พันธุ์	-พันธุ์ขอนแก่น ๘๔-๘	-พันธุ์ขอนแก่น ๘๔-๘
การป้องกันโรค	-คลุกสารเคมี คาร์เบนดาซิม ๕๐%WP อัตรา ๕ กรัมต่อเมล็ดพันธุ์ ๑ กิโลกรัม ป้องกันโรคเน่าขาด	-ไม่คลุกสารเคมีป้องกันโรค
การใส่ปุ๋ย	-ใส่ปุ๋ยชีวภาพไรโซเบียมสำหรับถั่วลิสง -ใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน(อัตราตามคำแนะนำเมื่อใช้ร่วมกับปุ๋ยชีวภาพไรโซเบียม) (กรมวิชาการเกษตร, ๒๕๕๓) ดังนี้ ใส่พร้อมปลูก โดยโรยกันร่องหรือข้างแถวปลูกแล้วพรวนกลบ	-ไม่ใส่ปุ๋ยชีวภาพไรโซเบียม -ใส่ปุ๋ยเคมี ๑ ครั้ง ที่ ๑๕ วันหลังปลูกสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ ผสมกับ สูตร ๔๖-๐-๐ อัตรา ๒๕ กก./ไร่ หรือ ๑๖-๘-๘ อัตรา ๒๕ กก./ไร่
การแก้ปัญหาเมล็ดลีบ	-ใส่วัสดุปรับปรุงดิน (ยิปซั่ม) อัตรา ๕๐ กก./ไร่ โดยโรยชิดแถวปลูกในระยะแทงเข็ม	-ไม่มีการแก้ไข

ทั้งสองกรรมวิธีมีดำเนินการเตรียมดิน การปลูก การดูแลรักษา และการป้องกันกำจัดศัตรูพืช ดำเนินการตามวิธีการเกษตรกร

นอกเหนือจากเกษตรกรต้นแบบยังได้มีเกษตรกรที่สนใจเทคโนโลยีของกรมวิชาการเกษตร นำไปปรับใช้ในพื้นที่ของตนเองอีก ๒๕ ราย โดยมี ๑๒ รายได้นำเทคโนโลยีด้านปุ๋ยและพันธุ์ถั่วลิสงไปใช้ ส่วนที่เหลือได้นำเทคโนโลยีด้านพันธุ์ถั่วลิสงไปใช้

ขณะนี้อยู่ระหว่างการดูแลรักษาแปลง คาดว่าจะเก็บเกี่ยวช่วงปลายเดือนมีนาคมถึงเดือนเมษายน ๒๕๖๔

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

๔.๑ (ยกร่าง) แบบสำรวจความพึงพอใจโครงการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมเรื่อง การทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการผลิตถั่วลิสงจังหวัดนครสวรรค์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ ๒๕๖๔ (เอกสารแนบ ๓)

มติที่ประชุม เห็นชอบ และให้แก้ไขตามที่คณะทำงานเสนอ

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่นๆ (ถ้ามี)

**๒.๕ ประชุมคณะกรรมการครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ วันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๔ เวลา ๐๙.๓๐ น.
ณ ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน หมู่ ๕ ตำบลเนินศาลา อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์**

นายอนุรักษ์ สุขขารมย์ ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์ เป็นประธาน
ในที่ประชุม ได้ดำเนินการประชุม ตามระเบียบวาระการประชุมดังต่อไปนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องประธานแจ้งให้ทราบ

เนื่องจากปัจจุบันประเทศไทยกำลังประสบสถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) โดยเฉพาะจังหวัดนครสวรรค์ที่ยังมีความรุนแรง ทำให้การประชุมคณะกรรมการโครงการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ โครงการทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการผลิตถั่วลิสงจังหวัดนครสวรรค์ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ ได้เลื่อนมาเป็นวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๔ ซึ่งจากเดิมจะต้องจัดในวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๖๔ แต่ในส่วนของคณะกรรมการท่านอื่นๆที่อยู่ต่างจังหวัดก็ไม่สามารถเข้ามาร่วมประชุมได้ เนื่องจากคำสั่งของแต่ละจังหวัดเรื่องการควบคุมการระบาดของโรค covid ๑๙ ที่กำหนดให้งดการเดินทางออกนอกพื้นที่ และยังคงกำหนดห้ามมีการจัดกิจกรรมที่มีการรวมตัวกันไม่เกิน ๒๐ คน ดังนั้นในการประชุมครั้งนี้คณะกรรมการหลายๆท่านจึงไม่ได้เข้าร่วมประชุมด้วย

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุมโครงการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ เรื่อง การทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการผลิตถั่วลิสงจังหวัดนครสวรรค์ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๔

นายไชยา บุญเลิศ นักวิชาการเกษตรชำนาญการ ได้จัดทำรายงานการประชุมโครงการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ เรื่อง การทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการผลิตถั่วลิสงจังหวัดนครสวรรค์ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๔ เสร็จเรียบร้อยแล้ว

จึงเสนอที่ประชุมเพื่อรับรองรายงานการประชุมดังกล่าว

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุม

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อทราบ

รายงานผลการดำเนินงานรอบ ๑๒ เดือน โครงการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ เรื่อง การทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการผลิตถั่วลิสงจังหวัดนครสวรรค์

นายไชยา บุญเลิศ นักวิชาการเกษตรชำนาญการ ได้รายงานผลการดำเนินงานโครงการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ เรื่อง การทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการผลิตถั่วลิสงจังหวัดนครสวรรค์ โดยมีรายละเอียดโดยสรุป ดังนี้

๑.การดำเนินงาน

ได้มีการจัดประชุมคณะกรรมการ ครั้งที่ ๑ /๒๕๖๔ วันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๔ ณ ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน หมู่ ๕ ตำบลเนินศาลา อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์โดยนายปรีชา กาพันธ์ ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์ เป็นประธานในที่ประชุม

ประชุมคณะกรรมการครั้งที่ ๒ /๒๕๖๔ วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๔ ณ ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน หมู่ ๕ ต.เนินศาลา อ.โกรกพระ จ.นครสวรรค์ โดยนายก้องกษิต สุวรรณวิหก ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ เป็นประธานในที่ประชุม

การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ

ได้จัดทำแปลงทดสอบ และติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามแนวทางที่กำหนดไว้ในแผน โดยเข้าไปเก็บข้อมูลเกษตรกร และเก็บตัวอย่างดินในแปลงต้นแบบ จำนวน ๑๐ รายรายละ ๒ ไร่โดยการทดสอบเทคโนโลยีเป็นการเปรียบเทียบ ๒ กรรมวิธี ดังนี้

วิธีปฏิบัติ	กรรมวิธีทดสอบ	กรรมวิธีเกษตรกร
พันธุ์	-พันธุ์ขอนแก่น ๘๔-๘	-พันธุ์ขอนแก่น ๘๔-๘
การป้องกันโรค	-คลุกสารเคมี คาร์เบนดาซิม ๕๐%WP อัตรา ๕ กรัมต่อเมล็ดพันธุ์ ๑ กิโลกรัม ป้องกันโรคเน่าขาด	-ไม่คลุกสารเคมีป้องกันโรค
การใส่ปุ๋ย	-ใส่ปุ๋ยชีวภาพไรโซเบียมสำหรับถั่วลิสง -ใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน(อัตราตามคำแนะนำเมื่อใช้ร่วมกับปุ๋ยชีวภาพไรโซเบียม) (กรมวิชาการเกษตร, ๒๕๕๓) ดังนี้ ใส่พร้อมปลูก โดยโรยกันร่องหรือข้างแถวปลูกแล้วพรวนกลบ	-ไม่ใส่ปุ๋ยชีวภาพไรโซเบียม -ใส่ปุ๋ยเคมี ๑ ครั้ง ที่ ๑๕ วันหลังปลูกสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ ผสมกับ สูตร ๔๖-๐-๐ อัตรา ๒๕ กก./ไร่ หรือ ๑๖-๘-๘ อัตรา ๒๕ กก./ไร่
การแก้ปัญหาเมล็ดลีบ	-ใส่วัสดุปรับปรุงดิน (ยิปซั่ม) อัตรา ๕๐ กก./ไร่ โดยโรยชิดแถวปลูกในระยะแทงเข้	-ไม่มีการแก้ไข

ทั้งสองกรรมวิธีมีดำเนินการเตรียมดิน การปลูก การดูแลรักษา และการป้องกันกำจัดศัตรูพืช ดำเนินการตามวิธีการเกษตรกร

นอกเหนือจากเกษตรกรต้นแบบยังได้มีเกษตรกรที่สนใจเทคโนโลยีของกรมวิชาการเกษตร นำไปปรับใช้ในพื้นที่ของตนเองอีก ๒๕ ราย โดยมี ๑๒ รายได้นำเทคโนโลยีด้านปุ๋ยและพันธุ์ถั่วลิสงไปใช้ ส่วนที่เหลือได้นำเทคโนโลยีด้านพันธุ์ถั่วลิสงไปใช้

ผลการดำเนินงานตามแนวทางที่กำหนดไว้ในแผน

ตัวชี้วัดที่ ๑ ร้อยละของระดับความพึงพอใจของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ที่สามารถดำเนินการตามขั้นตอนโครงการทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการผลิตถั่วลิสงจังหวัดนครสวรรค์

ได้ทำการสำรวจความพึงพอใจของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ที่สามารถดำเนินการตามขั้นตอนโครงการทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการผลิตถั่วลิสงจังหวัดนครสวรรค์ โดยการใช้แบบสำรวจสอบถามกับเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ผลการสำรวจมีดังนี้

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป (ข้อมูลจากผู้กรอกแบบสอบถาม)

- เพศ เกษตรกรเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ ๙.๐๙ เพศหญิง คิดเป็นร้อยละ ๙.๙๐
- อายุ เกษตรกรมีอายุ ๓๑-๔๐ ปี คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๑๘ อายุ ๕๑-๖๐ ปี คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๓๖ และอายุมากกว่า ๖๐ ปี คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๔๕
- ระดับการศึกษา ระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ ๘๑.๘๑ และระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๑๘

- พื้นที่ปลูกถั่วลิสง ของตนเองร้อยละ ๙๐.๙๐ และพื้นที่เช่าร้อยละ ๙.๐๙ แหล่งน้ำที่ใช้ในการเกษตรโดยแบ่งเป็นจากสระน้ำของตนเองร้อยละ ๗๒.๗๒ จากคลองชลประทานร้อยละ ๓๖.๓๖ และจากแม่น้ำร้อยละ ๒๗.๒๗

- ประสบการณ์การปลูกถั่วลิสง ระหว่าง ๑-๑๐ ปี ร้อยละ ๔๕.๔๕ มากกว่า ๑๐ ปี ร้อยละ ๕๔.๕๔

- ประสบการณ์การใช้เทคโนโลยีของกรมวิชาการเกษตร ไม่มีคิดเป็นร้อยละ ๖๓.๖๓ มีคิดเป็นร้อยละ ๓๖.๓๖

ส่วนที่ ๒ ความพึงพอใจ โครงการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ โครงการทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการผลิตถั่วลิสงจังหวัดนครสวรรค์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔

หลังจากสรุปผลการดำเนินงานร่วมกับเกษตรกรแล้วได้ออกแบบสอบถามความพึงพอใจของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ (ตารางที่ ๓)พบว่า

๑ ความพึงพอใจกับช่องทางการให้ข้อมูล & รับฟังความคิดเห็นของประชาชนของหน่วยงาน
พอใจมากที่สุดร้อยละ ๑๐๐

๒ ความพึงพอใจกับการที่หน่วยงานภาครัฐนำความคิดเห็นของท่านไปใช้ในการบริหารงาน/
การปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงาน พพอใจมากที่สุดร้อยละ ๑๐๐

๓ ความพึงพอใจกับการได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนด/วางแผนการทำงานกับหน่วยงาน
ภาครัฐ พพอใจมากที่สุดร้อยละ ๘๕.๕ พพอใจร้อยละ ๑๔.๕

๔ ความพึงพอใจกับบทบาทของหน่วยงานภาครัฐที่ท่านทำงานร่วมด้วย พพอใจมากที่สุดร้อยละ ๑๐๐

๕ ความพึงพอใจกับบทบาทของท่านเองที่มีต่อการทำงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ พพอใจมากที่สุดร้อยละ ๘๕.๕ พพอใจร้อยละ ๑๔.๕

๖ ความพึงพอใจกับผลสำเร็จที่ได้รับจากการที่ท่านเข้าไปทำงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ
พพอใจมากที่สุดร้อยละ ๙๐.๙ พพอใจร้อยละ ๙.๑

๗ ความพึงพอใจกับการสนับสนุนของหน่วยงานภาครัฐในการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วม
พพอใจมากที่สุดร้อยละ ๙๐.๙ พพอใจร้อยละ ๙.๑

๘ ความพึงพอใจกับบทบาทของท่านในการสนับสนุนความร่วมมือ/เป็นเครือข่ายกับ
หน่วยงานภาครัฐ พพอใจมากที่สุดร้อยละ ๘๕.๕ พพอใจร้อยละ ๑๔.๕

๙ ความพึงพอใจในภาพรวมของบทบาทที่ท่านได้รับจากการทำงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ
พพอใจมากที่สุดร้อยละ ๙๐.๙ พพอใจร้อยละ ๙.๑

สรุปในภาพรวมของโครงการฯ เกษตรกรมีความพึงพอใจมากต่อการเข้าร่วมโครงการฯ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ โดยเกษตรกรมีความพึงพอใจในภาพรวมของโครงการในระดับพพอใจมากที่สุดร้อยละ ๙๒.๑ และระดับพพอใจร้อยละ ๗.๙ ซึ่งผลการปฏิบัติแสดงให้เห็นว่าสามารถแก้ไขปัญหาได้ตรงกับความต้องการของเกษตรกรที่เป็นผู้ใช้เทคโนโลยี

ตารางที่ ๑ แสดงระดับความพึงพอใจของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมโครงการทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการผลิตถั่วลิสงจังหวัดนครสวรรค์ ประจำปี ๒๕๖๔

รายละเอียดการให้บริการ	ระดับความพึงพอใจ				
	พอใจมากที่สุด (๕)	พอใจมาก (๔)	ค่อนข้างพอใจ (๓)	ไม่ค่อยพอใจ (๒)	ไม่พอใจเลย (๑)
๑. ท่านพึงพอใจกับช่องทางการให้ข้อมูล & รับฟังความคิดเห็นของประชาชนของหน่วยงาน	๑๐๐ %				
๒. ท่านพึงพอใจกับการที่หน่วยงานภาครัฐนำความคิดเห็นของท่านไปใช้ในการบริหารงาน/การปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงาน	๑๐๐ %				
๓. ท่านพึงพอใจกับการได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนด/วางแผนการทำงานกับหน่วยงานภาครัฐ	๘๕.๕ %	๑๔.๕ %			
๔. ท่านพึงพอใจกับบทบาทของหน่วยงานภาครัฐที่ท่านทำงานร่วมด้วย	๑๐๐ %				
๕. ท่านพึงพอใจกับบทบาทของท่านเองที่มีต่อการทำงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ	๘๕.๕ %	๑๔.๕ %			
๖. ท่านพึงพอใจกับผลสำเร็จที่ได้รับจากการที่ท่านเข้าไปทำงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ	๙๐.๙ %	๙.๐๙ %			
๗. ท่านพึงพอใจกับการสนับสนุนของหน่วยงานภาครัฐในการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วม	๙๐.๙ %	๙.๐๙ %			
๘. ท่านพึงพอใจกับบทบาทของท่านในการสนับสนุนความร่วมมือ/เป็นเครือข่ายกับหน่วยงานภาครัฐ	๘๕.๕ %	๑๔.๕ %			
๙. ในภาพรวมของบทบาทที่ท่านได้รับจากการทำงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ	๙๐.๙ %	๙.๐๙ %			

ตัวชี้วัดที่ ๒ ร้อยละของผลผลิตที่เพิ่มขึ้นที่เกิดจากการนำเทคโนโลยีด้านพันธุ์ถั่วลิสงและการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมของกรมวิชาการเกษตรไปใช้ในการผลิตถั่วลิสง

จากการทำแปลงทดสอบเทคโนโลยีการผลิตถั่วลิสงโดยการนำเทคโนโลยีด้านพันธุ์ถั่วลิสงและการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมของกรมวิชาการเกษตรไปใช้ในการผลิตถั่วลิสงกับเกษตรกรจำนวน ๑๐ ราย พบว่า กรรมวิธีทดสอบให้ผลผลิตฝักสดและผลผลิตฝักแห้งเฉลี่ย ๘๒๗ และ ๔๘๘ กิโลกรัมต่อไร่ ตามลำดับ ส่วนกรรมวิธีของเกษตรกรให้ผลผลิตฝักสดและผลผลิตฝักแห้งเฉลี่ย ๗๔๐ และ ๔๓๒ กิโลกรัมต่อไร่ ตามลำดับซึ่งจะเห็นว่ากรรมวิธีทดสอบนั้นให้ผลผลิตฝักสดและฝักแห้งเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๑.๘๑ และ ๑๒.๙๖ เมื่อเทียบกับกรรมวิธีของเกษตรกร (ตารางที่ ๒)

สรุปภาพรวมการใช้เทคโนโลยีของกรมวิชาการเกษตรสามารถเพิ่มปริมาณของผลผลิตได้ โดยมีผลผลิตฝักสดและฝักแห้งเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๑.๘๑ และ ๑๒.๙๖ ตามลำดับ

ตารางที่ ๒ ผลผลิตฝักสดและผลผลิตฝักแห้งของเกษตรกรแปลงทดสอบ

เกษตรกร	ผลผลิตฝักสด (กก./ไร่)		ผลผลิตฝักแห้ง (กก./ไร่)	
	เกษตรกร	ทดสอบ	เกษตรกร	ทดสอบ
๑. น.ส.วันเพ็ญ สิริธิดา	๗๑๖	๗๘๐	๓๖๐	๔๔๐
๒. นางพยุง วรรณชาติ	๗๘๐	๗๙๐	๓๗๐	๔๑๐
๓. นางนกร เหล่าอินทร์	๗๔๐	๙๔๐	๔๐๐	๕๓๐
๔. นางภิรมย์ โชติรัส	๘๔๐	๙๖๐	๕๔๐	๕๕๐
๕. นางไพฑูรย์ จินชม	๗๖๐	๘๒๐	๔๖๐	๔๘๐
๖. นางฉน สิริธิดา	๙๑๐	๙๘๐	๕๔๐	๖๒๐
๗. นางกรวย นิลภา	๖๙๐	๘๙๐	๔๕๐	๕๕๐
๘. นางณัชชา กันเสื่อ	๖๔๒	๖๙๐	๔๑๐	๔๓๐
๙. น.ส.ประเทือง เล็กรัตน์	๖๓๘	๖๘๐	๓๙๐	๔๒๐
๑๐. นางแสงเดือน สิริธิดา	๖๘๐	๗๔๐	๔๐๐	๔๕๐
เฉลี่ย	๗๔๐	๘๒๗	๔๓๒	๔๘๘
T-test	**		**	
ผลต่าง	๘๗		๕๖	
ร้อยละ	๑๑.๘๑		๑๒.๙๖	

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

มติที่ประชุม ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่นๆ (ถ้ามี)

๒.๖ การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ โดยได้จัดทำแปลงทดสอบ และติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามแนวทางที่กำหนดไว้ในแผน โดยเข้าไปเก็บข้อมูลเกษตรกร และเก็บตัวอย่างดินในแปลงต้นแบบ จำนวน ๑๐ รายรายละ ๒ ไร่โดยการทดสอบเทคโนโลยีเป็นการเปรียบเทียบ ๒ กรรมวิธี ดังนี้

วิธีปฏิบัติ	กรรมวิธีทดสอบ	กรรมวิธีเกษตรกร
พันธุ์	-พันธุ์ขอนแก่น ๘๔-๘	-พันธุ์ขอนแก่น ๘๔-๘
การป้องกันโรค	-คลุกสารเคมี คาร์เบนดาซิม ๕๐%WP อัตรา ๕ กรัมต่อเมล็ดพันธุ์ ๑ กิโลกรัม ป้องกันโรคน้ำ	-ไม่คลุกสารเคมีป้องกันโรค
การใส่ปุ๋ย	-ใส่ปุ๋ยชีวภาพไรโซเบียมสำหรับถั่วลันเตา -ใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน(อัตราตามคำแนะนำเมื่อใช้ร่วมกับปุ๋ยชีวภาพไรโซเบียม) (กรมวิชาการเกษตร, ๒๕๕๓) ใส่พร้อมปลูก	-ไม่ใส่ปุ๋ยชีวภาพไรโซเบียม -ใส่ปุ๋ยเคมี ๑ ครั้ง ที่ ๑๕ วันหลังปลูกสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ ผสมกับ สูตร ๔๖-๐-๐ อัตรา ๒๕ กก./ไร่ หรือ ๑๖-๘-๘ อัตรา ๒๕ กก./ไร่

	โดยโรยกันร่องหรือข้างแถวปลูกแล้วพรวน กลบ	
การแก้ปัญหา เมล็ดลีบ	-ใส่วัสดุปรับปรุงดิน (ยิปซั่ม) อัตรา ๕๐ กก./ ไร่ โดยโรยชิดแถวปลูกในระยะแถวเข้ม	-ไม่มีการแก้ไข

ทั้งสองกรรมวิธีมีดำเนินการเตรียมดิน การปลูก การดูแลรักษา และการป้องกันกำจัดศัตรูพืช ดำเนินการตามวิธีการเกษตรกร

นอกเหนือจากเกษตรกรต้นแบบยังได้มีเกษตรกรที่สนใจเทคโนโลยีของกรมวิชาการเกษตร นำไปปรับ ใช้ในพื้นที่ของตนเองอีก ๒๕ ราย โดยมี ๑๒ รายได้นำเทคโนโลยีด้านปุ๋ยและพันธุ์ถั่วลิสงไปใช้ ส่วนที่เหลือได้นำเทคโนโลยีด้านพันธุ์ถั่วลิสงไปใช้

๔.๑.๑ สรุปผลการดำเนินงานแปลงต้นแบบ มีรายละเอียดดังนี้

จากการทำแปลงทดสอบเทคโนโลยีการผลิตถั่วลิสงโดยการนำเทคโนโลยีด้านพันธุ์ถั่วลิสง และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมของกรมวิชาการเกษตรไปใช้ในการผลิตถั่วลิสงกับเกษตรกรจำนวน ๑๐ ราย พบว่า กรรมวิธี ทดสอบให้ผลผลิตฝักสดและผลผลิตฝักแห้งเฉลี่ย ๘๒๗ และ ๔๘๘ กิโลกรัมต่อไร่ ตามลำดับ ส่วนกรรมวิธีของ เกษตรกรให้ผลผลิตฝักสดและผลผลิตฝักแห้งเฉลี่ย ๗๔๐ และ ๔๓๒ กิโลกรัมต่อไร่ ตามลำดับซึ่งจะเห็นว่ากรรมวิธี ทดสอบนั้นให้ผลผลิตฝักสดและฝักแห้งเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๑.๘๑ และ ๑๒.๙๖ เมื่อเทียบกับกรรมวิธีของเกษตรกร (ตารางที่ ๒)

ตารางที่ ๒ ผลผลิตฝักสดและผลผลิตฝักแห้งถั่วลิสงของเกษตรกรต้นแบบในต.เนินศาลา อ.โกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์

เกษตรกร	ผลผลิตฝักสด (กก./ไร่)		ผลผลิตฝักแห้ง (กก./ไร่)	
	เกษตรกร	ทดสอบ	เกษตรกร	ทดสอบ
๑. น.ส.วันเพ็ญ สิทธิชาติ	๗๑๖	๗๘๐	๓๖๐	๔๔๐
๒. นางพยุ่ง วรรณชาติ	๗๘๐	๗๙๐	๓๗๐	๔๑๐
๓. นางนคร เหล่าอินทร์	๗๔๐	๙๔๐	๔๐๐	๕๓๐
๔. นางภิรมย์ โชติรัส	๘๔๐	๙๖๐	๕๔๐	๕๕๐
๕. นางไพฑูรย์ จินชม	๗๖๐	๘๒๐	๔๖๐	๔๘๐
๖. นางฉงน สิทธิชาติ	๙๑๐	๙๘๐	๕๔๐	๖๒๐
๗. นางกรวย นิลภา	๖๙๐	๘๙๐	๔๕๐	๕๕๐
๘. นางณัชชา กันเสื่อ	๖๔๒	๖๙๐	๔๑๐	๔๓๐
๙. น.ส.ประเทือง เล็กรัตน์	๖๓๘	๖๘๐	๓๙๐	๔๒๐
๑๐. นางแสงเดือน สิทธิชาติ	๖๘๐	๗๔๐	๔๐๐	๔๕๐
เฉลี่ย	๗๔๐	๘๒๗	๔๓๒	๔๘๘
T-test	**		**	
ผลต่าง	๘๗		๕๖	
ร้อยละ	๑๑.๘๑		๑๒.๙๖	

๔.๒ ผลการประเมินความพึงพอใจ

หลังจากสรุปผลการดำเนินงานร่วมกับเกษตรกรแล้วได้ออกแบบสอบถามความพึงพอใจของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ (ตารางที่ ๓)พบว่า

- ๔.๒.๑ ความพึงพอใจกับช่องทางการให้ข้อมูล & รับฟังความคิดเห็นของประชาชนของหน่วยงาน พอใจมากที่สุดร้อยละ ๑๐๐
- ๔.๒.๒ ความพึงพอใจกับการที่หน่วยงานภาครัฐนำความคิดเห็นของท่านไปใช้ในการบริหารงาน/การปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงาน พอใจมากที่สุดร้อยละ ๑๐๐
- ๔.๒.๓ ความพึงพอใจกับการได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนด/วางแผนการทำงานกับหน่วยงานภาครัฐ พอใจมากที่สุดร้อยละ ๘๕.๕ พอใจมากร้อยละ ๑๔.๕
- ๔.๒.๔ ความพึงพอใจกับบทบาทของหน่วยงานภาครัฐที่ท่านทำงานร่วมด้วย พอใจมากที่สุดร้อยละ ๑๐๐
- ๔.๒.๕ ความพึงพอใจกับบทบาทของท่านเองที่มีต่อการทำงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ พอใจมากที่สุดร้อยละ ๘๕.๕ พอใจมากร้อยละ ๑๔.๕
- ๔.๒.๖ ความพึงพอใจกับผลสำเร็จที่ได้รับจากการที่ท่านเข้าไปทำงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ พอใจมากที่สุดร้อยละ ๙๐.๙ พอใจมากร้อยละ ๙.๑
- ๔.๒.๗ ความพึงพอใจกับการสนับสนุนของหน่วยงานภาครัฐในการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วม พอใจมากที่สุดร้อยละ ๙๐.๙ พอใจมากร้อยละ ๙.๑
- ๔.๒.๘ ความพึงพอใจกับบทบาทของท่านในการสนับสนุนความร่วมมือ/เป็นเครือข่ายกับหน่วยงานภาครัฐ พอใจมากที่สุดร้อยละ ๘๕.๕ พอใจมากร้อยละ ๑๔.๕
- ๔.๒.๙ ความพึงพอใจในภาพรวมของบทบาทที่ท่านได้รับจากการทำงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ พอใจมากที่สุดร้อยละ ๙๐.๙ พอใจมากร้อยละ ๙.๑

สรุปในภาพรวมของโครงการฯ เกษตรกรมีความพึงพอใจมากต่อการเข้าร่วมโครงการฯ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ โดยเกษตรกรมีความพึงพอใจในภาพรวมของโครงการในระดับพอใจมากที่สุดร้อยละ ๙๒.๑ และระดับพอใจมากร้อยละ ๗.๙ ซึ่งผลการปฏิบัติแสดงให้เห็นว่าสามารถแก้ไขปัญหาได้ตรงกับความต้องการของเกษตรกรที่เป็นผู้ใช้เทคโนโลยี

ตารางที่ ๓ แสดงระดับความพึงพอใจของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมโครงการทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการผลิตถั่วลิสงจังหวัดนครสวรรค์ ประจำปี ๒๕๖๔

รายละเอียดการให้บริการ	ระดับความพึงพอใจ				
	พอใจมากที่สุด (๕)	พอใจมาก (๔)	ค่อนข้างพอใจ (๓)	ไม่ค่อยพอใจ (๒)	ไม่พอใจ (๑)
๑. ท่านพึงพอใจกับช่องทางการให้ข้อมูล & รับฟังความคิดเห็นของประชาชนของหน่วยงาน	๑๐๐ %				
๒. ท่านพึงพอใจกับการที่หน่วยงานภาครัฐนำความคิดเห็นของท่านไปใช้ในการบริหารงาน/การปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงาน	๑๐๐ %				
๓. ท่านพึงพอใจกับการได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนด/วางแผนการทำงานกับหน่วยงานภาครัฐ	๘๕.๕ %	๑๔.๕ %			
๔. ท่านพึงพอใจกับบทบาทของหน่วยงานภาครัฐที่ท่านทำงานร่วมด้วย	๑๐๐ %				
๕. ท่านพึงพอใจกับบทบาทของท่านเองที่มีต่อการทำงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ	๘๕.๕ %	๑๔.๕ %			
๖. ท่านพึงพอใจกับผลสำเร็จที่ได้รับจากการที่ท่านเข้าไปทำงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ	๙๐.๙ %	๙.๑ %			
๗. ท่านพึงพอใจกับการสนับสนุนของหน่วยงานภาครัฐในการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วม	๙๐.๙ %	๙.๑ %			
๘. ท่านพึงพอใจกับบทบาทของท่านในการสนับสนุนความร่วมมือ/เป็นเครือข่ายกับหน่วยงานภาครัฐ	๘๕.๕ %	๑๔.๕ %			
๙. ความพึงพอใจในภาพรวมของบทบาทที่ท่านได้รับจากการทำงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ	๙๐.๙ %	๙.๑ %			
เฉลี่ย	๙๒.๑ %	๗.๙ %			

ผนวก ๘
 รายงานการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๔
 รายงานการประชุม
 โครงการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ
 โครงการทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการผลิตถั่วลิสงจังหวัดนครสวรรค์
 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔
 ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๔ เวลา ๐๙.๓๐ น.
 ณ ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน หมู่ ๕ ตำบลเนินศาลา อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์

รายชื่อผู้มาประชุม

๑	นายก้องกษิต	สุวรรณวิหค	ผอ. สวพ ๕	ที่ปรึกษาคณะทำงาน
๒	นายอนรรักษ์	สุขขารมย์	ผอ. ศวพ.นครสวรรค์	ประธานคณะทำงาน
๓	น.ส.เครือวัลย์	บุญเงิน	ผอ.กลุ่มวิชาการ สวพ.๕	คณะทำงาน
๔	นางอรอนงค์	สอนสุข	ผอ.กลุ่มประสานและบริหารนโยบาย สวพ.๕	คณะทำงาน
๕	น.ส.ระพีพรรณ	ซังใจ	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ ศวม.ลพบุรี	คณะทำงาน
๖	นายณพงษ์	วสียงกูร	นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ ศวพ.นครสวรรค์	คณะทำงาน
๗	นางสิริรัตน์	พุ่มพวง	เจ้าพนักงานการเกษตรปฏิบัติงาน ศวพ.นครสวรรค์	คณะทำงาน
๘	นายณัฐชานนท์	เมืองมา	เกษตรอำเภอโกรกพระ	คณะทำงาน
๙	นส.ภัทรภร	ทีฆาสุข	สำนักงานสภาเกษตรจังหวัดนครสวรรค์	คณะทำงาน
๑๐	นายสามารถ	คำหลาบ	ผู้แทนเกษตรกร	คณะทำงาน
๑๑	นายไชยา	บุญเลิศ	นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ ศวพ.นครสวรรค์	คณะทำงานและ เลขานุการ
๑๒	นายยอด	กันยาประสิทธิ์	นักวิชาการเกษตร ศวพ.นครสวรรค์	คณะทำงานและ ผู้ช่วยเลขานุการ

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

๑	นายสังัด	ดวงแก้ว	ผอ.ศวพ.กาญจนบุรี
๒	นายละเอียด	ปิ่นสุข	ผอ.ศวพ.นครปฐม
๓	นางจันทนา	ใจจิตร	ผอ.ศวพ.อุทัยธานี
๔	นายดาวรุ่ง	คงเทียน	ผอ.ศวพ.ราชบุรี
๕	น.ส.ศุภวรรณ	มาดหมาย	นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ ศวม.ลพบุรี
๖	นางรัชนก	ทองเวียง	นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ ศวพ.กาญจนบุรี
๗	นางนงนุช	น้อยแก้ว	สภาเกษตรกร จ.นครสวรรค์
๘	นายนำโชค	ทองเอื้อ	เจ้าหน้าที่ระบบงานคอมพิวเตอร์ สวพ.๕

๙	น.ส. เรณู	บุญผาสุข	เจ้าพนักงานการเกษตรปฏิบัติงาน ศวพ.สุโขทัย
๑๐	นางเอมอร	เพชรทอง	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ สวพ.๓
๑๑	น.ส.สุนิศา	จรัสกิจ	นักวิชาการเกษตร สวพ.๕
๑๒	นางสาววันเพ็ญ	สิทธิชาติ	เกษตรกร
๑๓	นางพยุง	วรรณชาติ	เกษตรกร
๑๔	นางนกร	เหล่าอินทร์	เกษตรกร
๑๕	นางภิรมย์	โชติรัส	เกษตรกร
๑๖	นางไพฑูรย์	จันทม	เกษตรกร
๑๗	นางฉงน	สิทธิชาติ	เกษตรกร
๑๘	นางกรวย	นิลภา	เกษตรกร
๑๙	นางณัชชา	กันเสื่อ	เกษตรกร
๒๐	นางสาวประเทือง	เล็กรัตน์	เกษตรกร
๒๑	นางแสงเดือน	สิทธิชาติ	เกษตรกร

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๓๐ น.

นายก้องกษิต สุวรรณวิหค ผอ.สวพ.๕ เป็นประธานในที่ประชุม ได้ดำเนินการประชุม ตามระเบียบวาระการประชุมดังต่อไปนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องประธานแจ้งให้ทราบ

นายก้องกษิต สุวรรณวิหค ผอ.สวพ.๕ ประธานในที่ประชุมได้แจ้งว่าได้มีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารของศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์ โดยนายปรีชา กาเพ็ชร ตำแหน่งเดิมผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์ ได้ไปดำรงตำแหน่งศูนย์วิจัยพืชไร่เชียงใหม่ และนายอนุรักษ์ สุขขารมย์ ได้ขึ้นดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์แทน

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุมโครงการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ เรื่อง การทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการผลิตถั่วลิสงจังหวัดนครสวรรค์ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ วันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๔

นายไชยา บุญเลิศ นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ ได้จัดทำรายงานการประชุมโครงการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ เรื่อง การทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการผลิตถั่วลิสงจังหวัดนครสวรรค์ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ วันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๔ เสร็จเรียบร้อยแล้ว

จึงเสนอที่ประชุมเพื่อรับรองรายงานการประชุมดังกล่าว

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุม

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อทราบ

๓.๑ ถ่ายทอดความรู้เรื่องการปลูกถั่วลิสง การแปรรูปและการการตลาด โดย นางสาวญาณิณ สุปะมานักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๓ จังหวัดขอนแก่น

ถั่วลิสงพันธุ์ขอนแก่น ๘๔-๘ หรือพันธุ์ KK๔๔๐๑ ได้รับการรับรองพันธุ์วันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๔ ปลูกด้วยอัตราประชากร ๓๒,๐๐๐-๔๘,๐๐๐ ต้นต่อไร่ โดยใช้ระยะระหว่างแถว ๔๐ เซนติเมตร หยอด ๒-๓ เมล็ดต่อหลุม ห่างกัน ๒๕ เซนติเมตร หรือหยอดให้มีจำนวนต้น ๘-๑๕ ต้นต่อเมตร ใช้เวลาในการงอก ๗-๑๐ วัน อายุออกดอก ๒๕-๓๐ วัน อายุเก็บเกี่ยวเป็นถั่วฝักสดสำหรับต้ม ๗๕-๙๐ วัน เก็บเกี่ยวเป็นถั่วฝักแห้ง ๙๕-๑๑๐ วัน มีทรงต้นพุ่มตรง ใบสีเขียว แตกกิ่งแบบ sequential branching มีดอกบนลำต้นหลักและทุกข้อของกิ่งแขนง ดอกสีเหลือง ใสบู่ตามค่าวิเคราะห์ดิน หรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๒-๒๔-๑๒ หรือ ๑๖-๘-๘ อัตรา ๑๕ กิโลกรัมต่อไร่ เป็นพันธุ์ที่ค่อนข้างทนทานต่อโรคโคนเน่าขาว แต่อ่อนแอต่อโรคราสนิมและใบจุดดำ และโรคยอดไหม้ ติดฝักเป็นกระจุกรอบโคนต้น ๒๑-๒๕ ฝักต่อหลุม มี ๑-๔ เมล็ดต่อฝัก เยื่อหุ้มเมล็ดสีชมพู การกะเทาะ ๖๔-๖๗ เปอร์เซนต์ ให้ผลผลิตฝักสด ๖๔๓-๗๘๖ กิโลกรัมต่อไร่ ผลผลิตฝักแห้ง ๒๘๙ กิโลกรัมต่อไร่ มีน้ำหนัก ๑๐๐ เมล็ดเฉลี่ย ๔๙.๙ กรัม ลักษณะเด่น มีขนาดเมล็ดโต ซึ่งโตกว่าถั่วลิสงพันธุ์ไทนาน ๙ และขอนแก่น ๒ ให้ผลผลิตฝักแห้ง ๒๘๙ กิโลกรัมต่อไร่ ซึ่งสูงใกล้เคียงกับถั่วลิสงพันธุ์ไทนาน ๙ และขอนแก่น ๕ ที่ให้ผลผลิต ๒๘๘ และ ๒๙๐ กิโลกรัมต่อไร่ ตามลำดับ ๓. ให้ผลผลิตฝักสด ๖๔๓ กิโลกรัมต่อไร่ ใกล้เคียงกับพันธุ์ขอนแก่น ๕ แต่สูงกว่าพันธุ์ไทนาน ๙ ร้อยละ ๕ และให้ผลผลิตฝักสด ๗๘๖ กิโลกรัมต่อไร่ สูงกว่ากลุ่มพันธุ์ถั่วลิสงฝักสดสำหรับต้มจึงเหมาะสำหรับทำเป็นถั่วต้ม ๔. ค่อนข้างทนทานต่อโรคโคนเน่าขาว (เชื้อสาเหตุ Sclerotium rolfsii) พื้นที่แนะนำ ถั่วลิสงพันธุ์ขอนแก่น ๘๔-๘ มีเสถียรภาพในการให้ผลผลิตดี สามารถปลูกได้ทั่วไปในสภาพการผลิตถั่วลิสงของประเทศไทย

การจัดการโรคที่สำคัญของถั่วลิสงคือ โรคโคนเน่า หรือโคนเน่าขาว เป็นโรคที่สำคัญในการผลิตถั่วลิสง มีสาเหตุ จากเชื้อรา *Aspergillus niger* และสามารถแพร่กระจายได้หลายทางรวมถึงติดมากับเมล็ดพันธุ์ โดยลักษณะอาการ ต้นเหี่ยวเหลือง ยุบตัว โคนต้นเป็นแผลสีน้ำตาล พบกลุ่มสปอร์สีดำปกคลุมบริเวณแผล เมื่อถอนขึ้นมาส่วนลำต้นจะขาดจากส่วนราก พบโรคทุกแหล่งและทุกฤดูปลูก เชื้อราสามารถติดไปกับเมล็ดและอาศัยอยู่ในดิน ระบาดรุนแรงในระยะกล้า อายุ ๗-๒๘ วัน เมื่อฝนทิ้งช่วงประมาณ ๗ วัน แล้วมีฝนตก การป้องกันกำจัด คือ ไม่ควรเก็บเมล็ดพันธุ์ไว้นานเกิน ๖ เดือน เพราะจะทำให้ต้นกล้าเป็นโรครุนแรง เก็บเกี่ยวถั่วลิสงตามอายุของพันธุ์ ตามที่ระบุ และคลุกเมล็ดก่อนปลูกด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช ตามคำแนะนำ คือ สารเคมี คาร์เบนดาซิม ๕๐%WP อัตรา ๕ กรัมต่อเมล็ดพันธุ์ ๑ กิโลกรัม

การแปรรูปผลผลิตและช่องทางการจำหน่าย การแปรรูปถั่วลิสงนั้นมีได้หลายหลายรูปแบบเช่นการทำขนม ถั่วตัด ถั่วเคลือบ หรือทำเป็นธัญพืชอบแห้ง

ด้านช่องทางการจำหน่าย นอกจากการจำหน่ายให้กับพ่อค้าแม่ค้าในพื้นที่แล้ว ยังสามารถจำหน่ายในช่องทางอินเทอร์เน็ตหรือทางสื่อออนไลน์ได้แก่ เฟสบุ๊ค และไลน์ โดยอาจจะตั้งเป็นเพจค้าขายถั่วลิสง และเชื่อมโยงเครือข่ายกับจังหวัดข้างเคียง แต่จะต้องมั่นใจก่อนว่าผลผลิตที่จะนำไปจำหน่ายต้องมีคุณภาพ

๓.๒ รายงานผลการดำเนินงานโครงการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ เรื่อง การทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการผลิตถั่วลิสงจังหวัดนครสวรรค์

นายไชยา บุญเลิศ นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ ได้รายงานผลการดำเนินงานรอบ ๖ เดือน ดังนี้

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์ได้มีการวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ประกอบด้วยเกษตรกรผู้ปลูกถั่วลิสง สำนักงานเกษตรอำเภอโกรกพระศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์ และสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ จังหวัดชัยนาท ซึ่งแต่ละหน่วยงานเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ดังนี้

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรง เป็นบุคคลหรือกลุ่มที่ได้รับผลกระทบจากโครงการโดยตรง ตามที่กำหนดในวัตถุประสงค์ คือเกษตรกรผู้ปลูกถั่วลิสง หมู่ ๕ ตำบลเนินศาลา อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน ๓๕ ราย ได้แก่ นายสามารถ คำหลาบ นางพยุง วรรณชาติ นางเนาวรัตน์ สมุทรไทย นางไพฑูริย์ จินชม น.ส.วันเพ็ญ สิทธิชาติ นายวิเชียร ทิพมงคล นางโชติกา เล็กรัตน์ น.ส.อำพร เชื้อเขตกรรม นายบุญยืน หมวกเหล็ก นางทัศนมา คำหลาบ นางวรรณดา โชติรัส นางนคร เหล่าอินทร์ นางสมบัติ บัวเทศ นางภิรมย์ โชติรัส นางฉงน สิทธิชาติ น.ส.ประเทือง เล็กรัตน์ นางณัชชา กันเสื่อ นางกรวย นิลภา นายประเพียร โชติรัส นายรันดร อบรม นางบุญชู เทพล นางมาลัย เจ้าเจ็ด นางแดงไทย เล็กรัตน์ นายมณฑิร เชื้อเขตกรรม นายอำนาจ โชติรัส นายธีรเดช นิลภา นายวิฑูริส วรรณชาติ นางดลพร ชาติวรรณ นายธีรพล โชติรัส นายเทียง เหล่าอินทร์ นายมังกร นิลภา นายสมหมาย คำหลาบ นางชอบ เนียรพาล นายบงอร ไวยธัญกิจ และว่าที่ร้อยตรีหญิงสินีนานู คำหลาบ

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรอง เป็นบุคคล กลุ่ม หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในโครงการ อาจเกี่ยวข้องเป็นแหล่งทุน การจัดหาปัจจัยการผลิต หรืออาจเป็นบุคคลที่มีบทบาทในการเป็นผู้นำทางความคิด ได้แก่

๑. กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกถั่วลิสง หมู่ ๕ ตำบลเนินศาลา อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งเป็นกลุ่มเกษตรกรในข้อข้างต้นเป็นสมาชิก

๒. สำนักงานเกษตรอำเภอโกรกพระ สภาเกษตรกรจังหวัดนครสวรรค์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาเมล็ดพันธุ์พืชลพบุรี และบริษัทกรีนแคล (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งเป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุน

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลัก เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีความสำคัญ หรือมีบทบาทอำนาจที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของโครงการ ได้แก่ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์ และสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ จังหวัดชัยนาท ซึ่งเป็นหน่วยงานของกรมวิชาการเกษตรที่เป็นเจ้าของเทคโนโลยี

ได้จัดทำคำสั่งสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ ได้มีคำสั่ง สวพ.๕ ที่ ๓/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๖๔ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ โครงการทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการผลิตถั่วลิสงจังหวัดนครสวรรค์โดยมีผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ จ.ชัยนาท และผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการผลิตพืชที่เหมาะสมกับพื้นที่ (ภาคกลาง) เป็นที่ปรึกษา ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์ เป็นประธานคณะกรรมการ นางสาวเครือวัลย์ บุญเงินผู้อำนวยการกลุ่มวิชาการสวพ.๕ นางอรอนงค์ สอนสุข ผู้อำนวยการกลุ่มประสานและบริหารนโยบายสวพ.๕ นายวีระพงษ์ เย็นอ่วมนักวิชาการเกษตรชำนาญการสวพ.๕ นางสาวระพีพรรณ ชั่งใจ นักวิชาการเกษตรชำนาญการสวพ.๕ นายณพงษ์ วสียงกูรนักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ สวพ.นครสวรรค์ นางสาวสิริรัตน์ พุ่มพวงเจ้าพนักงานการเกษตรปฏิบัติงาน สวพ.นครสวรรค์ เกษตรอำเภอโกรกพระหรือผู้แทนผู้แทนสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดนครสวรรค์ผู้แทนบริษัทกรีนแคล (ประเทศไทย) จำกัดนายสามารถ คำหลาบ ผู้แทนเกษตรกร เป็นคณะกรรมการ นายไชยา บุญเลิศ นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ สวพ.นครสวรรค์ คณะทำงานและเลขานุการนายยอด กันยาประสิทธิ์ นักวิชาการเกษตร สวพ.นครสวรรค์ คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

ประชุมคณะกรรมการ ครั้งที่ ๑ /๒๕๖๔ วันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๔ ณ ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน หมู่ ๕ ตำบลเนินศาลา อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์โดยนายปรีชา กาเพ็ชร ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์ เป็นประธานในที่ประชุม

ได้คัดเลือกเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑๐ ราย โดยมีเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการตามรายชื่อ ดังนี้

๑.นางสาววันเพ็ญ สิทธิชาติ	๒๐ ม.๕ ต.เนินศาลา จ.นครสวรรค์
๒.นางพยุง วรรณชาติ	๘ ม.๕ ต.เนินศาลา จ.นครสวรรค์
๓.นางนกร เหล่าอินทร์	๑๓/๑ ม.๕ ต.เนินศาลา จ.นครสวรรค์
๔.นางภิรมย์ โชติศรีส	๑๒ ม.๕ ต.เนินศาลา จ.นครสวรรค์
๕.นางไพฑูรย์ จินชม	๒๐/๑ ม.๕ ต.เนินศาลา จ.นครสวรรค์
๖.นางฉนง สิทธิชาติ	๒๐ ม.๕ ต.เนินศาลา จ.นครสวรรค์
๗. นางกรวย นิลภา	๑๙ ม.๕ ต.เนินศาลา จ.นครสวรรค์
๘.นางณัชชา กันเสื่อ	๑๘/๒ ม.๕ ต.เนินศาลา จ.นครสวรรค์
๙. นางสาวประเทือง เล็กรัตน์	๒๑ ม.๕ ต.เนินศาลา จ.นครสวรรค์
๑๐.นางแสงเดือน สิทธิชาติ	๔๖ ม.๕ ต.เนินศาลา จ.นครสวรรค์

โดยได้จัดทำแปลงทดสอบ และติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามแนวทางที่กำหนดไว้ในแผน โดยเข้าไปเก็บข้อมูลเกษตรกร และเก็บตัวอย่างดินในแปลงต้นแบบ จำนวน ๑๐ รายรายละเอียด ๒ ไร่โดยการทดสอบเทคโนโลยีเป็นการเปรียบเทียบ ๒ กรรมวิธี ดังนี้

วิธีปฏิบัติ	กรรมวิธีทดสอบ	กรรมวิธีเกษตรกร
พันธุ์	-พันธุ์ขอนแก่น ๘๔-๘	-พันธุ์ขอนแก่น ๘๔-๘
การป้องกันโรค	-คลุกสารเคมี คาร์เบนดาซิม ๕๐%WP อัตรา ๕ กรัมต่อเมล็ดพันธุ์ ๑ กิโลกรัม ป้องกันโรคเน่าขาด	-ไม่คลุกสารเคมีป้องกันโรค
การใส่ปุ๋ย	-ใส่ปุ๋ยชีวภาพไรโซเบียมสำหรับถั่วลิสง - ใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน(อัตราตามคำแนะนำเมื่อใช้ร่วมกับปุ๋ยชีวภาพไรโซเบียม) (กรมวิชาการเกษตร, ๒๕๕๓) ดังนี้ ใส่พร้อมปลูก โดยโรยกันร่องหรือข้างแถว ปลูกแล้วพรวนกลบ	-ไม่ใส่ปุ๋ยชีวภาพไรโซเบียม -ใส่ปุ๋ยเคมี ๑ ครั้ง ที่ ๑๕ วันหลังปลูกสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ ผสมกับ สูตร ๔๖-๐-๐ อัตรา ๒๕ กก./ไร่ หรือ ๑๖-๘-๘ อัตรา ๒๕ กก./ไร่
การแก้ปัญหาเมล็ดลีบ	-ใส่วัสดุปรับปรุงดิน (ยิปซั่ม) อัตรา ๕๐ กก./ไร่ โดยโรยชิดแถวปลูกในระยะแทงเข็ม	-ไม่มีการแก้ไข

ทั้งสองกรรมวิธีมีดำเนินการเตรียมดิน การปลูก การดูแลรักษา และการป้องกันกำจัดศัตรูพืช ดำเนินการตามวิธีการเกษตรกร

นอกเหนือจากเกษตรกรต้นแบบยังได้มีเกษตรกรที่สนใจเทคโนโลยีของกรมวิชาการเกษตร นำไปปรับใช้ในพื้นที่ของตนเองอีก ๒๕ ราย โดยมี ๑๒ รายได้นำเทคโนโลยีด้านปุ๋ยและพันธุ์ถั่วลิสงไปใช้ ส่วนที่เหลือได้นำเทคโนโลยีด้านพันธุ์ถั่วลิสงไปใช้

ขณะนี้อยู่ระหว่างการดูแลรักษาแปลง คาดว่าจะเก็บเกี่ยวช่วงปลายเดือนมีนาคมถึงเดือนเมษายน ๒๕๖๔

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

๔.๑ (ยกร่าง) แบบสำรวจความพึงพอใจโครงการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมเรื่อง การทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการผลิตถั่วลิสงจังหวัดนครสวรรค์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ ๒๕๖๔ (เอกสารแนบ ๓)

มติที่ประชุม เห็นชอบ และให้แก้ไขตามที่คณะทำงานเสนอ

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่นๆ (ถ้ามี)

มติที่ประชุม ไม่มี

ปิดประชุมเวลา ๑๒.๐๐ น.

ไชยา บุญเลิศ/ยอด กันยาประสิทธิ์	ผู้จัดรายงานการประชุม
ไชยา บุญเลิศ/ยอด กันยาประสิทธิ์	ผู้พิมพ์รายงานการประชุม
อนรรักษ์ สุขขารมย์	ผู้ตรวจรายงานการประชุม

ผนวก ๙

การประกาศ / ประชาสัมพันธ์โครงการ / เผยแพร่สรุปผลการดำเนินงาน

กรมวิชาการเกษตร

NEWSLETTER

จดหมายข่าว

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์
Nakhonsawan Agricultural Research and Development center

ฉบับที่ ๑๓ ประจำเดือน มกราคม พ.ศ.๒๕๖๔

วันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๔ นายปรีชา กาเพชร ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์ มอบหมายให้ นายไชยา บุญเลิศ นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ นายณพงษ์ วสยางกูร นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่ศูนย์ ดำเนินการจัดประชุมคณะทำงานโครงการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการโครงการทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการผลิตถั่วลิสงจังหวัดนครสวรรค์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ ครั้งที่ ๑ /๒๕๖๔ เพื่อชี้แจงโครงการ และคัดเลือกเกษตรกรทำแปลงตามแบบ ณ ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๕ ตำบลเนินศาลา อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์

ศ.พ. นครสวรรค์

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์
 หมู่ ๒ ต.อุดมชัย อ.ตากฟ้า จ.นครสวรรค์ ๖๐๑๕๐ โทร : ๐๕๖-๐๐๕๗๕๖-๗
 สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ ๕ กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

จดหมายข่าว

สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ ๕

Office of Agricultural Research and Development Region 5

ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๗๖ เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๔ นายก้องกษิต สุวรรณวิหค ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ เป็นประธานการประชุมคณะทำงานโครงการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการโครงการทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการผลิตถั่วลิสงจังหวัดนครสวรรค์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ ณ ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๕ ตำบลเนินศาลา อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ และลงพื้นที่ติดตามการดำเนินงาน ณ แปลงเกษตรกรตำบลเนินศาลา อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์

สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
เลขที่ ๕๕๒ หมู่ ๔ ตำบลบางหลวง อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท ๑๗๑๕๐
โทรศัพท์ ๐ ๕๖๔๐ ๕๐๗๐ โทรสาร ๐ ๕๖๔๐ ๕๐๗๑

NEWSLETTER

จดหมายข่าว

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์ Nakhonsawan Agricultural Research and Development center

ฉบับที่ ๑๑ ประจำเดือน สิงหาคม พ.ศ.๒๕๖๔

วันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๔ นายอนุรักษ์ สุขขารมย์ ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์ มอบหมายให้ นายไชยา บุญเลิศ นักวิชาการเกษตรชำนาญการ นายณพงษ์ วสยางกูร นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ และนายยอด กันยาประสิทธิ์ นักวิชาการเกษตร ดำเนินการจัดประชุมคณะทำงานโครงการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการโครงการทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการผลิตถั่วลิสงจังหวัดนครสวรรค์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ ครั้งที่ ๓ /๒๕๖๔ เพื่อสรุปผลการดำเนินงาน ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๕ ตำบลเนินศาลา อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์

ศูนย์นครสวรรค์
ศวพ.นครสวรรค์

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์

หมู่ ๒ ต.อุดมชัย อ.ตากฟ้า จ.นครสวรรค์ ๖๐๑๕๐ โทร : ๐๕๖-๐๐๕๗๕๖-๗

สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ ๕ กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ผนวก ๑๐
ตัวอย่างแบบสอบถาม

แบบสำรวจความพึงพอใจ

โครงการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมโครงการทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการผลิต
ถั่วลิสงจังหวัดนครสวรรค์

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้รับบริการ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง หน้าข้อความที่เป็นจริงของท่าน

๑. เพศ ชาย หญิง

๒. อายุ ต่ำกว่า ๒๐ ปี ๒๐ - ๓๐ ปี ๓๑ - ๔๐ ปี
 ๔๑ - ๕๐ ปี ๕๑-๖๐ ปี มากกว่า ๖๐ ปี

๓. ระดับการศึกษา

ประถมศึกษา มัธยมศึกษา อนุปริญญาหรือเทียบเท่า
 ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า สูงกว่าปริญญาตรี อื่น ๆ(ระบุ)

๔. พื้นที่ปลูกถั่วลิสง

พื้นที่ทำการเกษตร ของตนเอง.....ไร่ เช่า.....ไร่

เขตชลประทาน ในเขต นอกเขต

แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

๑. ไม่มี

๒. แหล่งน้ำของตนเอง

บ่อตื้น บ่อบาดาล สระน้ำ

๓. แหล่งน้ำตามธรรมชาติ

หนอง/สระ คลองชลประทาน แม่น้ำ

๕. ประสบการณ์การปลูกถั่วลิสง

ไม่มี ๑-๑๐ ปี มากกว่า ๑๐ ให้ระบุจำนวน.....ปี

๖. ประสบการณ์การใช้เทคโนโลยีการปลูกถั่วลิสงของกรมวิชาการเกษตร (ไรโซเบียม ปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดิน ยีปซั่มพันธุ์ถั่วลิสง การใช้สารป้องกันเชื้อรา เป็นต้น)

ไม่มี

มี ให้ระบุจำนวน.....ปี

ส่วนที่ ๒ ความพึงพอใจต่อ โครงการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมโครงการทดสอบพันธุ์และการ
ใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการผลิตถั่วลิสง

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเห็นของท่านมากที่สุด

รายละเอียดการให้บริการ	ระดับความพึงพอใจ				
	พอใจ มาก ที่สุด (๕)	พอใจ มาก (๔)	ค่อนข้าง พอใจ (๓)	ไม่ค่อย พอใจ (๒)	ไม่ พอใจ เลย (๑)
๑. ท่านพึงพอใจกับช่องทางการให้ข้อมูล & รับฟังความคิดเห็นของประชาชนของหน่วยงาน					
๒. ท่านพึงพอใจกับการที่หน่วยงานภาครัฐนำความคิดเห็นของท่านไปใช้ในการบริหารงาน/การปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงาน					
๓. ท่านพึงพอใจกับการได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนด/วางแผนการทำงานกับหน่วยงานภาครัฐ					
๔. ท่านพึงพอใจกับบทบาทของหน่วยงานภาครัฐที่ท่านทำงานร่วมด้วย					
๕. ท่านพึงพอใจกับบทบาทของท่านเองที่มีต่อการทำงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ					
๖. ท่านพึงพอใจกับผลสำเร็จที่ได้รับจากการที่ท่านเข้าไปทำงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ					
๗. ท่านพึงพอใจกับการสนับสนุนของหน่วยงานภาครัฐในการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วม					
๘. ท่านพึงพอใจกับบทบาทของท่านในการสนับสนุนความร่วมมือ/เป็นเครือข่ายกับหน่วยงานภาครัฐ					
๙. ในภาพรวมของบทบาทที่ท่านได้รับจากการทำงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ					

ส่วนที่ ๓ ความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

๑. ท่านคิดว่าท่านเข้าไปมีบทบาทหรือมีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐอย่างไร (ร่วมทำงานหรือมอบหมายเป็นคณะกรรมการ ฯลฯ)

.....

.....

๒. ท่านคิดว่าหน่วยงานภาครัฐต้องปรับปรุงอะไรบ้าง เพื่อสร้างให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนหรือการทำงานแบบเครือข่าย

.....

.....

.....

.....

๓. ท่านคิดว่าอะไรคือปัจจัยที่ทำให้ท่านมีความพึงพอใจกับการทำงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ

.....

.....

๔. ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ผนวก ๑๑

รายงานการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ (เผยแพร่สรุปผลการดำเนินงาน การสื่อสารให้ประชาชนและ
ผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องทราบ)

โครงการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ

โครงการทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการผลิตถั่วลิสงจังหวัดนครสวรรค์

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๔

๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๔ เวลา ๐๙.๓๐ น.

ณ ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน หมู่ ๕ ตำบลเนินศาลา อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์

รายชื่อผู้มาประชุม

๑	นายอนุรักษ์	สุขขารมย์	ผอ.ศวพ.นครสวรรค์	ประธานคณะกรรมการ
๒	นายณพงษ์	วสยางกูร	นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ ศวพ.นครสวรรค์	คณะกรรมการ
๓	นายสามารถ	คำหลาบ	ผู้แทนเกษตรกร	คณะกรรมการ
๔	นายไชยา	บุญเลิศ	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ ศวพ.นครสวรรค์	คณะกรรมการและ เลขานุการ
๕	นายยอด	กัญญาประสิทธิ์	นักวิชาการเกษตร ศวพ.นครสวรรค์	คณะกรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

๑	นางสาววันเพ็ญ	สิทธิชาติ	เกษตรกร
๒	นางพยุ่ง	วรรณชาติ	เกษตรกร
๓	นางนศร	เหล่าอินทร์	เกษตรกร
๔	นางภิรมย์	โชติรัส	เกษตรกร
๕	นางไพฑูรย์	จันทม	เกษตรกร
๖	นางฉงน	สิทธิชาติ	เกษตรกร
๗	นางกรวย	นิลภา	เกษตรกร
๘	นางณัชชา	กันเสื่อ	เกษตรกร
๙	นางสาวประเทือง	เล็กรัตน์	เกษตรกร
๑๐	นางแสงเดือน	สิทธิชาติ	เกษตรกร

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๓๐ น.

นายอนุรักษ์ สุขขารมย์ ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์ เป็นประธานในที่ประชุม ได้ดำเนินการประชุม ตามระเบียบวาระการประชุมดังต่อไปนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องประธานแจ้งให้ทราบ

เนื่องจากปัจจุบันประเทศไทยกำลังประสบสถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) โดยเฉพาะจังหวัดนครสวรรค์ที่ยังมีความรุนแรง ทำให้การประชุมคณะทำงานโครงการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ โครงการการทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการผลิตถั่วลิสงจังหวัดนครสวรรค์ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ ได้เลื่อนมาเป็นวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๔ ซึ่งจากเดิมจะต้องจัดในวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๖๔ แต่ในส่วนของคณะทำงานท่านอื่นๆที่อยู่ต่างจังหวัดก็ไม่สามารถเข้ามาร่วมประชุมได้ เนื่องจากคำสั่งของแต่ละจังหวัดเรื่องการควบคุมการระบาดของโรค covid ๑๙ ที่กำหนดให้งดการเดินทางออกนอกพื้นที่ และยังกำหนดห้ามมีการจัดกิจกรรมที่มีการรวมตัวกันไม่เกิน ๒๐ คน ดังนั้นในการประชุมครั้งนี้คณะทำงานหลายๆท่านจึงไม่ได้เข้าร่วมประชุมด้วย

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุมโครงการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ เรื่อง การทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการผลิตถั่วลิสงจังหวัดนครสวรรค์ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๔

นายไชยา บุญเลิศ นักวิชาการเกษตรชำนาญการ ได้จัดทำรายงานการประชุมโครงการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ เรื่อง การทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการผลิตถั่วลิสงจังหวัดนครสวรรค์ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๔ เสร็จเรียบร้อยแล้ว

จึงเสนอที่ประชุมเพื่อรับรองรายงานการประชุมดังกล่าว

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุม

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อทราบ

รายงานผลการดำเนินงานรอบ ๑๒ เดือน โครงการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ เรื่อง การทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการผลิตถั่วลิสงจังหวัดนครสวรรค์

นายไชยา บุญเลิศ นักวิชาการเกษตรชำนาญการ ได้รายงานผลการดำเนินงานโครงการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ เรื่อง การทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการผลิตถั่วลิสงจังหวัดนครสวรรค์ โดยมีรายละเอียดโดยสรุป ดังนี้

๑.การดำเนินงาน

ได้มีการจัดประชุมคณะทำงาน ครั้งที่ ๑ /๒๕๖๔ วันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๔ ณ ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน หมู่ ๕ ตำบลเนินศาลา อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์โดยนายปรีชา กาเพ็ชร ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์ เป็นประธานในที่ประชุม

ประชุมคณะทำงานครั้งที่ ๒ /๒๕๖๔ วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๔ ณ ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน หมู่ ๕ ต.เนินศาลา อ.โกรกพระ จ.นครสวรรค์ โดยนายก้องกษิต สุวรรณวิหค ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ เป็นประธานในที่ประชุม

การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ

ได้จัดทำแปลงทดสอบ และติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามแนวทางที่กำหนดไว้ในแผน โดยเข้าไปเก็บข้อมูลเกษตรกร และเก็บตัวอย่างดินในแปลงต้นแบบ จำนวน ๑๐ รายรายละเอียด ๒ ไร่โดยการทดสอบเทคโนโลยีเป็นการเปรียบเทียบ ๒ กรรมวิธี ดังนี้

วิธีปฏิบัติ	กรรมวิธีทดสอบ	กรรมวิธีเกษตรกร
พันธุ์	-พันธุ์ขอนแก่น ๘๔-๘	-พันธุ์ขอนแก่น ๘๔-๘
การป้องกันโรค	-คลุกสารเคมี คาร์เบนดาซิม ๕๐%WP อัตรา ๕ กรัมต่อเมล็ดพันธุ์ ๑ กิโลกรัม ป้องกันโรคเน่าขาด	-ไม่คลุกสารเคมีป้องกันโรค
การใส่ปุ๋ย	-ใส่ปุ๋ยชีวภาพไรโซเบียมสำหรับถั่วลิสง -ใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน(อัตราตามคำแนะนำเมื่อใช้ร่วมกับปุ๋ยชีวภาพไรโซเบียม) (กรมวิชาการเกษตร, ๒๕๕๓) ดังนี้ ใส่พร้อมปลูก โดยโรยกันร่องหรือข้างแถวปลูกแล้วพรวนกลบ	-ไม่ใส่ปุ๋ยชีวภาพไรโซเบียม -ใส่ปุ๋ยเคมี ๑ ครั้ง ที่ ๑๕ วันหลังปลูกสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ ผสมกับ สูตร ๔๖-๐-๐ อัตรา ๒๕ กก./ไร่ หรือ ๑๖-๘-๘ อัตรา ๒๕ กก./ไร่
การแก้ปัญหาเมล็ดลีบ	-ใส่วัสดุปรับปรุงดิน (ยิปซั่ม) อัตรา ๕๐ กก./ไร่ โดยโรยชิดแถวปลูกในระยะแทงเข็ม	-ไม่มีการแก้ไข

ทั้งสองกรรมวิธีมีดำเนินการเตรียมดิน การปลูก การดูแลรักษา และการป้องกันกำจัดศัตรูพืช ดำเนินการตามวิธีการเกษตรกร

นอกเหนือจากเกษตรกรต้นแบบยังได้มีเกษตรกรที่สนใจเทคโนโลยีของกรมวิชาการเกษตร นำไปปรับใช้ในพื้นที่ของตนเองอีก ๒๕ ราย โดยมี ๑๒ รายได้นำเทคโนโลยีด้านปุ๋ยและพันธุ์ถั่วลิสงไปใช้ ส่วนที่เหลือได้นำเทคโนโลยีด้านพันธุ์ถั่วลิสงไปใช้

ผลการดำเนินงานตามแนวทางที่กำหนดไว้ในแผน

ตัวชี้วัดที่ ๑ ร้อยละของระดับความพึงพอใจของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ที่สามารถดำเนินการตามขั้นตอนโครงการทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการผลิตถั่วลิสงจังหวัดนครสวรรค์

ได้ทำการสำรวจความพึงพอใจของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ที่สามารถดำเนินการตามขั้นตอนโครงการทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการผลิตถั่วลิสงจังหวัดนครสวรรค์ โดยการใช้แบบสำรวจสอบถามกับเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ผลการสำรวจมีดังนี้

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป (ข้อมูลจากผู้กรอกแบบสอบถาม)

- เพศ เกษตรกรเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ ๙.๐๙ เพศหญิง คิดเป็นร้อยละ ๙๐.๙๐
- อายุ เกษตรกรมีอายุ ๓๑-๔๐ ปี คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๑๘ อายุ ๕๑-๖๐ ปี คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๓๖ และอายุมากกว่า ๖๐ ปี คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๔๕
- ระดับการศึกษา ระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ ๘๑.๘๑ และระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๑๘
- พื้นที่ปลูกถั่วลิสง ของตนเองร้อยละ ๙๐.๙๐ และพื้นที่เช่าร้อยละ ๙.๐๙ แหล่งน้ำที่ใช้ในการเกษตรโดยแบ่งเป็นจากสระน้ำของตนเองร้อยละ ๗๒.๗๒ จากคลองชลประทานร้อยละ ๓๖.๓๖ และจากแม่น้ำร้อยละ ๒๗.๒๗
- ประสบการณ์การปลูกถั่วลิสง ระหว่าง ๑-๑๐ ปี ร้อยละ ๔๕.๔๕ มากกว่า ๑๐ ปี ร้อยละ ๕๔.๕๔

- ประสบการณ์การการใช้เทคโนโลยีของกรมวิชาการเกษตร ไม่มีคิดเป็นร้อยละ ๖๓.๖๓ มีคิดเป็นร้อยละ ๓๖.๓๖

ส่วนที่ ๒ ความพึงพอใจ โครงการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ โครงการทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการผลิตถั่วลิสงจังหวัดนครสวรรค์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔

หลังจากสรุปผลการดำเนินงานร่วมกับเกษตรกรแล้วได้ออกแบบสอบถามความพึงพอใจของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ (ตารางที่ ๓)พบว่า

๑ ความพึงพอใจกับช่องทางการให้ข้อมูล & รับฟังความคิดเห็นของประชาชนของหน่วยงาน พอใจมากที่สุดร้อยละ ๑๐๐

๒ ความพึงพอใจกับการที่หน่วยงานภาครัฐนำความคิดเห็นของท่านไปใช้ในการบริหารงาน/ การปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงาน พอใจมากที่สุดร้อยละ ๑๐๐

๓ ความพึงพอใจกับการได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนด/วางแผนการทำงานกับหน่วยงานภาครัฐ พอใจมากที่สุดร้อยละ ๘๕.๕ พอใจมาร้อยละ ๑๔.๕

๔ ความพึงพอใจกับบทบาทของหน่วยงานภาครัฐที่ท่านทำงานร่วมด้วย พอใจมากที่สุดร้อยละ ๑๐๐

๕ ความพึงพอใจกับบทบาทของท่านเองที่มีต่อการทำงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ พอใจมากที่สุดร้อยละ ๘๕.๕ พอใจมาร้อยละ ๑๔.๕

๖ ความพึงพอใจกับผลสำเร็จที่ได้รับจากการที่ท่านเข้าไปทำงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ พอใจมากที่สุดร้อยละ ๙๐.๙ พอใจมาร้อยละ ๙.๑

๗ ความพึงพอใจกับการสนับสนุนของหน่วยงานภาครัฐในการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วม พอใจมากที่สุดร้อยละ ๙๐.๙ พอใจมาร้อยละ ๙.๑

๘ ความพึงพอใจกับบทบาทของท่านในการสนับสนุนความร่วมมือ/เป็นเครือข่ายกับหน่วยงานภาครัฐ พอใจมากที่สุดร้อยละ ๘๕.๕ พอใจมาร้อยละ ๑๔.๕

๙ ความพึงพอใจในภาพรวมของบทบาทที่ท่านได้รับจากการทำงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ พอใจมากที่สุดร้อยละ ๙๐.๙ พอใจมาร้อยละ ๙.๑

สรุปในภาพรวมของโครงการฯ เกษตรกรมีความพึงพอใจมากที่สุดต่อการเข้าร่วมโครงการฯ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ โดยเกษตรกรมีความพึงพอใจในภาพรวมของโครงการในระดับพอใจมากที่สุดร้อยละ ๙๒.๑ และระดับพอใจมาร้อยละ ๗.๙ ซึ่งผลการปฏิบัติแสดงให้เห็นว่าสามารถแก้ไขปัญหาได้ตรงกับความต้องการของเกษตรกรที่เป็นผู้ใช้เทคโนโลยี

ตารางที่ ๑ แสดงระดับความพึงพอใจของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมโครงการทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการผลิตถั่วลิสงจังหวัดนครสวรรค์ ประจำปี ๒๕๖๔

รายละเอียดการให้บริการ	ระดับความพึงพอใจ				
	พอใจมากที่สุด (๕)	พอใจมาก (๔)	ค่อนข้างพอใจ (๓)	ไม่ค่อยพอใจ (๒)	ไม่พอใจเลย (๑)
๑. ท่านพึงพอใจกับช่องทางการให้ข้อมูล & รับฟังความคิดเห็นของประชาชนของหน่วยงาน	๑๐๐ %				
๒. ท่านพึงพอใจกับการที่หน่วยงานภาครัฐนำความคิดเห็นของท่านไปใช้ในการบริหารงาน/การปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงาน	๑๐๐ %				
๓. ท่านพึงพอใจกับการได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนด/วางแผนการทำงานกับหน่วยงานภาครัฐ	๘๕.๕ %	๑๔.๕ %			
๔. ท่านพึงพอใจกับบทบาทของหน่วยงานภาครัฐที่ท่านทำงานร่วมด้วย	๑๐๐ %				
๕. ท่านพึงพอใจกับบทบาทของท่านเองที่มีต่อการทำงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ	๘๕.๕ %	๑๔.๕ %			
๖. ท่านพึงพอใจกับผลสำเร็จที่ได้รับจากการที่ท่านเข้าไปทำงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ	๙๐.๙ %	๙.๐๙ %			
๗. ท่านพึงพอใจกับการสนับสนุนของหน่วยงานภาครัฐในการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วม	๙๐.๙ %	๙.๐๙ %			
๘. ท่านพึงพอใจกับบทบาทของท่านในการสนับสนุนความร่วมมือ/เป็นเครือข่ายกับหน่วยงานภาครัฐ	๘๕.๕ %	๑๔.๕ %			
๙. ในภาพรวมของบทบาทที่ท่านได้รับจากการทำงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ	๙๐.๙ %	๙.๐๙ %			

ตัวชี้วัดที่ ๒ ร้อยละของผลผลิตที่เพิ่มขึ้นที่เกิดจากการนำเทคโนโลยีด้านพันธุ์ถั่วลิสงและการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมของกรมวิชาการเกษตรไปใช้ในการผลิตถั่วลิสง

จากการทำแปลงทดสอบเทคโนโลยีการผลิตถั่วลิสงโดยการนำเทคโนโลยีด้านพันธุ์ถั่วลิสงและการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมของกรมวิชาการเกษตรไปใช้ในการผลิตถั่วลิสงกับเกษตรกรจำนวน ๑๐ ราย พบว่า กรรมวิธีทดสอบให้ผลผลิตฝักสดและผลผลิตฝักแห้งเฉลี่ย ๘๒๗ และ ๔๘๘ กิโลกรัมต่อไร่ ตามลำดับ ส่วนกรรมวิธีของเกษตรกรให้ผลผลิตฝักสดและผลผลิตฝักแห้งเฉลี่ย ๗๔๐ และ ๔๓๒ กิโลกรัมต่อไร่ ตามลำดับซึ่งจะเห็นว่ากรรมวิธีทดสอบนั้นให้ผลผลิตฝักสดและฝักแห้งเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๑.๘๑ และ ๑๒.๙๖ เมื่อเทียบกับกรรมวิธีของเกษตรกร (ตารางที่ ๒)

สรุปภาพรวมการใช้เทคโนโลยีของกรมวิชาการเกษตรสามารถเพิ่มปริมาณของผลผลิตได้ โดยมีผลผลิตฝักสดและฝักแห้งเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๑.๘๑ และ ๑๒.๙๖ ตามลำดับ

ตารางที่ ๒ ผลผลิตผักสดและผลผลิตผักแห้งของเกษตรกรแปลงทดสอบ

เกษตรกร	ผลผลิตผักสด (กก./ไร่)		ผลผลิตผักแห้ง (กก./ไร่)	
	เกษตรกร	ทดสอบ	เกษตรกร	ทดสอบ
๑. น.ส.วันเพ็ญ สิทธิชาติ	๗๑๖	๗๘๐	๓๖๐	๔๔๐
๒. นางพยุง วรรณชาติ	๗๘๐	๗๙๐	๓๗๐	๔๑๐
๓. นางนคร เหล่าอินทร์	๗๔๐	๙๔๐	๔๐๐	๕๓๐
๔. นางภิรมย์ โชติรัส	๘๔๐	๙๖๐	๕๔๐	๕๕๐
๕. นางไพฑูรย์ จินชม	๗๖๐	๘๒๐	๔๖๐	๔๘๐
๖. นางฉงน สิทธิชาติ	๙๑๐	๙๘๐	๕๔๐	๖๒๐
๗. นางกรวย นิลภา	๖๙๐	๘๙๐	๔๕๐	๕๕๐
๘. นางณัชชา กันเสื่อ	๖๔๒	๖๙๐	๔๑๐	๔๓๐
๙. น.ส.ประเทือง เล็กรัตน์	๖๓๘	๖๘๐	๓๙๐	๔๒๐
๑๐. นางแสงเดือน สิทธิชาติ	๖๘๐	๗๔๐	๔๐๐	๔๕๐
เฉลี่ย	๗๔๐	๘๒๗	๔๓๒	๔๘๘
T-test	**		**	
ผลต่าง	๘๗		๕๖	
ร้อยละ	๑๑.๘๑		๑๒.๙๖	

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

มติที่ประชุม ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องอื่นๆ (ถ้ามี)

มติที่ประชุม ไม่มี

ปิดประชุมเวลา ๑๒.๐๐ น.

ไชยา บุญเลิศ/ยอด กันยาประสิทธิ์ ผู้จัดรายงานการประชุม
 ไชยา บุญเลิศ/ยอด กันยาประสิทธิ์ ผู้พิมพ์รายงานการประชุม
 อนุรักษ์ สุขขารมย์ ผู้ตรวจรายงานการประชุม

ผนวก ๑๒
 ภาพการดำเนินงาน
 ภาพการดำเนินงานโครงการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ
 โครงการทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการผลิตถั่วลิสงจังหวัดนครสวรรค์
 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

ภาพที่ ๑ การประชุมคณะทำงานครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ โครงการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ โครงการทดสอบพันธุ์และการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับการผลิตถั่วลิสงจังหวัดนครสวรรค์ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ วันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๔ ณ ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน หมู่ ๕ ตำบลเนินศาลา อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ เพื่อชี้แจงโครงการ วางแผนการดำเนินงานและคัดเลือกเกษตรกรต้นแบบ

ภาพที่ ๒ การประชุมคณะทำงานครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๔ ณ ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน หมู่ ๕ ตำบลเนินศาลา อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ เพื่อติดตามความก้าวหน้าของโครงการ

ภาพที่ ๓ การประชุมคณะทำงานครั้งที่ ๓ /๒๕๖๔ วันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๔ ณ ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน หมู่ ๕ ตำบลเนินศาลา อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ เพื่อสรุปผลการดำเนินงาน และเผยแพร่ผลงานให้กับเกษตรกรได้รับทราบ

ภาพที่ ๕ การติดตามแปลงต้นแบบของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ